Міністерство
молоді та спорту
України

СПІВАНИК УКРАЇНСЬКОГО ЛИЦАРЯ

третє
видання

КНИГОЗБІРНЯ ЮНАЦЬКОГО ВИХОВНИКА
Число 9

Співаник Українського Лицаря

Третє, поправлене і доповнене видання

МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ
для учасників Всеукраїнської акції, спрямованої на утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді Міністерства молоді та спорту України, проведеного на виконання Указу Президента України від 13 жовтня 2015 року № 580 "Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки" та плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1400

Львів
Видавництво «Свічадо»
2016

УДК 787.61.071.2.031.2(477)(082)
ББК Щ315.64.я436+Щ313(4Укр)0-001я436

Співаник Українського Лицаря / Книгозбірня юнацького виховника, ч. 9. — Львів: Видавництво «Свічадо», 2016. — 216 с.

Співаник Українського Лицаря — це зібрання текстів українських пісень з акордами для гітари. У співаник увійшли філософські, патріотичні та ліричні пісні різних часів, серед них і сучасні, які відповідають ідеї Українського Лицарства.

Для молоді, яка цікавиться українською патріотичною піснею.

ББК Щ315.64.я436+Щ313(4Укр)0-001я436

Тексти та акорди зібрали, впорядкували, виправили та доповнили:
Тарас Гривул, Богдан Лялька, Ярослав Юрчишин, Ярема Гриців, Оля Гриців

Коментарі до пісень: Юрій Юзич, Ярема Гриців, Оля Гриців, Ольга Свідзинська

Інформаційна і технічна підтримка:
інтернет-співаник «Українські пісні»
www.pisni.org.ua

Малюнок лицаря на обкладинці: журнал Українського Пласту «Молоде Життя»
(Травень–червень 1930. Ч. 5-6/74-75. Рік X. С. 2)

Текст молитви на обкладинці: журнал юнацьких пластових виховників
«В дорогу з юнацтвом» (Зима 1960. Ч. 4/8. Рік 2. С. 13)
та журнал пластового юнацтва «Юнак» (Грудень 1979. Ч. 12/195. С. 3)

Опис ілюстрацій дивіться на сс. 209—210

ISBN 978-966-395-694-7

© Курінь УСП ч.15 «Орден Залізної Остроги»
ім. Святослава Завойовника
Пласту — НСОУ, 2006; 2013

© Українська Видавнича Спілка, 2006

© Видавництво «Свічадо», 2013

Права на тексти пісень та ілюстрації належать авторам.
Права на підбори акордів та коментарі до пісень належать їх авторам та упорядникам,
що вказані у цій книзі та в інтернет-співанику «Українські пісні» www.pisni.org.ua;
при їх використанні посилання на «Співаник Українського Лицаря»
та на «Українські пісні» www.pisni.org.ua обов'язкове

Український традиційний ідеал людини найяскравіше відбивається в українській народній пісні.

Григорій Ващенко

Кожен може з розумним виглядом довго розмірковувати про скороминущість життя, про моральні принципи, про економіку і політику, про шляхи розвитку України чи світу. Кожен може давати розумні чи вічні поради, вказівки, видавати накази. Кожен може обіцяти і не виконувати обіцянок, покликатися на важкі обставини, якщо не виконав свого обов'язку. Але цей співаник — не для всіх. Він стане супутником і порадником у житті тим, хто бачить свою мету, хто вперто торує свій шлях у житті, хто не зважає на обставини і показує справжній приклад для наслідування. Цей співаник призначений і для тієї особливої когорти людей, які є завжди вірними Богові та Україні, які постійно пам'ятають про інших та відчувають свою відповідальність перед своїми товаришами чи провідниками. Такими людьми є українські пластуни.

Ідеологія, принципи, стиль життя лицарства, які виникли у глибокому середньовіччі, на початку XX ст. були втілені у формі скаутінгу. Український скаутінг — Пласт — також став на довічну службу Української держави. Пластуни взяли собі за зразок для наслідування героїзм наших лицарських попередників — русичів, козаків, січових стрільців та повстанців. Їхнє життя, їхня любов до України, безкомпромісність боротьби з загарбниками, хоробрість, розважливість, наполегливість та хитрість є близькими для нас і закликають вершити наші геройські вчинки.

Сьогодні ми, члени пластового куреня «Орден Залізної Остроги» ім. Святослава Завойовника, ініціатори та упорядники «Співаника Українського Лицаря», відчуваємо відповідальність за справу поширення українських лицарських ідеалів серед пластунів та української молоді.

ст. пл. скоб Тарас Гривул, ОЗО

Ще не вмерла Україна

Національний Гімн (Славень) України. Восени 1862 року український етнограф, фольклорист, поет Павло Чубинський (1839—1884) написав вірш «Ще не вмерла Україна». Вже 20 жовтня того ж року Чубинського «за вредное влияние на умы простолюдинов» висилають в Архангельську губернію під нагляд поліції. Вперше вірш опубліковано у львівському журналі «Мета» (1863). Отець Михайло Вербицький (1815—1870) — знаний композитор свого часу, — захоплений віршем, пише до нього музику. У 1917—1920 пісня використовувалась як один з національних гімнів. Незалежна Карпатська Україна 15 березня 1939 року вперше оголосила пісню державним гімном. Верховна Рада незалежної України спершу (15 січня 1992 р.) затвердила тільки музичну редакцію Державного гімну, а згодом (6 березня 2003 р.) і слова — перший куплет та приспів з незначними змінами.

```
 C           G   E7   Am    E     Am G
Ще не вмерла Україна, і слава, і во-  ля,
 C              G   E   Am    E      Am
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
  E           Am  E      Am    G     C
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
 E       Am      E     Am   E      Am
Запанує і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:
 C          G    E     Am   G     C
Душу, тіло ми положим за нашу свободу.
C           G       E      Am    E    Am
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кровавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому;
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

Приспів

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відоб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.

Приспів
```

Джерело (тут і далі слід розуміти — джерело тексту та акордів):
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Цвіт України

Гімн Пласту. Слова славня уклав Олександр Тисовський «Дрот» (1886—1968), а музику написав видатний композитор, відомий творець українських маршів, Ярослав Ярославенко (Вінцковський) (1880—1958). Текст складається з двох частин різного походження, але з єдиним змістом. У першому куплеті йдеться про те, якими пластуни намагаються бути і яка їхня ціль — працювати в Пласті для України так, щоб виросло нове громадянство, яке, живучи в дусі Пласту, запевнило б краще майбутнє українському народові. Другий куплет до половини є дещо зміненим віршем Івана Франка «В дорогу», що його Каменяр склав під впливом першої своєї мандрівки (1884) з групою студентів-мандрівників за маршрутом: Борислав — Східниця — Урич — Корчин — Бубнище і далі на Гуцульщину.

Цвіт України і краса,
Скобів орлиний ми рід,
Любимо сонце, рух, життя,
Любимо волю і світ.
Пласт – наша гордість і мрія,
Любій Отчизні наш труд,
Буйний в нім порив, надія,
В Пласті росте новий люд.

Браття, пора нам станути в ряд,
Стяг пластовий підійняти,
Славу Вкраїні придбать!

Сонце по небі колує,
Знають і хмари свій шлях,
Вітер невпинно мандрує
По України полях.
Ми ж сонця ясного діти,
Вольного вітру брати,
Мали б в безділлі змарніти,
Цілі життя не знайти?!

Браття, пора нам станути в ряд,
Стяг пластовий підійняти,
Славу Вкраїні придбать!

Ой у лузі червона калина

Славень (Гімн) Українських Січових Стрільців. Слова: Григорій Трух. Музика: народна. Після переможної Зборівської битви 1649 р. козаки Богдана Хмельницького склали пісню «Розлились крутії бережечки». Вона швидко поширилась серед українського народу. З початком першої світової війни перші куплети пісні переробив Степан Чернецький (1881—1944). А спопуляризував її серед Українських Січових Стрільців (УСС) Григорій Трух (1894—1959) — вихованець стрийського Пласту, бойовий офіцер УСС, член першої капітули Ордену Лицарства Залізної Остроги, монах-василіянин, автор «Життя Святих» у 4 томах. Пісня співається для вшанування полеглих українських Героїв, ходою або стоячи.

```
Em          Am         H7   Em  H7  Em
Ой у лузі червона калина похилилася,
 Em     Am    H7        Em        H7  Em D
Чогось наша славна Україна зажурилася.
G                                H7
А ми тую червону калину підіймемо,
Em                                        Am   H7  Em
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Марширують наші добровольці у кривавий тан,
Визволяти братів-українців з московських кайдан.
А ми тії московські кайдани розірвемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Гей, у полі яроï пшенички золотистий лан,
Розпочали Січовії Стрільці з москалями тан.
А ми тую ярую пшеничку ізберемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні Січових Стрільців.
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Аудіо-CD «Володимир Вермінський. Йшли селом партизани» (2002); Сурма. Збірник воєнних пісень. — Львів—Київ: Червона Калина, 1922. — с. 8—10; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Зродились ми великої години

Слова: Олесь Бабій. Музика: народна. Усі українські націоналісти визнають цю пісню-марш Гімном. Автор тексту, Олесь Бабій (1897—1975) — талановитий поет і публіцист. За участь в установчому конґресі ОУН польські власті в листопаді 1931 року заарештували Олеся. Суд виніс вирок — 4 роки тюрми. Перебуваючи під слідством, О. Бабій написав «Марш націоналістів», який був надрукований у журналі «Розбудова нації» за січень-лютий 1932 року з таким повідомленням: «Із надісланих проєктів тексту гімну ОУН прийнято проєкт, поданий одним з наших найвизначніших поетів, що запроторений у ворожу тюрму». Це ж число журналу оголосило конкурс на музику до Гімну, але хто став її автором, наразі невідомо.

Зродились ми великої години
з пожеж війни і з полум'я вогнів.
Плекав нас біль по втраті України,
кормив нас гніт і гнів на ворогів.

І ось ідемо в бою життєвому,
тверді, міцні, незламні мов граніт -
бо плач не дав свободи ще нікому,
а хто борець – той здобуває світ.

Не хочемо ні слави ні заплати -
заплатою нам розкіш боротьби:
солодше нам у бою умирати,
як жити в путах, мов німі раби.

Доволі нам руїни і незгоди -
не сміє брат на брата йти у бій.
Під синьо-жовтим прапором свободи
з'єднаєм весь великий нарід свій.

Велику правду, для усіх єдину
наш гордий клич народові несе:
«Батьківщині будь вірним до загину -
нам Україна вище понад все!»

Веде нас в бій борців упавших слава -
для нас закон найвищий та наказ:
Соборна Українськая Держава -
вільна, міцна, від Тиси по Кавказ.*

* Варіант: від Сяну по Кавказ.
Джерела: Літопис УПА. 1996—1997. — Т.25: Пісні УПА;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Чуєш — сурми грають (Націоналісти)

Марш юнацтва ОУН. Пісня постала в часі польської окупації Галичини і Волині (1921—1939 рр.) в середовищі націоналістичної молоді, значний відсоток якої становили вихованці Пласту. Пісня співалась в УПА. Про популярність пісні, зокрема, свідчить різноманіття її варіантів і навіть назв: «Грають сурми, грають», «Україна-мати кличе нас повстати», «Марш молодих націоналістів», «Марш Юнацтва ОУН».

```
 Am                   Dm
Чуєш – сурми грають, юнаків скликають,
F                                      E
У ряди збирають, «Буде бій!» – звіщають. Гей!

Приспів:
   G              C         E
  Націоналісти – раз, два! Молоді орлята, |
    Am             E   Am                  |(2)
  Хлопці, хлопці, соколята!                |

Україна-мати кличе нас повстати,
Одностайно стати, в бою погуляти. Гей!

Приспів.

Не сумуй родино, не тужи дівчино!
Кличе Україна – наша Батьківщина. Гей!

Приспів.

Ми не сплямим роду нашого народу –
І в вогонь, і в воду підем за свободу. Гей!

Приспів.

Не будемо спати, плакати-ридати,
День пімсти, розплати будем готувати. Гей!

Приспів.

За нашу Державу, за честь і за славу,
Знищимо криваву Москву і Варшаву. Гей!

Приспів.
```

Поширені й інші варіанти тексту.
Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

А ти, дівча, як ся маш?

Українська народна лемківська пісня. Вказаний у джерелі співаник створений українцем з Польщі Лехом Ляхом. Ймовірно, він здійснив обробку тексту й мелодії тв підбір акордів. Найвідомішим є виконання пісні українською співачкою, фольклористкою Мар'яною Садовською, що виступає сольно та з німецьким джазовим тріо «Бордерленд», та є донькою співака Віктора Морозова.

Hm
А ти, дівча, як ся маш,
Em F#7 Hm
Ци солодку ґамцю маш?

Hm
Мам солодку, мам солодку,
F# F#7
Як би мюд, як би мюд,

Hm A7 D
Мам солодку, як би мюд,
Hm Em F#7 Hm
Аж ся хлопці на ній бют.*

А ти, дівча, не мудруй,
Як зачало-с, то любуй,
Бо на моє, бо на моє
Сумлінє, сумлінє,
Бо на моє сумлінє
Иншу возму, тебе нє.

А ти, дівча шалене,
Не спозерай на мене,
Лем спозерай, лем спозерай
На того, на того,
Лем спозерай на того,
Што ти підеш за нього.

А ти, дівча, красото,
Я тя люблю за тото,
Же-с червена, же-с червена
На лици, на лици,
Же-с червена на лици
И широка в гузици.

*Всі в'язки (куплети) співайте за взірцем першої.

Джерела: Самвидавний туристський пісенник: Там на Лемковині помедже горами. — Літо 1981; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Апологія лицарства

Пісня на вірш української поетки-шістдесятниці Ліни Костенко. Музика: Наталя Денисенко. Виконує: Оленка Падалка. Пісня стала гімном пластового куреня ч. 56 ім. Мілени Рудницької з Івано-Франківська.

```
Am  Dm          E7
Там, де віками, за гірким туманом,
Am                    E7
Де трубить вічність у Роландів ріг,
Am          E7
Була Любов єдиним талісманом,
Dm             E7      Am
А талісман той звався оберіг.

    C            G
    Було життя овіяне красою,
    Am            E7
    Любов і честь цінились над життя,
    C                 G
    І що там смерть з великою косою? -
    Am                E7    Am
    Мужчина, лицар, сонячне дитя!

A7             Dm
В моїх садах мелодії Провансу,
G                C
І жінка, жінка, жінка всіх віків! -
F                  G
За неї лицар гинув без авансу,
C                  A7
За неї лицар гинув без авансу,
Dm            E7      Am
Вона ж чекала цокоту підків.

    В монастирях, фортецях і столицях,
    З глухих палаців, схожих на тюрму,
    Якщо він лицар, – о, якщо він лицар!
    Вона троянду кидала йому.

Гриміли вальси, пурхали амури,
Давили будні, смикала сім'я, -
Жіноча туга билася об мури:
Де лицар мій, молитва де моя?!

    І хоч в'яжіть, хоч клітку або плітку,
    Хоч бозна-хто розкаже бозна де,
    Якщо він лицар – жінка кине квітку,
    Якщо він лицар – жінка кине квітку,
    На все життя очима проведе.
```

Арій прощається

Слова: Сергій Пантюк. Музика: Андрій Саєнко, Ігор Тітик. Сергій Пантюк походить із давнього села Сокілець Дунаєвецького р-ну на Хмельниччині. Ще підлітком розшукував на розораних полях кам'яні сокири... Текст вперше опублікований у його збірці «Храм характерників» (1995). Деякі сучасні українські барди (Саєнко, Нестерук та інші) створили на тексти Сергія ще ряд композицій. Існує вже й російський переклад пісні.

Em C G H
Як це часто буває, як рідко –
Em C G H
Вибір падає раптом до ніг.
Em C G H
Я сьогодні нап'юся, як дідько,
C H
І рабів відлупцюю своїх.

Я тобі подарую півночі,
А півночі віддам самоті.
Шліфуватиму свастя золочене
На шоломі, мечі, щиті.

Я молитимусь Сонцю всевишньому,
Під його благодаттю засну.
Ти мене зрозумієш і вибачиш,
Що шалено кохаю... війну!
Em C G H
Що шалено кохаю війну! (2)

```
Побажай мені ніжної смерті
І багато питної води.
Я упертий і дуже відвертий:
Хочеш – жди. А не хочеш...
Em           C        G          H
   Хочеш – жди. А не хочеш – не жди! (3)
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Балада про козака Грицька

Слова і музика: Едуард Драч. Пісня з популярного CD альбому «Небо України» (2002). Діючий лікар-психіатр, а також на гітарі-кобзі-скрипці тощо «грач», добре знає, що розпалює щире українське серце. За піснями Драча можна вивчати українську історію: «Як від річки Росі підіймався росич» («Київська Русь»), як вів у бій дружину «ясен князь Данило» («Величальна ясному королю та князю Данилу Галицькому»), як мстилися ворогові козаки «отамана Сірка Івана...» («Чортомлик»).

```
Вступ: Dm Am F Dm E Am

   Dm       E            Am     E     Am
Летів сред ночі, мов скажений, по степах
     F      G              C
Швидкий та хитрий козак Грицько.
   F     G        E7         F
А коник носом заорав у бур'янах,  |
     Dm      E         Am        |(2)
Заіржав – і жаба дала цицьки.     |

І в'їхав Грицько буйним носом у бур'ян,
Почухав всі свої болячки.
До ранку треба – хоч ти встрель – у вражий стан, |
А йти ж, як до Києва рачки.                      |(2)

    Em     F#       Hm  F#  Hm
Вовки й лисиці завивали у ярах,
    G    A         D
Звіряча тічка жирувала.
   G     A            F#        G
І наче свічка, гостра шабля у руках |
      Em    F#       Hm           |(2)
При світлі місяця палала.         |

(Далі – з Dm)
Він прийде у ворожий табір понад став,
Вражині вклониться він низько.
Та й збреше, збреше, як лукавий не брехав –  |
І в пастку піде враже військо.               |(2)
```

(Далі – з Em)
А після бою в люту смерть жахлива путь:
Ось паля знизу в серце суне.
Вам, вороги, його нізащо не збагнуть. |
Він вам всміхнеться й в очі плюне. |(2)

(Далі – з Dm)
Якби ж ніхто не йшов за тебе в смертний герць,
Тобі б, Украйно, не вціліти.
Летів і дибав накарачках в люту смерть |
Той, хто найбільше мусив жити. |(2)

Програш (на мелодію Вступу).

Джерела: Аудіо-альбом «Едуард Драч. Небо України» (1993—1998);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Берег ріки

Слова і музика: Олександр Шевченко, обробка мелодії — гурт «Піккардійська Терція». Пісня записана у 1995 році у Львові та увійшла у альбом «піккардійців» — «Антологія. Том 1» (2003). У 2012 році вже знана усіма композиція була презентована у ювілейному альбомі-трибюті, виданому з нагоди святкування 20-річного ювілею видатного українського секстету, де пісню виконали такі відомі українські гурти як «ТНМК», «Ot Vinta», «С.К.А.Й.», та постає у досить незвичному як для шанувальників «терції», зухвалому рок-н-рольному аранжуванні.

```
D7                                G7
Я зупинився на березі великої ріки,
G7
За рікою мене чекаєш ти.
A7              G7            D7
Не подолати мені глибокої води.

    D7
    І безнадійно чорніють спалені мости,
    G7
    Така далека та дорога до мети.
              A7          G7                  D7
    І мені ніяк, ніяк, ніяк, до неї не дійти-.

D7          G7
Просто ти живеш не на тому березі ріки,
       D7
Де я стою, де чекаю місяці й роки,
        A7            G7          D7
А ти живеш не на тому-у березі ріки.

    Чую я твій голос і бачу я тебе,
    Та тільки крила мої обламані давно,
    Я на цій знедоленій землі забув, коли літав.

І не збагнути тобі там, на березі твоїм,
Чого вартує зробити один рішучий крок
Тому, хто на інших берегах ніколи не бував.

    Просто ти живеш не на тому березі ріки,
    Де я стою, де чекаю місяці й роки,
    А ти живеш не на тому березі ріки.

(повтор перших трьох куплетів)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Біля тополі

Автор слів — Петро Солодуха, музика є його спільним творінням з братом Павлом. Брати Солодухи — етнічні українці з Польщі, що у 2002 році у місті Ольштині створили рок-гурт та назвали в честь головного героя поеми «Енеїда» Котляревського — «Еней». Гурт кілька років поспіль є одним із найпопулярніших у Польщі, попередні їх альбоми стали «золотим» і «двічі платиновим». «Біля Тополі» — це не тільки пісня... Це також крик душі та серця, який гурт «Еней» присвячує всім тим, що полягли в боротьбі за правду і волю нових поколінь, а також всім батькам, діти яких загинули на війні», — пояснюють музиканти на своїй офіційній сторінці в соціальній мережі «Facebook».

```
Am            H
Золоті луги ведуть у небокрай
  Dm                  Am   E
І сумно навкруги – до поля тополя похилилася.
Am                   H
Там старі батьки заплакані стоять.
Dm              Am      E
Прощати було їм сина, а він героєм став,
Dm             G          E
Молодий юнак, молодий козак...
```

Приспів:

```
Am          Dm      E      Am
Там, біля тополі, калина росте,
Am     Dm    G       C
Мамині очі чекають тебе.
C        Dm
Сива у розпачі плаче,
Dm                    H              E
Сина все чекає, та в Бога вже його душа.
```

```
Мам, я в бою за волю пішов в далечінь,
За правду і долю нових поколінь,
За тих, хто у морі далеко
І крилами лелеки повернуться живі.
```

```
Тихо надворі і тільки чути, як,
Як матері слова летіли,
Летіли в ніч до козака.
Бачиш, сину мій, свічка не згаса
Довіку буде вже горіти, горітиме вона.
Молодий юнак, молодий козак...
```

Приспів

```
Рік вже проминув, прийшла нова весна,
А спокою в душі не було, не було та й ще нема.
Там батько змучений, сам торує шлях,
По ньому мав іти син його, а його вже нема.
Молодий юнак, молодий козак...
```

Приспів (x2)

Бо війна війною

Стрілецька обозова пісня. Тільки хтось із сильним вояцьким характером міг сміятись, укладаючи пісню, коли в 1916 році кілька десятків січовиків розгромленого під Бережанами полку УСС їхали на переформування до Миколаєва над Дністром. Такий характер мав Левко Лепкий (1888—1971), який через кілька тижнів по тому створить ще Лицарство Залізної Остроги, в якому стане Великим Майстром Церемоній. «Леле» відомий також як співтворець Прапору і однострою УСС, директор видавництва «Червона Калина».

```
 C        G  C       F    C
Бо війна війною, гейта, вйо!
   C     G    C         F    C
В тім є Божа сила, вісьта, вйо!
C      F  G  C               F C G   |
Як не заб'є тебе гостра ку-у-у-уля,  |(2)
 C                  F      C    G C  |
То копитом замість кулі вб'є кобила. |

Або, не дай Боже, гейта, вйо!
Як заснеш на возі, вісьта, вйо!
Злетиш з воза, впадеш та й заб'ється,  |(2)
Впадеш з воза та й заб'ється на дорозі.|

А що ще найгірше, гейта, вйо!
Прийдесь погибати, вісьта, вйо!
Бо не зможеш собі тої ради            |(2)
І з жінками, і з дівками ради дати.   |

Кажуть: прийди, стрільче, гейта, вйо!
Дам масла, сметани, вісьта, вйо!
Прийди, прийди мене потішати,         |(2)
Як лиш сонце згасне, ніч настане.     |

Ой, так то в обозі, гейта, вйо!
Вік свій коротаєш, вісьта, вйо!
Де не підеш, гарні молодиці,          |(2)
Молодиці і вдовиці потішаєш.          |

Попереду Цяпка, гейта, вйо!
Під ним кінь дрімає, вісьта, вйо!
А як гляне, в дівчат серце в'яне,     |(2)
А як гляне, серце в'яне, страх збирає.|

Попереду Цяпка, гейта, вйо!
В мапу поглядає, вісьта, вйо!
Чи далеко славна наша кадра,         |(2)
Чи далеко славна кадра, всіх питає.  |

А позаду сотник, гейта, вйо!
Руками махає, вісьта, вйо!
Чи далеко славний город Київ,        |(2)
Чи далеко город Київ, всіх питає.    |
```

Ой, нема, сотнику, гейта, вйо!
Ой, нема тут ладу, вісьта, вйо!
Раз ідемо просто на Вкраїну, |(2)
Раз ідемо на Вкраїну, раз дозаду. |

Джерела: Пісні українських січових стрільців. — 1990. — 32 с. (Самвидав);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Брат за брата

Вірші на музику гурту «Kozak System» написав лідер гурту «Тартак» Сашко Положинський. Пісня увійшла до дебютного альбому козаків — «Шабля» (2012). Під час Революції Гідності ця пісня стала одним з її неофіційних гімнів. У ніч на 1 грудня 2013 року без підготовки і репетицій «Kozak System» разом з відомими українськими музикантами відзняли кліп під назвою «Ukrainian artists against the Regime», в якому музиканти спільно виконують цю композицію, паралельно показуючи відео з протестів на Євромайдані та побиття студентів у ніч на 30 листопада, цим самим привертаючи увагу світу до тогочасних подій в Україні.

Вступ: Em C Am B

Em
Рваними ритмами, стрімкими потоками
Em
Щось потужно гупає в грудях.
D
З чистими помислами, твердими кроками –
Em
Хай світло небесне засяє в людях!
Em
Хто сам вирішує долю,
Em
Хто сам приймає рішення,
D
Без бруду, без блуду, без гною, без болю –
Em
Життям своїм залишається втішеним.

Приспів:

Em G
Свій на свого не здійме руку!
D Em
Брат на брата не скаже злого!
Em G
Прийме удар, піде на муку
D Em
Брат за брата, свій за свого!

Різкими зламами, лихими закрутами
Продирається доля крізь хащі.
Хай груди заквітнуть червоними рутами –
Не втратити честі своєї нізащо!

Там, де з рідними-милими,
Там, де зі своїми хорошими,
Власним розумом, власними силами
Щастя своє збудувати зможемо...

Приспів 2: (х2)
Em
Вітре мій, веди мене!
C
Сонце моє, зігрій мені серце!
Am
Земле моя, мені сили дай
B
Перемогти у смертельному герці!

Не вір в чуже, не проси, не бійся!
В єдності сила – відома істина.
Хто пустить ворога в своє обійстя,
Власного хліба більше не їстиме.
Живим героям прірва роботи!
Героям загиблим славна тризна!
Але для початку визначи, хто ти
І що для тебе твоя Вітчизна!

Приспів 2 (х2)

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua

Браття Українці

Слова і музика Володимира Ейгензеера, виконує гурт «Шабля Life». Пісня була написана після подій Революції Гідності, у березні 2014 року, незадовго до початку бойових дій на Донбасі. 10 жовтня 2015 року на Всеукраїнському форумі ветеранів та учасників антитерористичної операції пісня «Браття Українці» була визнана офіційним гімном АТО. «Для мене ця пісня стала пророчою, однак, зверніть увагу, у цій пісні є такі рядки: "З нами свята віра, з нами Бог і правда, і ми проти того, щоб брат ішов на брата. А якщо з війною — тоді начувайтесь, нас ніщо не зупинить. Слава Україні!". Ми підкреслюємо: Україна не хоче війни, однак ми до останнього будемо захищати свої кордони, свою Незалежність, честь та гідність українського народу», — зазначає автор.

Am E C G
Любі мої діти, мила, мамо й тату,
Dm Am E Am
Я йду на війноньку нашу землю захищати.
F C Dm Am
Не плачте за мною, якщо в полі згину,
Dm Am E Am
Все віддам за любу неньку нашу Україну!

Єднаємося, браття, в цю лиху годину,
Нехай ворог знає: ми за Україну
Богу душу нашу віддамо єдину,|
За нашую землю, Священну Україну.| (2)

Програш: Am E Am E C G
Dm E Am

Ми за цiї степи, за ліси і гори,
За лани широкі, за Чорнеє море,
Am E C G
За Небесну Сотню, за Тараса брата,
Dm Am E Am
За нашу свободу ми побороли ката!

З нами свята віра, з нами Бог і правда,
І ми проти того, щоб брат ішов на брата.
А якщо з війною – тоді начувайтесь,|
Нас ніщо не зупинить! Слава Україні!| (2)

Програш (x2)
F C Dm Am
Не плачте за мною, якщо в полі згину,
Dm Am E Am
Все віддам за любу неньку нашу Україну!

Останній куплет виконується за акордами першого куплету, зміна акордів відбувається тільки в третьому куплеті.

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua

Буде нам з тобою що згадати

Пісня Української Повстанської Армії (УПА), записана в Заліщицькому районі Тернопільської області у 1958 році. Друге життя отримала в 1999 році завдяки спільній обробці Скрябіна і Тараса Чубая в проекті «Наші партизани».

```
      Dm      A7        Dm C F
Буде нам з тобою що згада-  ти
       F       C          F
Після довгих збавлених ночей.
       D7                 Gm
Вивчив я далекий звук гарматний |
      C       A7          Dm    |(2)
І тривожний блиск твоїх очей.   |

Твої очі – квіти темно-сині
На узбіччі радісних доріг.
Чи зустрінемось з тобою знову  |
На своїх дорогах бойових?      |(2)

Будуть стрільна розриватись глухо
І дрижати в вибухах земля.
Вийдеш ти в ту сторону – послухай,|
Де в багряних полум'ях поля.      |(2)

І почуєш грізну борню волі,
І вкриється кров'ю битий шлях.
Будуть хлопці йти суворочолі   |
В сіруватих, наче ніч, рядах.  |(2)

І пройдуть вони безмежним краєм
Крізь руїни сіл, дерев і трав.
І напевно ти тоді згадаєш,     |
Хто любов і мужність поєднав.  |(2)
```

Замість D7 можна зіграти D, а замість A7 — A. Інший варіант акордів (для нижчого голосу):
| Am Em Am G C | C G C | A7 Dm | G E7 Am | ...
Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Веселі, брате, часи настали

Слова і музика: Святослав Вакарчук, лідер гурту «Океан Ельзи». Пісня українського гурту «Океан Ельзи» вийшла 14 листопада 2006 року одночасно з відеокліпом. Усі отримані від продажу дисків кошти передано для обласного спеціалізованого будинку дитини в м. Макіївка Донецької області. Музичні критики назвали роботу віддзеркаленням авторського ставлення до тодішньої політичної реальності,це його підбадьорення народу,який втратив надію і віру «на кращі часи».

```
 Dm             Gm      Dm
Веселі, брате, часи настали.
   Dm             Gm      Dm
Нове майбутнє дарує день!
   Gm                A    B
Чому ж на небі так мало сонця стало?
   A     Dm           A      Dm
Чому я далі пишу сумних пісень?

    Веселі, брате, часи настали.
    Ми наближаємось до мети!
    Чому ж тоді я шукаю іншу стежку?
    Чому я далі з ними не хочу йти?

Веселі, брате, часи настали.
На грудях світить нам слави знак!
Нам очі ніжно закрили, губи медом змастили,
Душу кинули просто так...

    Душа прокинулась та й питає
    Сама у себе: чому одна?
    Немає в кого спитати – золото замість тата,
    Замість мами – глуха стіна.

І тихо, тихо навколо стало...
Кудись поділися голоси...
Часи веселі настали, нас лишилось так мало.
Ну їх, брате, такі часи!

    Та нам з тобою своє робити,
    Відкрити очі і далі йти!
    І зуби сильно стиснувши, маму ніжно любити.
    Хто ж тоді, як не ми, брати?!!
```

Джерела: www.okeanelzy.com; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Вечірнє сонце

Слова авторства української поетеси Ліни Костенко, душевну і спокійну музику написав колишній соліст групи «Ляпіс Трубецкой» Сергій Міхалок. Лірична композиція «Вечірнє сонце» стала першою україномовною піснею в його новому музичному проекті «Brutto», та була презентована в переддень 2016 року як привітання з Новим роком для шанувальників. За рік свого існування гурт отримав колосальний успіх в Україні завдяки революційній пісні «Воїни світла» та чіткій проукраїнській та антивоєнній позиції.

Вступ: Em B Em B

Em B
Вечірнє сонце, дякую за день,
Em B
Вечірнє сонце, дякую за втому,
Am G
За тих лісів просвітлений Едем
B C
І за волошку в житі золотому.

За твій світанок, і за твій зеніт,
І за мої обпечені зеніти,
За те, що завтра хоче зеленіть,
За те, що вчора встигло оддзвеніти.

Приспів:
G D Em Am
Вечірнє сонце, вечірнє сонце, вечірнє сонце, дякую за день!
G D Em Am
Вечірнє сонце, вечірнє сонце, вечірнє сонце, дякую за день!

За небо в небі, за дитячий сміх,
За те, що можу і за те, що мушу.
Вечірнє сонце, дякую за всіх,
Котрі нічим не осквернили душу.

За те, що завтра жде своїх натхнень,
Що десь у світі кров ще не пролито.
Вечірнє сонце, дякую за день,
За цю потребу пісні, як молитви.

Приспів

Програш: Em B Em B
G D Em Am

Приспів (x2)

Вийди, моя люба...

Слова і музика: Володимир Новіков та Віталій Бєляков. У 2001 році, коли вийшла пісня гурту «Фліт» «Вийди, моя люба», всі вирішили, що гурт гратиме у стилі «фолк панк-рок». Згодом пісню почали вважати народною. Як розповідає лідер гурту Андрій Марків, це було приємно, але складно переконати всіх, що це і справді авторська пісня.

```
Am          G            F       Am
Сонце котиться на захід, тягне за собою,
Am         G         C             Am
А я ходжу невеселий та й пісні співаю
  C           F          C            F
Про березу, про тополю, про смереку й дуба,
Am         G        D     E   Am
А я ходжу викрикаю: вийди, моя люба!

    Приспів:

     F         G    Em        Am
    Вийди, моя люба, вийди на хвилину,
    Хай ми заспіваєм про свою Вкраїну,
    Трохи посумуєм, трохи полахаєм,
    Підем на ставочок, раків полапаєм...

Вже у мене хворий голос і продерлись капці,
Та не вийшла моя люба ні вночі, ні вранці.
Ходить козак та й волає, любу матюкає,
Де ти, мила, де, падлюка, дідько тебе знає!

    Приспів
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Від Майдану до Айдару

Автор слів та музики Григорій Вагапов, лідер гурту «Вперше чую». Композиція «Від Майдану до Айдару» присвячена всім борцям за волю та державність України та особисто командиру «Золотої роти» добровольчого батальйону «Айдар» Сашку Італійцю. Після подій на Майдані Сашко прийняв рішення відправитись на фронт, де героїчно загинув, рятуючи наших хлопців на 32-му блокпості, які потрапили у засідку. Сашко був одним із засновників «Золотої роти», яка у своїй більшості складалася з майданівських активістів.

```
Am            F E
Кому мати рідна,
          Am E Am
А кому війна.
Am            F
Кому рідний тато,
G      C
А кому АТО.

    Dm          E
    Від Майдану до Айдару
    Am         F
    Я везу тобі гітару,
    Dm          E
    Бо тому, хто їде в військо,
    Am     G* C
    Треба пісня.

Кому рідний брат,
Кому Біс – комбат
Кому кум і сват,
А кому і Град.

    Від Майдану до Айдару,
    Чуєш, брат, луна гітара.
    Це усіх, хто став у військо
    Єдна пісня.

Кому лезо коси,
Кому донька й син.
Кому бабця-піч,
А кому й на Січ.

    Із Айдару на Майдани
    Хай повернуться гітари.
    Бо тому, хто їде з війська
    Треба пісня.

Am            F E
Кому мати рідна,
          Am
А кому війна.
```

*Під час повторного виконання приспіву замість акорду G виконується акорд E, а замість акорду C – акорд Am. Приспів повторюється двічі.

Військо
(Звучить як міт)

Слова: Іван Малкович. Музика: Едуард Драч. Текст пісні є першою частиною однойменної поезії, укладеної 5—6 березня 1990 року організатором видавництва «Аба-ба-га-ла-ма-га» Іваном Малковичем. Ця чудова пісня є такою короткою тому, що Едуард Драч як автор музики і Олександр Лінчевський, що здійснив обробку слів, очевидно, відмовились від песимістичної другої частини поезії, яка починається словами: «Я не вірю в повернення війська — наше військо в землі і в світах...» Завдяки Олександру Лінчевському та його друзям з «Ордену Залізної Остроги» пісня вважається славнем Всеукраїнських змагань з пішого мандрівництва «Стежками Героїв».

```
Am                    G     C
   Звучить як міт: відважне військо
      Dm              E      Am
   жило в лісах цих під землею
Am                  G       C
   і напувало з фляг австрійських  |
      Dm              E      Am    |(2)
   дубів коріння – власну стелю.   |

Плекало волею ці звори,
а звіра – кров'ю, щоб напився,
щоб гордими лишались гори              |
й хоч хтось в цім світі не скорився... | (2)

Звучить як міт: відважне військо
жило в лісах цих під землею
і напувало з фляг австрійських  |
дубів коріння – власну стелю.   | (2)
```

Джерела: http://poetry.uazone.net (Валерій Корнєєв);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

В небеса замріяні кроки
(Але ти не та)

Автором і виконавцем пісні є Богдан Ільницький з м.Чернівці. Пісня стала популярною через її виконання на фестивалі «Срібна Підкова» (Львів). Цей захід започатковано лауреатами українських фестивалів, які в 1993 році створили Товариство автентичної музики. Було проведено шість фестивалів — у 1995—1997, 2000 та 2003 роках.

```
Am       F        C   E
  В небеса замріяні кроки,
  А в солоний океан – сльози.
  Я би міг тебе кохать доки
  Сніг років не забілив коси...
```

```
    Приспів 1:
    Am                  F                C E
    Але ти не та, але ти не та, ти не та.  (4)

Хай скрегочуть пліткарі всюди,
Білобокі та рябі сороки.
Хай душа болить і рве груди.
Я себе не запитав, доки...

    Приспів:
    Буду я таким, буду я таким, я таким,
    Доки ти летиш, доки ти летиш, ти летиш.
    На вустах печать, буду я мовчать, я мовчать.
    Але ти лети, але ти лети, ти лети в далі.

Так хтось незримий жартома просто
Вже давно украв моє щастя.
Я дарую тобі мрій простір,
Щоб по ниточці надій прястись.

    Приспів:
    Але ти не та, але ти не та, ти не та... (4)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Все проти нас

Автором вірша, написаного в 1919 році, є Олександр Олесь (Кандиба) (1878—1944). Вірш увійшов до збірки «Чужиною». Музика київського барда Олександра Лінчевського. Якось так сталось, що студент-медик (хірург) Сашко зустрів на Андріївському узвозі пластуна в однострою... Незабаром Сашко став пластуном, станичним станиці Київ, засновником столичної боївки «Ордену Залізної Остроги».

```
                Hm          A     D A
   Все проти нас... земля і небо...
Hm          F#        D   F#
   Могила викопана нам.
              Hm    A     D A
   А ми з усмішками ясними
G             E           F#
   Будуєм вимріяний храм.

Усі плодючі наші землі
Давно забрали вороги.
А ми з усмішками ясними
Куєм, лаштуємо плуги.
```

Земля і небо нас жахають,
Жбурляють в груди блискавки.
А ми з усмішками ясними
В полях збираємо квітки.

Все проти нас... земля і небо...
Могила викопана нам.
А ми з усмішками ясними
Будуєм вимріяний храм.

Джерело: Аудіо-альбом «Журборіз. Збірка Воїна». 2004.

Вставай, сонце

Слова та музика: Андрій Підлужний, лідер гурту «Нічлава Блюз». Пісня написана 1993 р. В серпні 1996 р. цю пісню співали сотні пластунів на Першому Всеукраїнському Пластовому Джемборі в с. Невицьке біля Ужгорода.

```
G             C    D       G
   На дорозі люди сонця чекали,
G               C       D      G
   Чорні хмари смутку вони нагадали.
G               C    D        G
   Їх бажання в небі піснею летіло.
G                  C           D      G
   Та, на жаль, це сонце для людей згоріло.

        Приспів:
           G      C          D        G
        Вставай, сонце, вставай, вставай!
          G    C    D     G
        Сліпим очі відкривай!


І на темній скелі зірки танцювали.
В королівство ночі вовки завітали.
Нагадали люди добре і погане.
Та, на жаль, це сонце для людей не встане.

        Приспів


C             G     C         D
   Не відкрили очі промені щасливі
C              G     C                D
   Та у хвилях ночі скарб людський згубили.
C             G          C            D
   Народились діти – та світла їм не треба,
C            G      C      D
   Бо на їхні очі насипали пепла.

        Приспів
```

Джерело: Текст і акорди — Пісневир: Молодіжний співаник. — Львів 2001; аудіо — Нічлава блюз. «Вставай, сонце». 1992—1993; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Всьому свій час

Слова і музика: Олександр Шевченко. Олександр пише пісні з 1979 року. Як автор і виконавець брав участь у фестивалях «Дзвін» (м. Київ), «Червона рута-91» (м. Запоріжжя), «Всесвітній фестиваль молоді і студентів» (1985 р., м. Москва). Написано близько 140 творів, видано два альбоми: «Серйозні речі» та «Чорна вишиванка». Пісня «Всьому свій час» не увійшла в жоден з них, проте стала однією з найпопулярніших композицій пластових ватр.

```
Am                    C
Покоління відходять, покоління приходять,
     Dm                  Am
А земля, як була, так і є.
     F                 C
І сонечко сходить, і сонце заходить
    Dm                 Am
І знову назавтра встає

Віють вітри на південь, віють вітри на північ,
На круги повертають свої,
І не можуть наповнити синього моря
Всі потоки з цілої землі.

          C              G
           Всьому свій час
               Dm                   F        G
           І година своя кожній справі під небом,
          C              G
           Всьому свій час,
                Dm                G
           І тобі ні за чим жалкувати не треба,
        DmEm                 Am
           Бо то все марнота...

Є родитися час і є час помирати,
Руйнувати є час, будувати є час,
Розкидати каміння, є час їх збирати,
Час є плакати і танцювати є час.

І мовчати є час, і є час говорити,
Час любити і час ненавидіти є,
Час війні і час миру, зимі час і літу,
Бо накреслено всьому своє.

           Всьому свій час...

Тож іди і живи, доки маєш потребу
Та й із серцем веселим вино своє пий.
Краще псові живому, ніж мертвому леву,
Тож іди і живи, грішний ти чи святий.
```

```
Все що є, то вже було, тож нового не скажеш,
Бо нічого нового під сонцем нема.
Всі ми з пороху вийшли і в порох поляжем,
І дурному, і мудрому доля одна.

                Всьому свій час... | (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

В Чорне море кров Дніпром тече

Походження пісні невідоме, але точно давнє, можливо й козацьке. Співалась в УПА, зокрема у варіанті під назвою «Чорна хмара гомоном гуде». Широкої популярності пісня набула в кінці 80х років XX століття. З 1989 року пісня стала своєрідним гімном Української Студентської Спілки (УСС).

```
   Am    E                  Am
В Чорне море кров Дніпром тече,
   A7    Dm    G            C
В Чорне море кров Дніпром тече.
 A7      Dm    G                C
Там Січ наша, гей-гоп, там Січ наша,      |
 Dm      Am   E           Am              |
Там Січ наша на москаля йде.              | (2)

Попереду отаман іде, (2)
Під ним коник, гей-гоп, та під ним коник, |
Під ним коник так сумненько йде.          | (2)

«Ой ти, коню, коню вороний, (2)
Скажи мені, гей-гоп, тай скажи мені,      |
Скажи мені, чом такий сумний».            | (2)

«Як же мені веселому буть, (2)
Як степами, гей-гоп, та долинами,         |
На Вкраїну москалі ідуть».                | (2)

Не страшна нам в лютім бою смерть. (2)
Бій приносить, гей-гоп, та бій приносить, |
Бій приносить славу, волю, честь.         | (2)

В Чорне море кров Дніпром тече.  (2)
Там Січ наша, гей-гоп, там Січ наша,      |
Там Січ наша на москаля йде.              | (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, браття опришки

Ориґінальний вірш письменника, громадського діяча, священика Миколи Устияновича (1811—1885), покладений на музику Анатолієм Кос-Анатольським (1909—1983), дещо відрізняється від сучасної популярної «опришківської» пісні. До речі, саме Устиянович є автором ще одної популярної «народної» пісні «Верховино, світку ти наш».

```
 Hm                    Em        D  Em
Гей, браття опришки, налийте горілки,
 Hm         F#         Hm
До ватри довержте ще дров.
 Hm              G  A         D  Em
Настрійте ми горло голосом сопілки,
Hm          F#     Hm
А я вам співати готов.

Гуляймо ми, браття, в угорській границі.
Годі нас дігнати конем.
Одіж ми дістанем в жидівській крамниці,
А жида до дверей приб'єм.

Де гори та бори, яруги скалисті,
Там є наша воля і власть.
Маємо що пити, маємо що їсти,
Любощів гуцулка нам дасть.

Гуляймо ми, браття, де трави зелені,
Де росов вкривається лист.
По корчах сплетених, де сосна звалена,
Не знайде нас, певно, і біс.

Гуляймо ми, браття, бо більше не будем,
Не будем гуляти ми тут.
Як сніги упадуть – голови складемо,
Не дадуть співати нам тут.

Гуляймо ми, браття, поки ще весело
І поки ще ясніі дні.
Краще раз злетіти соколом у небо,
Аніж вічно жити в ярмі.
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Книга «Пісні «Черемоша»; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей-гу, гей-га! Таке-то в нас життя

Пісня пластового куреня «Лісові Чорти», створена під час їхньої мандрівки човнами на Полісся 1930 року. Автор пісні — Тарас Крушельницький («Чача») — вихованець Пласту, член УВО, політв'язень польських тюрем, письменник, заарештований і розстріляний НКВД в 1934 році. Відомий ряд варіантів пісні, які співались в УПА. Надзвичайно популярною пісня знову стала завдяки музичному проекту «Наші партизани».

```
      Dm              Gm       A7      Dm
Гей-гу, гей-га! Таке-то в нас життя:
     Gm         Dm         A7
Наплечники готові – прощай, моє дівча.
     A7           Dm          A7       Dm
Сьогодні помандруєм – не знаємо самі,
     C           F         C          F
Де завтра заночуєм: чорти ми лісові!
      A7                            Dm
Гей-гу, гей-га! Чорти ми лісові! Гей-гу, гей-га.

  Gm             Dm           A7
Прапор червоно-чорний – це наше знамено:
     Gm           Dm        A7 ...
Червоне – це кохання, а чорне – пекла дно.
Усі дівчата знають пекельні барви ці -
Забути їх не можуть, чорти ми лісові!
Гей-гу, гей-га! Чорти ми лісові! Гей-гу, гей-га!

А як прийдеться стати зі зброєю в руках,
Бандера поведе нас, замає гордо стяг:
І сипнемо сто тисяч у зуби сатані,
А решта люциперу – чорти ми лісові!
Гей-гу, гей-га! Чорти ми лісові! Гей-гу, гей-га!

Як впадеш, стрільче, в пастку чи зловишся на дріт,
На всі питання ката давай один одвіт:
Що до ОУН належав, а вождем був Євген -
Щоб слава залунала далеко ген-ген-ген...
Гей-гу, гей-га! Далеко ген-ген-ген... Гей-гу, гей-га.
```

На аудіо-CD «Наші партизани» оригінальні акорди такі:
1: | Gm Cm D7 Gm | Cm Gm D7 | D7 Gm D7 Gm | F A# F A# | D7 Gm | Gm |
2: | Cm Gm D7 | Cm Gm D7 | ...
Джерела: Літопис УПА. 1996—1997. — Т. 25: Пісні УПА; Аудіо-CD «Тарас Чубай і Скрябін. «Наші партизани» (2000); Співаник Лицаря. Видання Куреня УСП ч.15 «Орден Залізної Остроги» ім. Святослава Завойовника, Пласт — НСОУ. — Київ—Львів, 2004;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, на півночі, на Волині

Слова і музика: о. Василь Прийма (1914—2004). Справжнє прізвище — Цап, псевдо «Чорногора», літературне — Микола Дяків-Галичко, Микола Галичко. З юнацьких літ захоплюється романтикою визвольних змагань, пише вірші, сповнені глибокої любові до України, а в 1933 р. публікує їх у Львові. Після війни — парох української церкви в Люрді (Франція), в одному з найвідоміших місць появи Божої Матері.

Ця пісня була написана у травні 1943 року в пам'ять про друга, колишнього пластуна рогатинської гімназії Василя Івахова, під враженням подій на Волині. Спочатку співалась вона на мелодію пісні «Як Лопатинський з-за кордону у рідний край вертав». Пісня блискавично поширилась у народі, стала повстанським гімном.

```
C              F     C    F
   Гей, на півночі, на Волині,*
              F   C   F
   Створилась армія УПА,
            F    F7  B
   Щоби воскресла Україна
          C         F
   І завітала свобода.**
Про контингенти там не знають,
Живуть там люди, мов в раю,
Бо за цю волю, за свободу
Волинь пролляла кров свою.

        Горіли села і містечка,
        Борці боролись ніч і день,
        В перших рядах борців-героїв
        Згинув Івахів, наш Василь.

Упав як лицар України,
На полі слави як борець,
Ціле життя страждав по тюрмах –
Геройська смерть сплела вінець.

        Прощай, герою України,
        Прощай, наш друже дорогий,
        Твої діла нам незабутні,
        А твій наказ для нас святий.

Сестра в селі рідненька плаче,
Щодня виходить за село:
Чи не приїхав брат додому,
Чи не побачить ще його...
```

Не плач сестричко, не журися,
Поглянь у синю далечінь –
Твій брат умер, та жити буде
В піснях майбутніх поколінь!

* Є декілька варіантів тексту

** У кожному куплеті 2 останні рядки повторюються двічі.

Джерела: За волю України / Упорядник Євген Гіщинський. — Луцьк: Навчально-методичний центр культури Волині, 2007. — 391 с.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, нумо, хлопці, до зброї

Українська народна пісня. Ця, очевидно, козацька пісня була однією з улюблених в Українських Січових Стрільців. Письменник-націоналіст Леонід Мосендз (1897—1948), якого називають ще «Лицарем святого Ґрааля», просив співати над його могилою саме цю «Пісню бою й перемог». В радянських співаниках пісня не згадувалась, однак з відновленням незалежності вмить знову стала популярною. Зараз пісня позиціонується навіть як «Гімн козаків».

```
 E
Гей, нум, хлопці, до зброї,
 H
На герць погуляти!
  E        H
Слави добувати.

    Приспів:
    E
    Ой чи пан, чи пропав,
      H
    Двічі не вмирати,
     A           H           E
    Гей, нумо, хлопці, до зброї!

Гей, гукнемо з гаківниць,
Вдаримо з гармати,
Блиснемо шаблями!

    Приспів.

Нам поможе святий Юр,
Ще й Пречиста Мати
Лихо звоювати!*

    Приспів.
```

* Варіант: «Турка звоювати!»
Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей Скобе!

Слова і музика: Юрій Журавель, лідер гурту «От Вінта», друг Пласту. Пісня написана в 2002 році спеціально до 90-річчя Пласту. Композиція одразу ж стає гімном ЮМПЗ-2002, що відбувалась поблизу Свірзького замку на Львівщині. Автор пісні розповів упорядникам цього видання співаника: «Нам було дуже приємно, що ця пісня полюбилася пластунам, і я пригадую, як нашого електричного апарату просто не вистачало на святкуванні, безліч пластунів переспівували нас, і це додало безліч мурашок по спині...»

Приспів (2 рази):

```
       Am        C        H     E
Гей, скобе, мій друже, дорогу вкажи,
Де скеля-тризуб гордо в небо стримить,
   Dm       Am      Dm      Am
Боронить від ока лихого й біди
   Dm       Am       E      Am
Ту квітку-лілею, що мушу знайти.
```

```
   Dm                        Am
Древній Свірже, зустрічай онуків,
   Dm                        Am
З всього світу з'їхалась рідня!
   Dm
Кожен сильний тілом,
      Am
Кожен сильний своїм духом,
 E
Ми ж – єдина пластова сім'я!
```

Приспів

```
Наші предки – лицарі й героїї,
Ми по них рівняємо діла.
Сила честі, тверда віра Юрія Святого
Нам, синам, у спадок перейшла!
```

Приспів

```
Розкажи мені, діброво рідна,
Як присягу склали юнаки.
90 років і незламна, й непохитна, –
Буде непохитна й на віки!
```

Приспів (2)

```
Ту квітку-лілею, що мушу знайти!..
```

Джерела: CD — Ot Vinta. «Попереду» (2006); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, соколи

Польська переробка надзвичайно популярної у XVIII ст. української народної пісні «Їхав козак за Дунай». Використана у фільмі «Вогнем та мечем». Зворотній український переклад (з польської) включено в аудіо-CD тернопільського виконавця Володимира Вермінського «Йшли селом партизани 2» (2005).

```
Вступ: | G | D H7 | Em | H7 Em H7 Em |

 Em
Гей, десь там, де чорні води,
 H7
Сів на коня козак молодий.
  Em
Плаче молода дівчина,
H7          Em H7 G D
Їде козак з Укра- їни.

Приспів:
    G
   Гей, гей, гей, соколи,
   D         H7
   Оминайте гори, ліси, доли.
      Em
   Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку,
     H7         Em  H7  G  D
   Степовий жайво- ро- ночку!

    G
   Гей, гей, гей, соколи,
   D         H7
   Оминайте гори, ліси, доли.
      Em
   Дзвінь, дзвінь, дзвінь, дзвіночку,
    H7              Em      H7      Em
   Мій степовий, дзвінь, дзвінь, дзвінь!

Жаль, жаль за милою,
За рідною стороною.
Жаль, жаль, серце плаче,
Більше її не побачу.

    Приспів
```

Плаче, плаче дівчинонька,
Люба моя ластівонька.
А я у чужому краю,
Серце спокою не має.

Приспів

Меду-вина наливайте.
Як загину – поховайте
На далекій Україні,
Коло милої дівчини.

Приспів

Джерела: Аудіо-CD «Володимир Вермінський. Йшли селом партизани 2» (2005); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, степами

Слова і музика належать вихованцю Пласту бандуристу Степану Малюці. Вперше виконав він її під супровід бандури в часі Першого Великого Збору Української Головної Визвольної Ради (УГВР), що проходив 11—15 липня 1944 року в селі Сприня на Самбірщині. Збір під головуванням вихованця волинського Пласту Ростислава Волошина обрав українським Президентом (!) полтавчанина Кирила Осьмака, а головою підпільного уряду — Романа Шухевича, посмертно гетьманського пластуна-скоба, Лицаря Золотого пластового хреста.

```
 Dm      Gm             A7
Гей, степами, темними ярами
  Dm       Gm  C          F
Йдуть походом залізні полки.
  Dm    Gm      C          F
Хто відважний, хай іде із нами,   |
 Dm       Gm     A7  Dm          |
Лицарями будьмо, юнаки!           | (2)

    За нікого битись не будемо,
    До нікого в найми не підем,
    Для Вкраїни ми усі живемо      |
    І за неї голови складем.       | (2)

Кожний ворог йде нас визволяти,
А для себе землю він краде.
На могилу землю буде мати,       |
На могилі воля зацвіте!           | (2)

    Лети, пісне, попід небесами,
    До вкраїнських промовляй сердець,
    Хай же буде наша воля з нами,  |
    А ворожим намірам кінець!      | (2)
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, там на горі Січ іде

Слова: Клим Обух. Ця пісня стала справжнім бойовим славнем «руханково-протипожежного», а насправді військово-спортивного, товариства «Січ», заснованого в селі Завалля (Снятинщина) 5 травня 1900 року адвокатом Кирилом Трильовським (1864—1941). Останній незабаром став «Січовим Батьком» організації в понад 900 осередках з 80 тисячами дисциплінованих січовиків. Текст написав особисто Трильовський (Клим Обух) на мотив якоїсь народної пісні.

```
 G                 C  D7  G
Гей, там на горі Січ і- де,
                  D7  G D7
Гей, малиновий стяг несе,
 D7               G
Гей, малиновий, наше славне товариство,
          D7    G
Гей, марширує – раз, два, три!

Гей, попереду кошовий,
Гей, як той орел степовий,
Гей, як той орел, наше славне товариство...

Гей, а позаду осавул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
Гей, твердий хлопець, наше славне товариство...

Гей, а по боках четарі,
Гей, то сторожі вогневі,
Гей, то сторожі, наше славне товариство...

Гей, отамане, батьку наш,
Гей, веди, батьку, вперед нас,
Гей, веди, батьку, наше славне товариство...

Гей, не заллє нас вражий вал,
Гей, бо з нас кожен радикал,
Гей, бо з нас кожен, наше славне товариство...

Гей, молод хлопче, позір май,
Гей, та до Січі приставай,
Гей, та до Січі, наше славне товариство...

Гей, наша Січ нам дорога,
Гей, як та мати, всім одна,
Гей, як та мати, наше славне товариство...

Гей, повій, вітре, з синіх гір,
Гей, на наш прапор, на топір,
Гей, на наш прапор, наше славне товариство...
```

Гей, повій, вітре, зі зтепів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, дай нам силу, наше славне товариство...

Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Україні на славу,
Гей, Україні, наше славне товариство...

Всі куплети виконуються за зразком першого.
Джерела: Пісні українських січових стрільців, 1990 (Самвидав); Туристський пісенник «Де гори Карпати, де Писаний Камінь». — Літо, 1982 (Самвидав);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гей, хлопці, в коло

Слова і музика: народні. Повстанська пісня, зафіксована між 1944—1947 роками на території Лемківщини в Деннику сотенного УПА «Крилача», а також в машинописному співанику УПА Степана Голяша, який згодом у видавництві «Літопис УПА» відповідав за архів повстанських пісень. В діаспорі на мелодію цієї пісні А. Мицько, колишній повстанець, уклав пісню «Наша Січ-Мати» спеціально для щорічного пластового міжкрайового вишкільного табору «Лісова Школа».

```
 Em              H Em             H Em
Гей, хлопці, в коло станьмо бадьоро,
 D                G
Пісню нову заспіваймо,
 G      D     Em        H
Ми молодії, хлопці лісовії, |
   H               Em (D)   |
З молоду світа вживаймо.    |(2)

Ми молодії хлопці лісовії,
Не боїмося нічого:
Ані тої слоти, ані роботи, |
Ані морозу важкого.        |(2)

Бо при роботі піт заллє очі,
Дощ біле тіло обмиє,
Вітер обсушить, а мороз не рушить, |
Тим наше тіло свіжіє.              |(2)

При УПА служити, кулемет носити
І мандрувати край світа...
Ми молодії, хлопці лісовії, |
Скрізь нам дорога відкрита. |(2)

Кулемет носити, дівчину любити
І мандрувати край ліса –
Ми молодії, хлопці лісовії, |
Скрізь нам дорога відкрита. |(2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гори, гори
(Я люблю волю, простір, далечінь)

Авторами цієї пластової мандрівної пісні є діаспорні українці Іриней Коваль і Андрій Бігун. Мабуть, вони належать до куреня «Ватага Бурлаків», оскільки в тексті йдеться і про «бурлаку», і про головний символ — «подертий черевик»...

```
  Dm              Gm          A7
Я люблю волю, простір, далечінь,
         Gm      Dm    A7  Dm
Бо я бурлак з далеких поколінь,
               Gm         A7
В одному місці я не можу жить,
       Gm      Dm   A7    Dm
Іти у мандри все мене кортить.

          F        A#          C7
Як заблестить лиш сонце в небесах,
             A# F       A7  Dm
Як зашумить вітрець по деревах,
                Gm        A7
То в тілі кров моя аж закипить,
       Gm      Dm   A7    Dm
Іти у мандри все мене кортить.

Приспів:
         A#           C7
Гори, гори, життя бурлацькеє,
            A# F   Gm  Dm
Життя байдуже, ах, ю- нацькеє,
           F    C7    A7
Царить над нами сила власная,
         Gm   A7      Dm
Горить усе любов прекрасная.

Мене не страшить буря ані грім,
Просторий світ – це є для мене дім,
Я мандрував по горах, долинах,
Голубе небо – це для мене дах.

Мене не спинить море, океан,
Мене не страшить навіть гураґан,
До невигод всіляких я привик,
Моє знам'я – подертий черевик.

Приспів
```

Джерела: Самвидавний туристський пісенник «Де гори Карпати, де Писаний Камінь». — Літо, 1982; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Гради вогняні

Автор слів та музики – Сергій Фоменко «Фома», лідер гурту «Мандри». Вперше пісня прозвучала під час виступу гурту на сцені майдану Незалежності, з нагоди річниці початку Революції Гідності. Музиканти гурту брали активну участь у подіях Євромайдану та продовжували своїми виступами підтримувати бойовий дух вояків у зоні АТО. «Ця пісня, на жаль, про війну, це пам'ять та засторога для наших вояків, які продовжують воювати, адже війна ще не закінчилася. Нам ще потрібно перемогти не тільки зовнішнього ворога, а й ворога в середині країни. І ми переможемо, бо в нас є герої!»

```
Dm                        C
На світанку тануть, як дим,
C                Dm
Зорі золоті-золоті.
Dm                    C
І падають у вікна твої
Am                  Dm
Золотих зірок промені.
```

Де стрімких джерел течія,
Весняних гілок білий цвіт,
Де лунає пісня моя,
А в твоїх очах тане лід.

Приспів:

```
Gm            C                        Dm
Там, де розривають землю гради вогняні,
Там, де наче леви б'ються лицарі твої,
Там, де чорний крук кружляє в полум'ї війни,
Gm          Am                          Dm
Хай боронить Бог від смерті воїнів твоїх.
```

Де несе холодна вода
До порогів Байди човни,
Де за обрій сонце сіда
У зелених травах весни.
Де в туманах срібну росу
П'ють баских коней табуни.
Де на перехресті шляхів
Кам'яні козацькі хрести.

Приспів

```
Програш: Dm Fm Am   |
         Dm Fm  C   | (2)
```

На світанку тануть, як дим,
Зорі золоті-золоті.
І падають у вікна твої
Золотих зірок промені.

Дерев'яні щити

Автор слів та музики – Олександр Ярмола. У репертуарі гурту «Гайдамаки» пісня з'явилася під впливом розстрілу Героїв Небесної Сотні, аранжована за 2 години на репетиції та в той самий день презентована на Майдані. Загалом Революція Гідності стала величезним поштовхом до творчості для «Гайдамаків». Безпосередні учасники подій, не тільки як музиканти, а й як звичайні активісти, «Гайдамаки» прожили цю революцію до глибини душі. «Хтось сказав, що для народження легенди потрібні двоє: лицар і трубадур. Лицарі зробили свою справу, тепер – час трубадурів оспівати їхній подвиг!» — коментує автор.

Gm
Дерев'яний щит захистить від куль,
Кольоровий шолом для спорту,
C5
Ти мріяв про справжню війну
Gm
У центрі міста на фронті.

Тут все, як на справжній війні,
Справжня смерть, справжня кров, справжній бій.
Дерев'яний щит поможе тобі,
Захистить від куль тебе ангел твій.

Приспів:
C5 B Am Gm
Дерев'яні щити
C5
Захистили не всіх,
Своїм тілом тебе
Gm Gm Am B C
Заступив кожен з них.
B C5
Дерев'яні щити
Gm
Проти куль бойових.

На майдан твій батько пустив тебе,
Протест обіцяв бути мирним.
Але ти зустрів на майдані людей,
Готових віддати життя за Вкраїну,
Що вірили у свої сили,
Зводили барикади,
Ти вирішив стати з ними
В обороні громади!

Приспів

А коли той день, якого усі чекали,
Настав – він мусив настати, –
Лишилися до кінця лиш ті,
Хто був готовий життя віддати.
Нас били, палили, кидали гранати,
Стріляли снайпери по очах –
Ми винесли з бою своїх Героїв
На їх дерев'яних щитах!

Приспів (х2)

Десь за Дніпром

Пісня з'явилась на світ в 1989 році в любительському альбомі «Україна сучасна в рамках дозволеного» щойно створеного бард-гурту «Рутенія». Цього ж року гурт став дипломантом першої «Червоної Рути». Вдруге пісня спопуляризована Андрієм Сухим в альбомі «Десь за Дніпром гримить гроза. Рутенія 1992—2002»

Мотив 1:

```
Hm              Em     F#7     Hm A
   Десь за Дніпром гримить гроза.
D              A        D  H7
   Стоїть під вишнею козак.
Em            Hm  F#7       G  H7
   Стоїть, чекає,   милу гука- є,
Em    F#7   Hm  F#7         Hm
   А мила спить,   не розбудить.
```

Мотив 2:

```
Hm                Em     F#7  Hm  A
   Проснись, проснись, моя кохана,
D             A            D  H7
   Вернулась сотня вже з боїв.
Em                       Hm
   Іди зустрінь свого Степана,
F#7                      G  H7 Em  F#7    Hm
   А ти, мамо, своїх сині- ів,  моїх братів.
```

```
Вернулись хлопці вже з походу,
Коли зацвів надворі май.
Подай же їм з криниці воду
І вишитий рушник подай, і хліб розкрай.
```

```
Ще спить потомлене село,
Надворі ще не розсвіло.
І тихо-тихо понад ставом          |
Козаки йдуть, коней ведуть.       | (2)
```

Тут і далі у випадку відсутності вказання джерела слід розуміти, що джерелом є особиста пісенна підбірка одного з упорядників.

Діло

Слова Олени Теліги (1907—1942), музика кіровоградського гурту «Ексампей». Оригінальна назва вірша — «Сучасникам». Олена Теліга — дівоче прізвище Шовґенова — виходець з аристократичної родини, яка після більшовицької революції змушена виїхати в Європу. У Чехії познайомилася з діячами українського руху, захопилася ідеями відродження незалежної України, щиро полюбила український нарід. Захоплення переросло в усталений світогляд. Олена прилучилася до діяльності ОУН. У 1941 році Олена Теліга дісталася до Києва... Страчена німецькими зайдами в Бабиному Яру.

```
Em                C           D        Em C D
   Не треба слів.   Хай буде тільки діло.
      Em      C           D      Em C D
   Його роби,   спокійний і суворий.
C            D          Em
   Душі не плутай у горіння тіла.
C               D              Em
   Сховай свій біль, зломи раптовий порив.
C            D          Em
   Але для мене у святім союзі
C          D               Em           C D
   Душа і тіло... щастя з гострим болем.

Програш: Em C D Em

Мій біль бринить. Зате, коли сміюся,
І сміх мій рветься джерелом на волю,
Не лічу слів, даю без міри ніжність.
А, може, в цьому є моя сміливість –
Палити серце в хуртовині сніжній,
Купати душу у холодній зливі.

       Em           C           D       Em C D
   Вітрами й сонцем   Бог мій шлях намітив.
      Em            C        D        Em C D
   А там, де треба,   я тверда й сувора.
C          D           Em
   О краю мій, моїх ясних привітів
C           D            Em          C D
   Не діставав від мене жодний ворог.

     Em        C           D        Em C D
Не треба слів.   Хай буде тільки діло.    (2)
     Em
Не треба слів.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Джура

Слова і музика: ст. пл. скоб Олександр Аргат, ОЗО. Написана у 2005 році, перед проведенням крайового пластового табору «Джура» на Черкащині. Зараз найчастіше вживається на кінно-спортивному таборі «Герць».

```
Em
В степу посмішка похмура,
G           D
Але там немає мурів.
Гнуться верби, стелить куря,
Шабель блиск і свист там кулі.

G          D                          |
А іще духмяні плавні                  |
Am          C                         |
Стережуть козаки славні.              | 2 рази
Em                G                   |
Братство Січі мене кличе,             |
D        Em                           |
Я не гречкосій!                       |
```

Досить боки гріть на печі,
Час прийшов моєї втечі.
Прямо стать, розправить плечі,
За святі боротись речі.
За Дніпровськії пороги –
Вільним лиш сюди дорога.
«Честь і воля» – моя доля,
Двічі не вмирать!

Геть іди, моя зажуро,
Не пристало нудить, Джуро,
Хоч би як не було хмуро,
Треба йти крізь сніг і бурі,
Бо великі дуже плани
Мають наші отамани.
На враженьків май шабельку,
А на чорта хрест!

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Дочка героя

Слова і музика: ст. пл. Артем Стойко, ВБ. Вперше пісня була презентована гуртом «ПластТмаса», в складі якої був автор, на пластовій крайовій юнацькій «Спартакіаді» у 2006 році. «Пісня не була написана на основі якоїсь конкретної історії, це все уявні переживання доньки одного з полеглих в національно-визвольній боротьбі героїв», — зазначає автор.

```
Am              F  C           G
Всі сили віддаєш, щоб дійти вершини,
А з гори бачиш лиш машини.
F                Fm  C         G
Летять вони у світ, летять далеко,
Am                F   C          G
Так, як в дитинстві відлітали лелеки.

        Приспів:
                  C      G        F       G
        Пам'ятай, що ти дочка героя,
        Пам'ятай, що він поліг на полі бою.
            Am      G    F           G
        Так він знайшов свій шлях до волі,
        Для нього смерть дорожче, ніж неволя.
           Am      G    F           G
        Так він знайшов свій шлях до волі,
        Для нього смерть дорожче, ніж неволя.

Тут, на горі, можна знайти спокій,
Тут навесні вперше злітає сокіл,
З полум'ям в душі він йшов до перемоги,
Але на війні у всіх одна дорога.

        Приспів
```

Дочка мельника

Слова і музика: Сергій Фоменко. Пісня увійшла в альбом гурту «Мандри» «Романсеро про ніжну королеву» (2000). На початку листопада 2001 р. компанією «Creon Music» у Франції було видано компакт-диск — збірку «Український рок», до якого увійшло декілька пісень гурту «Мандри». Березень 2002 р. — на телеекранах України йде ротація відеокліпу на пісню «Дочка мельника».

```
     C              Em      Am     F
   В мельника, чий млин на горі, чарівна дочка,
C            Em      Am       F
   А у мене хата стара й в саду бузочок.
C               Em     Am      F
   Я лежу й дивлюся у небо на білі хмари,
C               Em       Am   F     C Em Am F
   А пастух Свирид на горі пасе отару.

        Гарнії волошки цвітуть в моїм садочку,
        Та іще гарнішії очі в мельника дочки.
        От лежу й сумую один біля ставочку,
        Бо люблю я більше за все мельника дочку.

В мельника, чий млин на горі, чарівна дочка,
А у мене хата стара й в саду бузочок.
Я лежу й дивлюся у небо на білі хмари,
А пастух Свирид на горі пасе отару.
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. Львів 2001. Аудіо-CD «Мандри»; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Жінка другова

Слова і музика: Олександр Смик. Вже довгий час пісня є в репертуарі рівненського гурту «Чорні черешні». Творцем пісні є уродженець Сумщини, відомий еколог Олександр Смик (зараз мешкає в Тернополі). У 2006 році пісня увійшла до аудіо-CD «Кожен в серці солдат». Радимо також знайти і послухати два інші альбоми Олександра: «Час для правди юродивих» (2004), «Зцілення коханням» (2005).

```
 Dm     Gm    A7   Dm A#      C   F
Жив та був собі козак-  зірвиголова.
Gm       A7         Dm Gm   A7      Dm
  Та сподобалась йому жінка   другова...
 A#    C   F      A# Gm     A7  Dm
Та сподобалась йому жінка другова.

Ніби й досі і не жив, відшукав траву –
Попри Бога зворожив жінку другову.  (2)

Довелось іти на Січ під хоругвами.
Та не з ним була в ту ніч жінка другова.  (2)
```

Сумно шабельки дзвенять, пил та згарище.
Ідуть на ворожу рать два товариша. (2)

Втричі більше ворогів. Друг знесилений.
Пролунало поміж гір: «Прощай, милая!» (2)

Козак коника обняв, б'є попругою.
Кулю на себе прийняв, яка другові. (2)

Повертался на Січ під хоругвами.
Гірко плакала в ту ніч жінка другова. (2)

Джерела: Аудіо-CD «Кожен в серці солдат. Пісні поета-пісняра Олександра Смика» (2006); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Жовтень 90
(Києве, стань-но! Січ, пробудись!)

Пісня створена Олегом Покальчуком в жовтні 1990 року на підтримку акції студентського голодування в Києві. Цікаво, що того ж місяця Олег став Головою Тимчасової Крайової Пластової Ради. Вперше вірш (три куплети з нього) був надрукований Олесем Донієм в його книзі «Студентська революція на граніті» (1995 р.). Гурт «Калєкція» при записі диску «Молода Україна forever» (2002) піддав вірш корегуванню, яким займалася Таня Доній.

```
  Em      D     A
Влада не хоче слухати слів,
   Em             D      A
Страйк – наша зброя, страйк – наше право.
  Em         D     A
Станьмо на площі, часу посли,
 C                 H
Серцем до серця, лава до лави.

Приспів:
 C       D        G
Києве, стань-но! Січ, пробудись!
   C        D      E
Львове, не дай заснути!
 C         D        G    Em
Ми вже не ті, що були колись,
  C         D     E
Площа – це наші Крути.

Нам остогидло чути: «Заждіть!
Нехай-но старші скелю лупають!»
Годі! Сьогодні, як і завжди,
Курінь студентський не відступає!

Приспів.

Можна ужити палки і газ,
Долі зламати і знести шатра.
Але займеться врешті від нас
Всеукраїнська визвольна ватра.

Приспів.
```

Задивляюсь у твої зіниці

Вірш Василя Симоненка (1935—1963) «Україно, п'ю твої зіниці» з'явився 26 грудня 1961 року. Популярності він набув у відміні «Задивляюсь у твої зіниці...». Хто так влучно доповнив класика — невідомо. Також невідомо, хто поклав вірш на музику. Однак відомо, хто вилучав з усіх радянських видань третю строфу — «Хай мовчать Америки й Росії...» або міняв в останньому рядку останньої, 8ї строфи «священне знамено» на «червоне».

Вступ: | D | G C Am D (2) |

G D Em
Задивляюсь у твої зіниці,
G D Em
Голубі, тривожні, ніби рань.
Am G D
Крешуть з них червоні блискавиці
Am G D
Революцій, бунтів і повстань.

Приспів:
G D Am G
Україно! Ти моя молитво!
G D Em D
Україно! Розпуко вікова!*
C D Em
Гримотить над світом люта битва
Am G D
За твоє життя, твої права.

Одійдіте, недруги лукаві,
Друзі, зачекайте на путі.
Маю я святе синівське право
З матір'ю побуть на самоті.

Приспів.

Хай палають хмари світанкові,
Хай сичать образи – все одно
Я проллюся крапелькою крові
На твоє священне знамено.

Приспів.

* Варіант: Україно! Моя розпуко вікова!
Пісня складається з 1, 2 та 8 строфи вірша.

Замок

Слова: Віктор Неборак, музика: Юрій Чопик, виконує гурт «Мертвий півень». Гурт зародився у середовищі Львівського університету ім. Івана Франка, де навчалися багато його майбутніх учасників, які починали музичну діяльність в університетському хорі «Черемош». У 1989 році музиканти збиралися в кафе «Старий Львів» на вулиці Валовій; назва гурту походить від вивіски кафе. Перші музичні експерименти «МП» відбувалися виключно з акустичними інструментами. Саме в такому звучанні гурт отримав перше визнання критиків та слухачів та записав свій перший альбом «ЕТО» (1991), в який увійшла композиція «Замок».

```
G          F#            Em
Прийди і заблукай в моїм саду.
  Am           G              D
Моїм тюльпанам промовляй руками.
І я в траву щасливий упаду –
Ні погляду, ні слова поміж нами.

        А мій двійник крадеться між вікон.
        Проміння крові, дзеркала уламок.
        Ворожить – і камінним лісом замок
        Довкола знов тебе росте, як сон.

Де був мій сад, з'явився мур без меж,
В його бійницях чорні круки крячуть.
Та зникне все це в мить, коли побачу
Твоє лице в найвищій серед веж.
```

Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

За новими ворітьми

Українська народна балада. В народних піснях зустрічається тематика отруєння дівчиною своїх опікунів (батьків або брата). Такі випадки були своєрідним наслідком бажання дівчини змінити свою майбутню долю, навіть таким радикальним і злочинним способом. Адже у замкнутому давньому суспільстві неодноразово траплялися випадки, коли доводилося одружитися із тим, кого визначить сім'я (із нелюбом, із багачем). Деякі сюжети розповідають, як дівчина навмисне дає парубкові завдання дістати магічне трой-зілля, сподіваючись на його смерть під час виконання завдання. Складні відносини на грані кохання і розрахунку описуються у цій баладі, відомій насамперед завдяки виконанню івано-франківським пластуном Андрієм Винницьким, ВБ.

Am
За новими ворітьми,
Am C G C
За новими сіньми, за новими сіньми
C F G C G F
Приїхали леґіники, приїхали леґіники
E Am
Вороними кіньми.

Приїхали леґіники
Та й стали питати: (2)
«Чи мож би тя, біла дівко, (2)
Від старих узяти?»

«Ой можете, леґіники,
Від старих узяти, (2)
Тільки треба моїм старим (2)
Троє-зілля дати».

Я сідаю на коника
Та й долів лугами, (2)
Та й знайшов я теє зілля (2)
Поміж берегами.

Та й знайшов я теє зілля,
Та й зачав копати. (2)
Прилетіла зозуленька (2)
Та й стала кувати.

«Ой пощо ті, леґінику,
Троякове зілля? (2)
Тебе дівка обдурила – (2)
У дівки весілля».

Я сідаю на коника
Та й долів додому. (2)
Як не буде дівка мені, (2)
Не буде нікому.

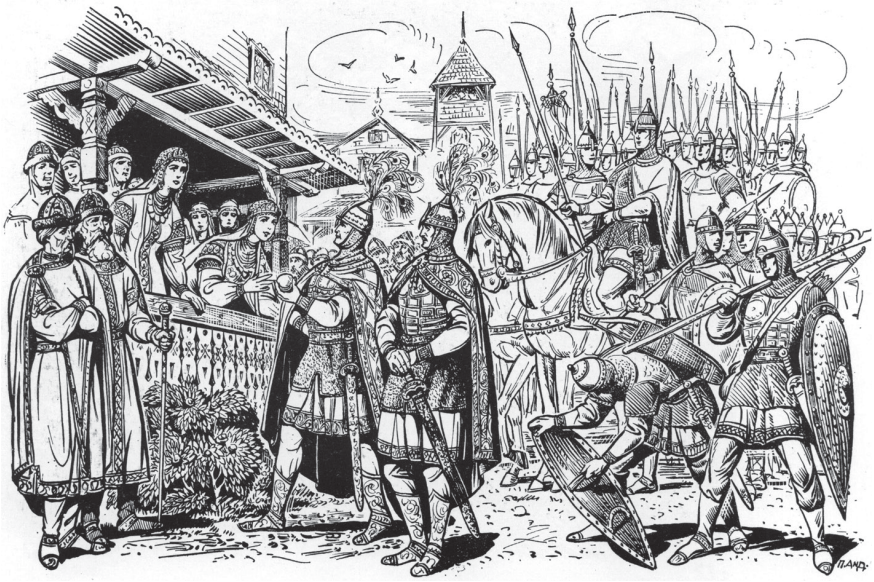

Ой приїхав я додому,
Став біля одвірка, (2)
Старостоньки угледіли – (2)
Несуть ми горілки.

«Ой не треба, старостоньки,
Вашої горілки, (2)
Тільки прошу на півслова (2)
Вашу білу дівку».

Лівов ручков, лівов ручков
Дівча те саджаю, (2)
Правов ручков, правов ручков (2)
Шабельку виймаю.

Ой як тая шабелина
По лугах дзвеніла, (2)
Так у тої Марусини (2)
Голова злетіла...

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

За поляном чорна роля

Українська народна пісня з Лемківщини. Популярною стала в опрацюванні Ярослава Трохановського — автора запису слів і мелодій близько 300 народних пісень, який після примусового виселення в 1947 році повернувся на Лемківщину (1968). У молодіжне середовище пісня прийшла зокрема з репертуару народного ансамблю пісні і танцю «Лемковина» (Львів), створеного в 1969 році ентузіастами, переселенцями з рідних земель.

```
   G          G
- За поляном чорна роля,
G               D
Я єй орав не буду.
 G          G
За поляном чорна роля,
G               D
Я єй орав не буду.
 D
Сяду собі на коника,
 G              C
Сяду собі на коника,
 D               G
Та й на війну поїду.

Я на війну, з війни домів,
А ти ся не видала.
Повідж же мі, моя мила,
На кого ти чекала.

- Чекала я, мій миленький,
Чекала я на тебе,
Же як ти ся з війни вернеш,
То мя возьмеш до себе.

- Тот перстеник, што-с мі дала,
Я го носив не буду.
Шварю я го в бистру воду,
Зас на війну поїду.

Тоту хустку, што-с мі дала,
За онучи-м собі взяв,
Жеби-с собі не думала,
Же я тебе в серцю мав.
```

Три останні рядки — двічі.

Засвистали козаченьки

Українська народна пісня. Це пісня про Корсунську перемогу козацького війська під проводом Богдана Хмельницького 16 травня 1648 року. Розгром польського війська посилювався ще й тим, що в полон були взяті коронний гетьман М. Потоцький і польний гетьман М. Калиновський. Пісня записана безліч разів в різних регіонах України, зокрема в 60х роках XIX ст. в Галичині.

```
 Am     A7        Dm
Засвистали козаченьки
   G           F C E7
В похід з полуно-  чі –
 Am      Dm E   Am  F
Виплакала Марусенька
  Dm E     Am
Свої ясні очі.

Не плач, не плач, Марусенько,
Не плач, не журися,
А за свого миленького
Богу помолися.

Стоїть місяць над горою,
Та сонця немає;
Мати сина в дороженьку
Слізно проводжає.

Прощай, милий мій синочку!
Та не забавляйся!
За чотири неділеньки
Додому вертайся!

Ой, рад би я, матусенько,
Скоріше вернуться, –
Та щось кінь мій вороненький
В воротах спіткнувся.

Ой, Бог знає, коли вернусь,
В якую годину;
Прийми ж мою Марусеньку
За свою дитину!

Прийми її, матусенько,
Всі ми в Божій волі.
Бо хто знає, чи жив вернусь,
Чи ляжу на полі?

Ой рада б я Марусеньку
За рідну прийняти,
Та чи буде ж вона мене,
Сину, шанувати?
```

Ой, не плачте, не журіться.
В тугу не вдавайтесь.
Заграв кінь мій вороненький,
Назад сподівайтесь.

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

За Україну
(О, Україно! О, рідна Ненько)

Автор слів — Микола Вороний (1871—1938) український письменник, перекладач, поет, режисер, актор. Член Революційної української партії (РУП) на чолі з Миколою Міхновським, переслідувався царською поліцією. Жив на еміграції у Відні та Львові. У 1926 р. повернувся в радянську Україну, репресований і розстріляний радянськими каральними органами. Вірш «За Україну!» (1917) настільки щиро передавав почуття поета, що композитор Ярослав Ярославенко (Вінцковський) (1880—1958) поклав його на музику.

```
 C     F                A# F
За Україну, з огнем завзяття,
           C              F
Рушаймо, браття, всі вперед!
  F           C
Слушний час кличе нас,
 A#               F
Ну ж бо враз сповнять святий наказ!
```

Приспів:

```
    C     F           A# F
   За Україну, за її во-лю,
                     C          F
   За честь, за славу, за народ!
О, Україно! О, рідна Ненько,
Тобі вірненько присягнем.
Серця кров і любов –
Все тобі віддати в боротьбі!
```

Приспів

```
Ганебні пута ми вже порвали
І зруйнували царський трон.
З-під ярем і з тюрем,
Де був гніт, ідем на вольний світ!
```

Приспів

```
Вперед же, браття, наш прапор має
І сонце сяє нам в очах.
Дружній тиск, зброї блиск,
Кари гнів і з ним свобідний спів!
```

Приспів

Джерела: Пісневир. Молодіжий співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Зірвалася хуртовина

Слова — Г.К. [ймовірно, відомого бандуриста Григорія Китастого (1907—1984)]. Символізує почуття, які переживали молоді юнаки, у тому числі багато пластунів, які в серпні 1914 року йшли добровольцями в Леґіон УСС. Слід зауважити, що, згідно з австрійськими законами, до Леґіону могли приймати або неповнолітніх, або не покликаних з різних причин до реґулярної служби. Актуальною пісня була і в часи формування УПА та дивізії «Галичина».

```
 Dm        Gm   C
Зірвалася хуртовина,
 F            C    F
Топче збіжжя на лану.
 Dm   G    A          Dm   |
Виряджала мати свого сина  |(2)
F         Gm A     Dm      |
   На кривавую війну.      |

«Підеш, сину, моя дитино,
У завзятий, лютий бій –
Захищати рідну Україну,     |
Боронити нарід свій.        |(2)

Як вернешся, сину, вквітчаю
Цвіт-калиною твій кріс,
Не вернешся – тихо заридаю,  |
Щоб ніхто не бачив сліз».    |(2)

«Ой, вернуся я, моя мати,
Як калина зацвіте,
Принесу я до твоєї хати     |
Сонце волі золоте!»         |(2)
```

Джерела: У мандри. Збірник українських пісень для пластової молоді. — Мельбурн — Аделаїда, 1981; Туристський пісенник «Де гори Карпати, де Писаний камінь». — Літо, 1982; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Золотий левик

Слова і музика Володимира Некрасова — члена київського осередку Спілки Української Молоді (СУМ) в Україні. Автор стверджує, що «це — стрілецька (стрілецько-дивізійна) пісня». Йому ж належить ідея, авторство слів та обробки мелодії «Маршу Об'єднаної нації» (Ми разом, багато, і нас не подолати!) — однієї з пісень, що з'явились під час Помаранчевої революції.

```
 Em              Am        Em
Там у долині, при білім Сонці
 Am       D        G
Вітер гуляє в зеленій траві.
 C                   E7       Am
Там вийшли маршем молоді хлопці
    Am       Em        H7      Em
З «золотим левиком» на рукаві.

Прости, кохана, що тя покинув.
Може, повернусь, а може ні.
Йду воювати за Україну
З «золотим левиком» на рукаві.

Насуне хмара, стримать несила
Червону смерть у москальськім вбранні.
Заплаче мати, згадавши сина
З «золотим левиком» на рукаві.

Небо розріжуть смертельні кулі,
Стрільнами зорано землю в крові.
– Пощо вмираєш, молодий хлопче
З «золотим левиком» на рукаві?

– Я не вмираю, лиш тільки гину.
Маковим цвітом зросту у траві,
Бо не забуде стрільця Україна
З «золотим левиком» на рукаві.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Іди від мене

Повстанська пісня. Записана Степаном Ґоляшем від учасників старшинської школи УПА «Олені» в 1944 році. Пісня має кілька варіантів музики, автором одного з яких є відомий композитор Андрій Гнатишин (1906—1995). Інколи пісню хибно виконують на мелодію «Широка страна моя родная...»

```
          Dm     A7         Dm    C
Іди від мене, ти, моя кохана,
           F      C7          F
Зійди з очей, мене не забувай;
          A#                  F
Я син лісів, а серце партизана,      |
           G       A7            Dm  |(2)
На мене жде з побідою ввесь край.    |

Надармо ти надією палаєш,
Щоби мене до серця пригортать.
Та ти сама це дуже добре знаєш,      |
Що партизанам тільки воювать.        |(2)

Сьогодні нас Карпати зустрічають,
А завтра, знай, Волинь вітає нас,
Відтак підемо прямо аж на Київ,      |
Полтаву, Харків, рідний нам Донбас.  |(2)

І увесь час ми чайкою літаєм,
Із лісу в степ широкий ми ідем;
Ми свято вірим в нашу перемогу,      |
Що Україні волю принесем.            |(2)
```

Джерела: Туристський пісенник «Де гори Карпати, де Писаний камінь». — Літо, 1982;
Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

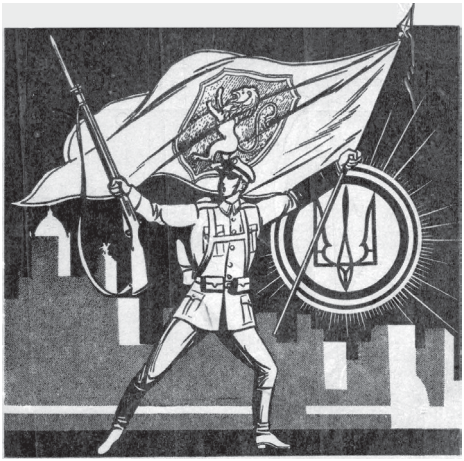

Із полону

Слова і музика: Едуард Драч. Оригінальна версія. У 1988 році на екрани вийшла кіноепопея «Чорна Долина» за романом Юрія Мушкетика «Яса» (1987). Головний герой сюжету — кошовий отаман Іван Сірко. Наступного року, на першому всеукраїнському фестивалі «Червона рута» (Чернівці) піснею-легендою про вчинок Сірка молодий лікар з Черкас Едуард Драч зачарував усіх і здобув першу премію в номінації «Авторська пісня». Відтоді ця і багато наступних пісень автора швидко поширюються і, без перебільшення, стають народними.

Вступ: E Am Em E Am H Em (2)

```
Em                H7  Em D
Із полону, з-під Ізмаї-  лу
 G          D   Em
Вели козаченьки
  E     Am    Em      E
В ясні зорі, на Вкраї- ну  |
  Am         H   Em        | (2)
Братців дорогеньких.       |

Отаман каже жартома:
«Чом не раді йти, братці милі?
Може далі йти сил нема,    |
То повертай до Ізмаїлу!»   | (2)

А сто братців засміялись,
Інші сто сказали:
«Ми жіночок-вражаночок
Й діточок лишали.
Там жіночок-вражаночок
Й діточок лишали.

Одпустіть, жалкувать не будем,
За дніпровськії плавні,
Навік бачить вже забудем   |
Землі православні».        | (2)
```

Зміна тональності: C#

```
  F#m     C#7   F#m E
В отамана очі-хма-   ри,
  A        E F#m
Крівцею налиті:
  F#         Hm    F#m   F#
«Ну йдіть, плодіть янича-  рів,  |
 Hm      C#  F#m                 | (2)
Бісовії ді- ти!»                 |
```

```
Зміна тональності:  H *
   І коли закурився шлях,
   Запорожці коней вертали,
   Зі сльозами на очах        |
   Козаки своїх рубали.       | (2)

Програш:  E Am Em E Am H

   Із полону, з-під Ізмаїлу
   Вели козаченьки
   В ясні зорі, на Вкраїну    |
   Братців дорогеньких.       | (2)

Програш:  E Am Em E Am H Em  (2)
```

* Далі грається на тих же акордах, що на початку пісні.
Джерело: Аудіо-альбом «Едуард Драч. Небо України» (1993—1998);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Їхав, їхав козак містом

Українська народна пісня. Давність походження козацької пісні «Їхав, їхав козак містом» виявляється в її образності. Крім головного ліричного героя (козака) у ній фігурують образи коня, солов'я, з яким розмовляє козак, та дівчини. Козацьке життя у ліричних піснях змальовано, як правило, поза межами битв, звитяжних подвигів. Центральна тема — козацький побут і викликані ним почуття та думки. Основні мотиви — життя в походах без відпочинку, коли нема де прихилити голови і домом стає зелена діброва чи дорога.

```
Am          F     G
Їхав, їхав козак містом,
 C          Dm       E
Під копитом камінь тріснув,
   Am     F
Та раз, два.
 C          Dm       E
Під копитом камінь тріснув.
   Am
Та раз!

        Під копитом камінь тріснув -
        Соловейко в гаю свиснув.
        Та раз, два.
        Соловейко в гаю свиснув.
        Та раз!

Соловейку, рідний брате,
Виклич мені дівча з хати.
Та раз, два.
Виклич мені дівча з хати.
Та раз!
```

Виклич мені дівча з хати –
Щось я маю розпитати...
Та раз, два.
Щось я маю розпитати...
Та раз!

Щось я маю розпитати...
Чи не била вчора мати
Та раз, два.
Чи не била вчора мати
Та раз!

Ой хоч била, хоч не била,
А зустрілась, полюбила
Та раз, два.
А зустрілась, полюбила
Та раз!

* Якщо грати в тональності ре-мінор, то акорди змінюються наступним чином: Am=Dm, F=B, G=C, C=F, Dm=Gm, E=A

Джерела: Трускавецькі співанки. Пісенник. Упорядник В. Ф. Кузнєцов. — К.: Музична Україна, 1989. — 192 с; Пісні маминого серця. — К.: Видавничий центр «Просвіта», 2006; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Йде січове військо

Слова і музика належать композитору, автору стрілецьких пісень, лицарю Залізної Остроги Михайлові Гайворонському. Визрівши з січово-сокільских пісень, тема волі як художній вияв глобальної ідеї свободи значно поглиблюється у стрілецьких маршових піснях, зокрема у марші «Йде січове військо». Популярною стала після виконання львівським естрадним театром «Не журись!», що протягом 1988-1991 років створив цілу низку вистав, у яких гостро висміював тогочасну комуністичну владу, а також представляв глядачам заборонені тоді пісні українських січових стрільців. Популярним також є виконання пісні Тарасом Компаніченком спільно з гуртом «ВВ».

```
Em          H7
Йде січове військо
 G           D
Та співає стиха:
G            C   Hm  Am
Як поборем вороженьків –    |
Em    H7       Em D         |
Не буде в нас лиха.         | (2)

Йде січове військо
В боротьбу криваву,
Як поборем вороженьків –    |
Здобудемо славу.            | (2)

Йде січове військо
Пісня степом лине:
Як поборем вороженьків –    |
Слава не загине.            | (2)
```

Джерела: Аудіо-CD «Не журись — Повіяв вітер степовий», Студія Лева, 1990; Самвидавний туристський пісенник «Де гори Карпати, де Писаний Камінь». — Літо, 1982; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

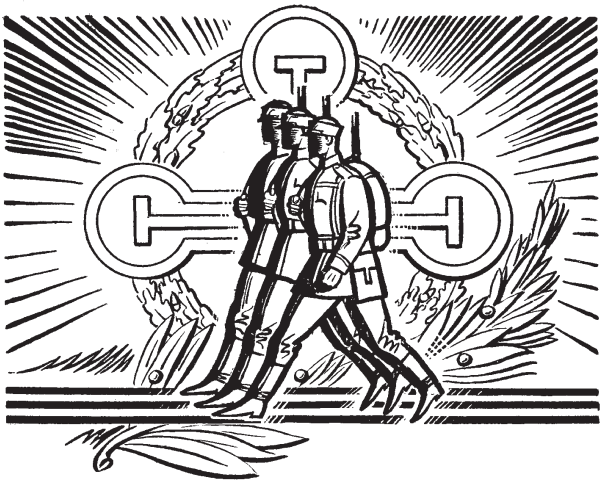

Йшли селом партизани

Слова: Ярослав Нудик, музика: Сергій Самолюк. Слова були написані в грудні 1988 року, під час караульної служби в армії на білоруських болотах, поблизу м. Вітебськ. Як згадує автор слів, «в караулі було дуже багато часу, і я часто думав про рідний дім, про те, як хочеться додому...». Після повернення додому та зустрічі із Сергієм Самолюком друзі створили дует «Курінь», і пісня «Йшли селом партизани» стала першою в їхньому репертуарі. Ініціатором першого запису цієї пісні був Олександр Ксенофонтов (чоловік і продюсер співачки Руслани).

```
         Em           Am  H7   Em
Йшли селом, йшли селом партизани,
        Em                  D          G
По землі українській, невільній землі.
     C                  E7       Am
І у кожного зброя була за плечами,          |
     Em               Am   H7   Em           |
І у кожного смуток і біль на лиці.          | (2)

Біль і смуток за всю Україну,
Та за спалені хати і зрубаний сад,
За ту пісню, що чув ти колись солов'їну,    |
Але їм вже не було дороги назад.            | (2)

Бо дорога назад – це неволя,
А ховатися в лісі не будемо ми.
Ми підемо вперед – і здобудемо волю,        |
України своєї ми вірні сини.                | (2)

Хтось з них пісню почав, і вона пролунала
На всі гори Карпати, на весь рідний край,
Щоби знали усі – Україна повстала!          |
Ти лети, наша пісне, аж за небокрай!        | (2)

І не всі повернуться із бою живими,
І не всіх дочекається рідна сім'я.
Пам'ятайте ж ви їх, пам'ятайте такими,      |
Пам'ятай їх завжди, українська земля.       | (2)

Пам'ятай їх завжди так, як я пам'ятаю.
Пам'ятай лихоліття страшної війни.
Бо настане той день, що до рідного краю     |
Ще злетяться твої, Україно, сини.           | (2)
Ще злетяться твої, Україно, сини...
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Йшов хлопчина воювати

Слова Ярослава Нудика та Ігоря Каталахи (із с. Нижня Білка Пустомитівського району). Одночасно із словами народжувалася музика до пісні, автором якої був Ярослав Нудик. Пісня була написана у 1989 році, після служби в армії, на даху дев'ятиповерхового будинку (напроти колишнього кінотеатру «Октябрь», згодом «Галичина»), що знаходиться на вулиці Любінській у м. Львові. Виконує дует «Курінь».

```
 Am          C
   Йшов хлопчина воювати,
Dm          E
   Україну визволяти.
Am              C
   Був ще зовсім молодий...
Dm             E
   Він ішов у ліс густий.
    Am
   Гей!

Програш: C E Am (x2)

        Йшов хлопчина воювати...
        «Прощавайте, стара мати!
        Я за батька відомщу,
        Ворогів не пощаджу!»
        Гей!

Йшов хлопчина воювати
І сказав малому: «Брате,
Підростеш – підеш за мною
Битись з клятою ордою!»
Гей!

        Йшов хлопчина воювати...
        «Прощавайте й ви, Карпати!
        Прощавайте, рідні гори.
        Ви не будете в покорі».
        Гей!

Йшов хлопчина воювати...
Не минув й милої хати:
«І не лий ти сльози, мила.
Я прийду – будеш щаслива!»
Гей!

        (повтор 1 куплету)

Йшов хлопчина воювати...
```

Джерела: Аудіо-записи дуету «Курінь»; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Капелюх

Слова і музика: Володимир Івасюк (1949—1979). Після виключення з Чернівецького медичного інституту за участь у «політичному інциденті» Володимир йде працювати слюсарем на місцевому заводі «Легмаш». Якось йому доручили організувати заводський хор. До репертуару хору молодий керівник ввів і свою пісню «Капелюх» (1967) — легку і жартівливу... Друге життя пісні надали аудіо-CD «Тарас Чубай та друзі. Наш Івасюк» (2002) та диск «Піккардійська терція. Українська колекція» (2003).

```
G
Як ішов селом я в літнє надвечір'я,
 D                          Em
Вітер капелюха звіяв на подвір'я.
 C            D          G
Мого капелюха покотив подвір'ям.

Дівчина із хати вздріла і метнулась, –
Дала капелюха й весело всміхнулась,
Дала капелюха і мені всміхнулась.

Йду сьогодні знову – вітру вже немає,
Свого капелюха сам туди кидаю.
Свого капелюха сам туди кидаю.

Вітру вже немає – в серці завірюха,
Дівчини не видно – йду за капелюхом,
Йду усім курям на сміх сам за капелюхом.
```

Акорди варіанту з проекту «Наш Івасюк»:

```
Вступ:  G F (4)   G C F
G                        C
Як ішов селом я в літнє надвечір'я.
 D             Am       Hm    C
Вітер капелюха   звіяв на подвір'я.
 C             Csus2 D          G
Мого капелюха по-      котив подвір'ям...

Програш:  G C F   G D C

Приспів:
    G       D   C            D     G D C
   Кап-кап-капелюх... (4)  Капелюх.
```

Один із використаних акордів: Csus2 [x 3 0 0 1 3].

Джерела: Аудіо-CD «Тарас Чубай та друзі. Наш Івасюк» (2002); Івасюк В. Пісні. — К.: Музична Україна, 1983. — 168 с.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Карпатський вальс (Смерека)

Слова і музика Ігоря Особіка. Пісня присвячена дисидентам-шістдесятникам — поколінню українських письменників 60-х років XX століття. До них належали Ліна Костенко, Василь Симоненко, Іван Драч, Іван Світличний, Євген Сверстюк, Микола Вінграновський, Алла Горська та Іван Дзюба. Пізніше до них приєдналися Василь Стус, Михайло Осадчий, Ігор та Ірина Калинці, Іван Гель та брати Горині.

```
      Dm  A7            Dm
  Смерека, суцільно смерека,
           Gm      C        F  D7
  Чорний сніг напупонив тайгу.
     Gm  C             F
  Далеко, як до тебе далеко,
Dm              Gm      A7      Cm   D
  Чи до тебе колись я іще повернусь?
     Gm  C             F
  Далеко, як до тебе далеко,
Dm              Gm      A7      Dm
  Чи до тебе колись я іще повернусь?

Вагони, ідуть ешелони -
Етапи бісової кари.
Та жалю ні краплини немає,                |
Волю не здобули, та ми ще не програли.    | (2)

Та вільний, я все-таки вільний,
До тебе я подумки лину.
До тебе я смерічкою плину,                |
Я в Карпатах умру, хоч в Сибіру загину.   | (2)

Доля – то наша неволя,
Готує нам участь одну:
Загинуть, як личить героям,               |
Або вижить і встать знов на кровну борню. | (2)

Почекайте! Вороги, почекайте!
Буде буря! Буде вогінь і грім!
Вставайте! Сильні духом, вставайте!       |
Буде пімста страшна, будем бить ворогів!  | (2)
```

Джерело: Збірник пісень Студентського братства Львівської політехніки. — Львів, 2000.

Кедь ми прийшла карта

Українська народна пісня з Лемківщини. Під «картою» потрібно розуміти жереб, який витягували українські селяни, коли село мало відправити до австро-угорської армії нового рекрута. Служба в цісарській армії була довга і жахлива. Часто тому, хто витягував «карту», доводилось просити йти до війська когось зі своїх родичів... В українському виконавчому просторі завдяки Тарасові Чубаєві та Скрябіну поширена версія з останнім куплетом, де парубок називається «сватом» незаміжній дівчині, що є нонсенсом (свати — батьки одного з подружжів щодо батьків другого). У народній пісні такого речення бути не могло, бо люди добре знають і використовують назви спорідненості і свояцтва. Куплет подається у виправленій версії на основі пояснень лемківської співачки Юлії Дошної.

```
 Am              E     F E   Am
Кедь ми прийшла карта нароковац,
  Am          F    G     C
Став я свого неня дошіковац:
  Am             F      G           E
«Неню ж ти мій, неню, вчинь ми таку волю – |
  Am    Dm    Am  Dm   F     E  Am         | (2)
Йди за мене слу- жить на ту войну».       |

Кедь ми прийшла карта нароковац,
Став я музиченьків дошіковац:
«Гей ви, музиченьки, заграйте ми чардаш,
Най я си погулям в тот молодий час.
Гей ви, музиченьки, заграйте ми чардаш,
Най я си погулям в тот остатній раз».

Стали музиченьки чардаш грати,
Стали ми ся сльози з очей ляти.
Ніхто не заплаче, ні отец, ні матка,     | (2)
Лем за мном заплачут три дівчатка.       |

А єдна заплаче, бо я її брат,
А друга заплаче, бо я єй мам брат,
А третя заплаче, бо плакати мусить*,     | (2)
Бо вона від мене перштінь носить*.       |
```

Ймовірно, тут за основу взято текст і ноти з книги: Сурма. Збірник воєнних пісень.— Львів—Київ: Червона Калина, 1922. — 142 с. В оригіналі: тональність Dm (каподастр на V ладі).

* Варіант: третя заголосить; дитя носить.

Джерела: Аудіо-CD Тарас Чубай і Скрябін. «Наші партизани» (2000);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Козацький марш
(Хтось та й вродиться з нас нещасливо)

Слова Ігоря Чернюка, музика Андрія Чернюка (Київ). Андрій був учасником першого фестивалю «Червона Рута», нагороджений дипломом в номінації «Співці». У квітні 2001 разом з Миколою Сікорою, з яким утворив творчо-продюсерський центр «Нота-СіМ», представив свій компакт-диск «Ми — з України», присвячений спортивній тематиці. А ще цей дует відомий тим, що в березні 2003 створив гімн київського футбольного клубу «Арсенал» перед його офіційним стартом у другому колі чемпіонату України. Пісня «Козацький марш» вперше прозвучала в 1989 році на фестивалі «Червона Рута».

```
  Em                      H         Em D
Хтось та й вродиться з нас нещасли-во,
G           D            G
Я не знаю, яким був мій рід.
  G           D      H
Пресвята Богородице Діво,          |
 Em          H         Em  (D)*    | (2)
Вирушаєм сьогодні в похід.         |

Затріпочуть хоругвки крилами,
Запорізький лунатиме марш.
Не заручені ми із милими,          |
Увесь полк неодружений наш.        | (2)

Помолюсь я і в путь, так, як водиться,
Треба йти до чужих вже сторон –
Борони Ти мене, Богородице,        |
Щоби я не потрапив в полон.        | (2)

А якщо ненароком загину,
Хай мене поховають за дня,
Понесуть на руках побратими,       |
Поведуть вороного коня.            | (2)

Коли вдарять нараз із мушкетів,
Загуде полковий тулумбас;
Дух мій, Діво, тоді вже відлетить  |
Аж на Січ, в Україну, до нас.      | (2)

Хтось та й вродиться з нас нещасливо,
Я не знаю, яким був мій рід.
Пресвята Богородице Діво,          |
Вирушаєм сьогодні в похід.         | (2)
```

* Тут акорд D є тільки за першим разом, тобто перед повтором.
Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Козача могила

Пісня є спільним творінням Сергія Василюка та Костянтина Науменка (на той час барабанщика гурту «Тінь Сонця»). Як розповідає упорядникам цього співаника автор пісні, «вперше зіграна навесні 2004 року. «Козача Могила» є однією з найвідоміших та найбільш концептуальних композицій гурту «Тінь Сонця», в якій патріотизм поєднується з відчуттям нерозривності усіх поколінь українського лицарства. Попри суворий реалізм, вона сповнена віри, а оптимістичне гасло «Б'є життя через край!» з часом стало візитною карткою гурту».

```
Вступ: | F G Dm Am | F G Am | (x2)  | Am |


Мотив 1:
Am
   Ти віриш, що досі триває бій,
   Що кров'ю полита сира земля,
                              F              Em
   Навіки спинився час, коли ти впав з коня.
Am
   Ти, мабуть, не бачив і не відчув
   Мить, коли вічним сном заснув,
                             F          Em
   Востаннє побачивши ці вільні небеса.


Мотив 2:
           F            Em      Am
   Крізь сни та крізь мрії пройде твоя душа,
         F         Em     Am
   По росі промайне сльоза.
           F       Em      Am
   Твої сини та онуки триматимуть в серцях
            F           Em    Am
   Подвиг твій, він і вкаже шлях...


Програш: | Am | F G Am (x2) |
         | F G | Am G F G | Am G F Em G |


Мотив 3:
Am                            G       Am
   Ти віриш, та в серці вже щось не так:
Am                         G     Am
   Не тішить ні поле, ані байрак,
                              F         Em
   На дотик немає сил і встати вже ніяк...
```

```
Am                          G     Am
   Земля – то для тебе ярмо і гніт,
Am                              G     Am
   Бо вільне життя – то стрімкий політ,
                                  F           Em
   Як вірити можна в попіл, коли так сяє Світ?


Мотив 4:
   Крізь сни та крізь мрії пройде твоя душа,
   Честь твоя збереже наш край.
   Твої сини та онуки почують у серцях
          F           Em    G
   Голос твій, він і вкаже шлях...


Мотив 5:
        F         G
Навпростець до своїх
       Dm       Am
Споконвічних доріг,
       F         G      Am
Де вогнем гартувалося серце.
        F         G
Будь таким, як ти є,
       Dm       Am
І не зраджуй себе!
     F
Вирушай:
        G         Am
Б'є життя через край!
     F          G
Вирушай!.. Вирушай!..


Програш: | Am G F Em G | (x2)


Мотив 3:
Козача могила – то біль степів,
Колиска бентежних нестримних снів,
Їй ніч свої сльози ллє та молиться трава.
Шуліка кружляє над нею, зве:
«Прийди і зі степом з'єднай себе!
Стану в пригоді, сину, як не забув мене...»
```

Програш: | F Em Am (x3) | F Em G |
| Am |
(мотив 3) (мотив 4)

Мотив 5:

Навпростець до своїх
Споконвічних доріг,
Де вогнем гартувалося серце.
Будь таким, як ти є,
І не зраджуй себе!
Вирушай:
Б'є життя через край!
F
Вирушай: |
G Am |(3)
Б'є життя через край! |

Програш: Am

Мотив 1:
Am
Ти віриш, що досі триває бій,
Що кров'ю полита сира земля,
Навіки спинився час,
F Em Am
коли ти впав з коня...
(коли ти впав з коня)...

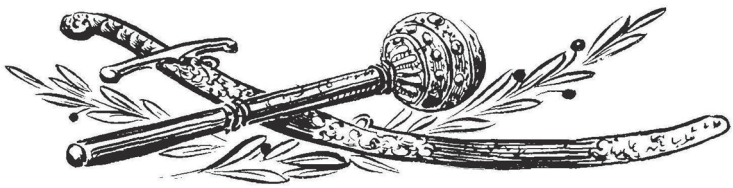

Коли до губ твоїх

Слова Грицька Чубая, музика його сина — Тараса Чубая. Грицькові пощастило мати сина Тараса, який, створивши групу «Плач Єремії», виспівав на всю Україну його поезію, пощастило мати дружину Галину Чубай, яка крізь роки дбайливо і бережливо пронесла пам'ять про нього і його доробок, бо ж саме її архів став основою для пісень. Мав Грицько й друзів, які його пам'ятають завжди, а відтак пам'ятає його Львів і Україна. Першу свою пісню «Коли до губ твоїх» Тарас спочатку заграв матері і спитав: «Чи буде з того щось путнє?», і тільки після згоди матері почав її виконувати. Ще через два тижні Тарас вийшов на сцену, а потім поїхав на гастролі. Пісня увійшла до альбому гурту «Плач Єремії» — «Я піду в далекі гори» (1999).

```
Em                D
Коли до губ твоїх лишається півподиху,
   Am                 Hm
Коли до губ твоїх лишається півкроку –
   Em        D
Зіниці твої виткані із подиву,
  Em                     Hm
В очах у тебе синьо і широко.

              Em          D         G
        Щось шепчеш зачаровано і тихо ти,
                C          G           D
        Той шепіт мою тишу синьо крає,
                   Em     D           G
        І забуваю я, що вмію дихати,
                   Am          Hm       Em
        І що ходити вмію, забуваю.

   Em             D              G
А чорний птах повік твоїх здіймається
    C            G             D
І впевненість мою кудись відмає.
    Em           D         G
Неступленим півкроку залишається,
    Am       Hm           Em
Півподиху у горлі застрягає.

              Em         D           G
        Зіниці твої виткані із подиву,
                C          G          D
        В очах у тебе синьо і широко,
                  Em          D                 G
        Але до губ твоїх лишається півподиху,
                    Am          Hm          Em
        До губ твоїх лишається півкроку.
```

```
  Em          D                 G
Але до губ твоїх лишається півподиху,
    Am          Hm          E
До губ твоїх лишається півкроку.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Колискова
(Спи, маленький козачок)

Слова і музика Андрія Сухого. Пісня увійшла до аудіо-CD «Рутенія. 10 років по тому...» (2001) та «Рутенія. Вулиці Рожевого Міста» (2003). В записі етнографічного ансамблю «Гомін» під керівництвом Леопольда Ященка, пісня прикрасила «Золоту колекцію» українських пісень в збірці «Колисанки» (2002). Напередодні Різдвяних свят 2005 року «Росава» презентувала кліп на цю пісню, що став провісником диску «Колисанки» (2006).

```
Am                  Dm  E  Am
   Спи, маленький козачо- ок,
C              G       C
   Повернися на бочо- ок.
C                  G            E
   Спи, синочку, мама засина-а-є-е.   |
Am                 Dm           E   Am | (2)
   Спи, козаче, кінь твій зачека-а-є. |

Люлі-люлі, баю-бай.
Прийде завтра Миколай,
Принесе тобі в дарунок   |
Золотих пісень пакунок.  | (2)

Приспів:
C              G                E
   А в зимову тиху ніч ми поїдемо на Січ.
Am              Dm               E   Am
   Кошовий нам дасть різдвяний пря-аник.
C              G                  E
   А в різдвяну* тиху ніч ми поїдемо на Січ.
Am          Dm                   E Am
   Кошовий нам дасть різдвяний пряник.

Спи, козаче, в бій ще рано,
Ще малі твої гетьмани.
А як підеш в бій свій перший –    |
Мало нас, а вас ще менше.         | (2)
```

Спи, маленький, треба спати.
Зайчик спить і вовчик-братик.
Грає синій водограй,
Казка ллється через край.
Люляй-люляй, баю-бай.

Приспів.

(2)

* Варіант: січневу.
Джерела: Аудіо-CD «Рутенія. 10 років по тому...» (2001);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Коли ти смієшся

Слова: Михайло Барбара, музика: Роман Рось.На думку самих музикантів, ранній «Півень» є продовженням музичної традиції спудейського театру. А звідси — містки в майбутнє: мандрівка містом в альбомі «Мертвий півень'93», «Підземне зоо» (1994)... «Дидактична вистава в театрі Богуславського» розпочинає цю мандрівку. І справа не в банальному усвідомленні того, що «всі ми ходим по мерцях», а в маршруті — Львів Андруховича, Антонича, Крип'якевича. І не в корінній приналежності до Львова (лемка Антонича, франківчанина Андруховича), а у відчутті місця, міста. Поезії фронтмена групи Михайла Барбари — апеляція знову ж таки до міста. Сам Барбара, що дістав премію імені пана Базя за найкращий вірш 1993 року «Коли ти смієшся...», каже, що часто плутає поняття «Бог» і «місто». «Ці вірші — як місто... Я, місто і ще хтось». Пісню «Коли ти смієшся» слухачі визнають однією з найкращих філософських пісень у репертуарі гурту.

```
   C#m            Am
Коли ти смієшся, тобто радієш,
   E             G#m
Неначе кіт, примружуєш очі -
   C#m     Am      E    G#m
Нічого навколо не бачиш.

Коли ти плачеш, тобто сумуєш,
І сльози очі заливають -
Нічого навколо не бачиш.

Коли не смієшся ти і не плачеш,
А так собі на правій чи на лівій ніжці скачеш,
Сонце б'є в очі, рукою їх від сонця закрий,
Нічого навколо не бачиш  – отже, ти зрячий.
```

Джерела: Збірник пісень Студентського братства Львівської політехніки. Львів, 2000;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Коли у путь

Жартівлива пісня німецьких протестантських студентів. Варіант, поширений серед пластунів, є перекладом з російської версії, що його здійснив у 1970-х роках керівник хору «Гомін» Леопольд Ященко. Натомість відомий знавець і популяризатор старовини Тарас Компаніченко виконує цей твір у перекладі Івана Франка. Правдоподібно, пісня була поширена у пластових колах доволі давно; противники, які вбачають у тексті насмішку з Католицької Церкви (в особі Папи Римського), твердять, що сам Митрополит Андрей просив свого часу цю пісню не співати, натомість прихильники пригадують, як 1997 року на оселі «Сокіл» Любомир Гузар назвав цю пісню однією зі своїх улюблених.

Пісня «Коли у путь» входить до альбому дуету «Журбориз» під назвою «Збірка Воїна» (2004).

```
       C
Коли у путь, коли у путь,
        C              G
Коли у путь сурма покличе,
         C                F
Ти пригадай наш давній звичай –
        C     G    C
Веселу пісню заспівай.

    Приспів:
    Бий барабан, бий барабан,
    Бий барабан, лунайте труби.
    Цілуй дівчину просто в губи
    І келих повний наливай.

Султан завів собі гарем,
Жінок з півсотні має в нім,
І кожну може з них обнять.
Хотів би я султаном стать!
Та він нещасний чоловік:
Не п'є горілки цілий вік,
Бо не велить йому Коран.
Нехай же буде він султан.

    Приспів

У Римі Папі добре жить,
Вино, як воду, може пить,
Ще й грошей повна келія.
Хотів би бути Папа я!
Та він нещасний чоловік:
Не знав кохання цілий вік.
А я не хочу буть один.
Нехай же буде Папа він.

    Приспів
```

А я наллю собі бокал,
Перехилю, щоб він не впав,
Ще й обійму дівочий стан –
Тепер я Папа і султан!

Приспів

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. Львів 2001; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Комарик
(Ой, що ж то за шум учинився)

«Комарик» — жартівлива пісня УПА, переробка популярної народної жартівливої пісні про російську імператрицю Єлисавету та її фаворита Олексія Розумовського. Прийнято вважати повстанські пісні суровою, серйозною справою. Але повстанці ладили також і з гумором.

Am F C A
Ой, що ж то за шум учинився,
Dm Am E7 Am
Що Комарик до повстанців зголосився! (2)

Зголосився Комар до повстанців,
Щоб кусати москалів-голодранців. (2)

Щоб кусати москалів, ще й німоту,
Щоб прогнать з України ту голоту. (2)

Примістився Комар на дубочку,
Закріпив скорострільна листочку. (2)

Та зірвалася на раз шура-буря,
Вона того Комарика з дуба здула. (2)

І упав наш Комар на помості,
Поламав москалям ребра й кості. (2)

Джерела: http://plast-scouting.org/music/; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Корида

Автором слів є Григорій Чубай, музики — його син Тарас. У творчості Григорія Чубая є два періоди, з яких до рівненського входять поезії, написані в дитячі та юнацькі роки (1962—68 рр.) і поеми «Вертеп», «Моя задихана коридо» — шедеври політичної лірики (1968—69 рр.). Після написання антирадянської та антиімперської за сутністю поеми «Вертеп» приїхав до Львова, де з великим успіхом читав її в середовищі молоді. Там же познайомився з подружжям Калинців — Ігорем та Іриною, братами Горинями, В'ячеславом Чорноволом, Віктором Морозовим. Друзі та близькі називають поета Грицьком, як він сам волів. Після зближення з «антирадянськими елементами» КГБ почало обшуки та переслідування Чубая. Постійна нервова напруга підірвала здоров'я поета.

```
          Am   Dm       Am
        Моя задихана коридо,
      Dm         G              Am
        Мій колізейний чорний дню,
                            Dm
        Твої дива ридають ридма,
      G                          F
        Бо з них злагоджують меню.

Am                       Dm
  Їх на руках навчать ходити
Dm
  І танцювати на шнурку -
G
  В догоду хтивим ерудитам,
Am
  Юрбі цинічній до смаку,
Am
  Яка хвилюється у норму:
Dm
  То драматично позіха,
G
  То грима в стелю бутафорно
F
  Своїм премудрим: «Ха-ха-ха!».

      Am                          Dm
        Мій чорний дню, мій Колізею,
      G                        Am  G  F
        На грані тьми і пустоти...
      F            G            Am  G  F
        Чи, може, совість до музею
      F                        E
        Поки не пізно, віднести?!
```

```
        Am
          Бо то таке вже архидревнє,
        Dm
          Як і пергамент, і соха,
        G
          Тоді б і я зумів, напевне,
               F
          Зректи премудре: «Ха-ха-ха!»

Рядочком кожним і абзацом,
І кожним всміхненим кліше
Кричать газети про ерзаци -
Ерзаци душ з пап'є-маше.
З трибуни хтось волає «браво!» -
По всіх усюдах загуло:
Минуле вб'єм ерзацом слави,
Якщо там слави не було!
Замість часу – ерзац-годину,
Замість людей – ерзац-людину,
А всім крикливим на догоду
Ми подамо ерзац-свободу!
І, для годиться, вже посієм
Із власних уст ерзац-месію!...

        Хвала творцям ерзаців, браво! -
        Це ж підійме на висоту
        І синтезовану державу,
        І синтетичну пустоту.
        Чого ж іще тоді шукати?
        Чого ж іще запрагне люд -
        Кібернетичного Пілата?
        Чи синтезованих Іуд?
        Синтезованих Іуд?

Моя задихана Коридо...
```

Джерела: Збірник пісень Студентського братства Львівської політехніки. Львів, 2000; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Країна мрій

Слова і музика належать Олегу Скрипці, лідеру гурту «Воплі Відоплясова». У 1994 році побачив світ диск «Країна мрій», значну частину якого склали композиції початку 90-х років. Ту ж саму назву носить міжнародний фестиваль етнічної музики. «Якщо відкривати таємниці технологій — то музи ніякої немає. Була собі просто мелодія, і на неї я написав текст. Країна мрій — гарне значення і чудове фонетичне звучання. Коли я пишу тексти, я на фонетику звертаю увагу. Так і виникла ця пісня. А з виникненням фестивалю ця пісня набула іншого сенсу», — каже Олег Скрипка.

```
   Am            F        E
   Чув я, чи то снилось мені,
Am             F     E
   Що існує країна мрій,
C                  G          D
   В тій країні росте чарівний гай.
   У гай той може кожен увійти.
   Відчувати таємниці,
   Володіти секретом дивних чар.

            Приспів:

            Am             F    E
               Хай несе мене ріка
            Am               F     E
               У фантастичному човні,
                  C
               У небо несе,
                G         D
               Наче уві сні.

Там є своєрідні ходи,
Що сягають самих глибин,
Там тварини небесної журби.
Але я не питаю себе,
Де на мапі країна ся,
Та й негайно рушаю у дальню даль.

            Приспів:
            Нас несе, несе ріка
            У фантастичному човні
            У небо несе, наче уві сні.
```

* В оригіналі пісня виконується з акорда «H#m». Але так значно важче її зіграти. Хто хоче повної халяви — переведіть собі в «Am».

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Леґіонер
(Все, я їду...)

Автори слів та музики: рій стрільців ч. 6 «Тигри» табору «Леґіон-12» (серпень 2009 року, поблизу Кам'янця-Подільського). Презентована на загал під час представлення табору «Леґіон» на всеукраїнському пластовому Джемборі, що відбувалось на честь 20-ліття відновлення Пласту в Україні.

C G Am F
Все, я їду, залишаю тебе, сонце, моє сонце,
C G Am F
Їду ненадовго від тебе я, від тебе я.
Повернусь до тебе скоро,
Як не зі щитом, то на щиті,
Повернусь до тебе скоро,
Виглядай мене у вікні!

Приспів:
Йди, воюй, завжди вперед,
Крок за кроком, step by step.
І не потрібен тобі БТР,
Бо тепер ти леґіонер, ти леґіонер!

Ось алярм, перша ніч, підіймаємся босоніж,
Зброя в руки, вперед до бою, до бою!
Біжимо, наплічник ззаду,
Все своє з собою маю,
Ми тепер вже не такі, як були, як були!

Приспів

Все, я їду, залишаю, що не знаю, що не знаю...
Їду ненадовго я кудись, я кудись.
Що робитиму – не знаю,
Але сам себе пізнаю,
Ти мені у цьому, Боже, поможи, поможи!

Приспів

Лента за лентою
(Вже вечір вечоріє)

Пісня загальновідома в УПА, серед населення Волині та Галичини. В основі пісні лежать реальні події — бій 20 повстанців з сотнею НКВД в с. Вибранівка поблизу Жидачева Львівської області. Автор пісні — керівник боївки Микола Сорокаліта («Люлька») — член ОУН, в'язень польського концтабору «Береза Картузька». Подвиг юнака-кулеметника боївки «Смереки» увіковічено влітку 1946 року під час повстанського побуту у Дев'ятницькому лісі. Мелодію підібрав кущовий Василь Заставний («Шершень»), а у наспівуванні допомагали бойові побратими. Оскільки через ліс проходила підпільна лінія зв'язку на Карпати, пісня швидко поширилась. Відомі варіанти: «Хто любить Україну», «Як вийшли ми з криївки», «Служив стрілець при сотні», «Сонце вже сховалось». Автор пісні зустрів незалежність в м. Миколаєві над Дністром... Обробка пісні: Тарас Чубай і Скрябін (Проект «Наші Партизани»).

Вступ: G C D G (2)

G D
Вже вечір вечоріє, повстанське серце б'є,
D G
А лента набої поспішно подає.

Приспів (двічі):

G C
Ах, лента за лентою – набої подавай,
D G
Вкраїнський повстанче, в бою не відступай!

Приспів (варіант 2):
Ах, лента за лентою... Колишуться жита,
Йде армія повстанська, йде армія УПА!

А ворог атакує і преться щосил,
Юнак-кулеметник їх вправно косив.

Як сонце сходило, втомлений юнак,
Упав він ранений, упав він навзнак.

До нього санітарка поспішно іде,
В обличчя вдивляєсь, його пізнає.

Він в неї вдивляєсь, пече в грудях рана,
Біля кулемета дівчина молода.

А ворог атакує, в останній момент -
Наново заграв вже затихлий кулемет.

Джерело: Аудіо-CD «Тарас Чубай і Скрябін. «Наші партизани» (2000);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Лист султану

Слова і музика: Едуард Драч. Пісня входить в авторський аудіо-альбом «Небо України» (2002). Лист є витвором українського літературного середовища початку XVII ст. в численних версіях. Дмитро Яворницький припускав, що один з листів міг написати Іван Сірко у 1675 році. В друкованому вигляді лист вперше з'явився у «битві народів» під Віднем (1683) німецькою мовою у формі окремої листівки, яка сильно підняла бойовий дух оборонців європейської цивілізації. Лист так захопив відомого художника українського походження Іллю Рєпіна, що після довгих трудів (1878—1891) з'явилась його всесвітньо відома картина «Запорожці» («Запорожці пишуть листа турецькому султану»).

Вступ: Dm E Am

E Am E Am A7
Жив та був собі султан –
Dm G C
Над басурманами пан.
Dm G C
Написав своє послання
Dm E F7M
Запорозьким козакам,
Dm E Am
Запорозьким козакам:

«Не чиніть, мовляв, борні,
І скоряйтеся мені.
А я знаю-подумаю,
Чи пробачить вам, чи ні». (2)

А ще написав султан,
Що усім народам пан,
Всім османам, басурманам,
Навіть християнам нам. (2)

Приспів:
Dm7* G C
Ой ви, братці-слухачі,
Dm7* G C A*
Не гнівайтесь слухаючи,
Dm E F7M
Бо що знаю, те й співаю,
Dm E F7M
Брехень не нюхаючи...
Dm E Am
Брехень не нюхаючи.

```
F#    Hm    F#   Hm   H7
   В Чортомлику на Січі
Em            A   D
   Запорожці-вусачі
    Em         A   D
   Посідали й написали
    Em           F#  G7
   Відповідь, регочучи...
    Em           F#  Hm E
   Відповідь, регочучи:

E      Am      E    Am    A7 ...
   «Здрастуй, батечко султан,
   Вушко ти свиняче,
   Ти ослам і свиням пан,
   (...) кобиляче. (2)

   Нехай християнський край
   Тобі в снах не сниться.
   Ну, на цім і прощавай,
   Віфлемська ослиця!» (2)

   І листа у вражий стан
   Із реготом моцним
   Підписав Сірко Іван
   З військом Запорозьким: (2)

   «Рік і день у нас, як в вас,
   Тому й поцілуйте
   Прямо в (...) усіх нас.
   І не вередуйте!» (2)

Приспів.

Фінал:  Dm E Am
        (...)
```

Там, де в тексті є позначення (...) — свист.
Спрощення: замість Dm7* можна брати G, замість F7M — F, акорд A* можна не брати.
Деякі акорди: Dm7* [x x 0 2 1 1], F7M [1 3 3 2 1 0].
Джерела: Аудіо-альбом «Едуард Драч. «Небо України» (1993—1998);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Лицарський хрест

Слова і музика почесного пластуна Сашка Положинського. Перший куплет пісні був написаний під час київського станичного табору «Справа честі», що відбувався у липні 2006 року (основною тематикою табору було лицарство). За місяць того ж року Сашко відвідав виховно-вишкільний пластовий табір «Леґіон», де на ватрі презентував перший куплет пісні. Другий куплет був написаний на посвяті прапора та курінних клейнодів пластового куреня «Орден Залізної Остроги» у 2007 році. А речитатив вже перед першою презентацією пісні створили спільно з Андрієм Підлужним з гурту «Нічлава».

Вступ: Gm D# Gm D# Gm D# D D#

Gm
Дихає ліс,
D#
Пташка на гіллі
Hb D
Пісню співає, що тішить мій слух.
Я довго ріс –
Йшов через цілі,
Що тіло гартують і зміцнюють дух.
Тиха роса
Зіб'ється з трав
Криком «вперед!», дружним тупотом ніг.
Я тут знайшов
Те, що шукав,
Славу здобув і себе переміг!

Приспів:
Gm
Мій лицарський хрест –
D#
Моя нагорода
Hm F
За те, що не впав, за те, що не втік!
Мій лицарський хрест –
Яскрава пригода,
Що буде тривати в мені цілий вік!
Мій лицарський хрест...

Вступ.

Плинуть роки,
Їх заметілі
Скроні мої пофарбують у сніг.
Я, завдяки
Шрамам на тілі,
В пам'ять свою закарбую усіх
Друзів моїх
Та ворогів -
Кого любив і кого вбивав...
Може, чогось
Я не зумів,
Та не згубив, не програв, не продав...

Приспів

Тим, що загинули, й тим, що вижили,
Слово своє вдячно присвячую.
Хай ворог зиркає очима хижими,
Нехай гарчить – мені не лячно!
Хто вріс корінням, той не зламається.
Хто має стержень, той не зігнеться.
Любов до матері – найкраща порадниця.
Любов до вітчизни – ідея серця.
Лицарський хрест – відзнака для обраних –
Не завжди на грудях, а в діях і звершеннях.
Для тих, що в боях ставали хоробрими.
Для тих, що в атаки здіймалися першими.
Не відступитися від слова сказаного –
Дерти руками, зубами гризти.
У світі багато брудного й заразного,
Але той, хто хоче, залишається чистим!

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Мамай

Слова: Андрій Середа, музика: гурт «Кому Вниз». Пісня презентована у 2003 році та увійшла у невиданий альбом гурту «Idem». Мамай, або Козак Мамай (козак-мамай, козак-бродяга), — легендарний український козак, який ходить по світу і допомагає людям у біді, бореться за правду і карає кривдників. Узагальнений образ козака і українців загалом в Україні в часи Козаччини. Захисник українського народу, степовик, мандрівник, воїн, мудрець, казкар і характерник в одній особі. Його образи можна було зустріти в багатьох хатах, поряд з образами святих. З іменем тісно пов'язане стародавнє поняття «мамаювати» (мандрувати, козакувати, вести козачий спосіб життя), «ходити на мамая» (іти навмання, куди очі дивляться).

```
Em  G      D       Em
Біг небом крилатий пес,
 Em       G      A
Біг манівцями небес.
  Em     G          D          Em
Крилами бив, що хотів, те й робив
 Em*       D        Em
Пес із блакитних небес.

Попід небом стояв зі списів древній ліс,
Ліс зі списів був нівроку,
Зі списів козаків, що не ступиш і кроку,
Під небом стояв древній ліс.

Ріс той ліс, та невдовзі проріс
Дрібним буденним вівсом,
Виріс овес до саменьких небес,
Виріс овес до небес.

Ріс той ліс, а чи був взагалі отой ліс?
Може був, та нема того лісу.
Був той спис, та заріс, і нема того списа,
І овес до саменьких небес.


Приспів:
        Em  C       G         D
А десь там ген росте кривий дуб,
        Em     C       G
На тім дубі повісився дід.
       Em D    G       C*          Em
Надто дивний світ остогид йому вкрай,
        C       G       Dsus2   Em
Та й повісився дід на ймення Мамай.
```

І срав пес на той овес,
Срав – і не шкодило псові.
Нехай шкоди не буде й тому вівсові,
На який насрав отой пес.

Приспів

Акорд Em* подано спрощено; замість нього реально звучить C або C7M.

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Марш «Звитяги»

Пісня написана влітку 2002 року спеціально для підтабору «Звитяга» Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі (ЮМПЗ). Автор слів та музики старший пластун Ярослав Юрчишин з Ордену Залізної Остроги. Один із куплетів було написано безпосередньо на таборі поблизу Крехівського монастиря майже всім проводом табору юнаків (найбільше долучився пластун сеньйор Павло Білоус, ОЗО).

```
          Em          C
Ти чуєш: крок карбує ряд,
          G               H7
У ньому всім нам місце стати.
            Em          C
Бо кожен з нас тепер вояк,
        G          H7
Народжений перемагати.

Нехай тремтять всі вороги,
Неначе псів брудних ватага.
Навік замовкнуть вже вони:
На їх шляху стає «Звитяга»!

Приспів:
     Em         C        D
«Звитяга», вперед, вперед!
     Em       C      D
На труднощі не зважай!
     Em         C        D
«Звитяга», вперед, вперед!
     Em        C    D
«Звитяга», перемагай!

Лише вперед! Нових висот
Кров Святослава вимагає.
Бо хто тремтить, немов осот,
Той не живе і не вмирає.

Нас кличе Русь, її кордон
Для нас дороговказом буде.
І не існує перепон,
Які «Звитяга» не здобуде!

Приспів

Під нами землі прадідів,
Над нами Сонце – лик Сварога.
І нас до лицарських чинів
Веде Залізная Острога.
```

Клич «Перемога або смерть!»
Луна над нами в цю хвилину.
І ми плекаємо в собі
Звитяжні риси для Вкраїни.

Приспів

Марш сотні «Леви»

Пісня не зафіксована в повстанських співаниках. Найімовірніше, пісня виникла в кінці 80-х — на початку 90-х рр. XX століття в західних областях України і дуже швидко стала народною. Автор чи автори дотепер невідомі. Однак в УПА справді існувала сотня «Левів», яка уславилась, зокрема, успішно здійсненою охороною Великого Збору УГВР (11—15 липня 1944 р., с. Сприня Самбірського району Львівської області).

```
 Dm
Гей, відкривайте до свободи браму,
  Gm            A7
Кров'ю свячені золоті ключі:
 Gm              Dm
Вулицями Лева веде свою кохану
  Gm        Dm     A7           Dm
Хлопець із лісу – місяць на плечі.

Приспів:
   Гей, не страшна нам ворогова страта,
   Гей, озовися, Батьку у віках.
   Хлопець із лісу гуляє нині свято,
   Хлопець із лісу на семи вогнях.*

    A#              F
   Раз, два, три, хлопці із лісу,
    Gm             Dm
   Раз, два, три, ми іще живі,
    A#             F
   Раз, два, три, ворогів до біса,
    Gm        Dm     A7    Dm
   Лиш одна свобода на землі.

   Раз, два, три, хлопці із лісу,
   Раз, два, три, ми іще живі,
   Раз, два, три, ворогів до біса,
   Лиш одна Вкраїна на землі.

Гей, сотня «Лева» піднімає чари,
Гей, сотня «Лева» з чистої роси,
Хлопець із лісу гуляє нині свято,
На руках у хлопця – вірний син.

Приспів.
```

* Варіант: Хлопець гуляє на семи вогнях.

Джерела: Аудіо-касета «Пісневир» (2001); Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;

Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Марш «Леґіону»

Слова і музика старшого пластуна Ярослава Юрчишина та старшого пластуна-скоба Богдана Кухарука з «Ордену Залізної Остроги». Марш складений під час проведення всеукраїнського пластового табору військового пластування «Леґіон» 14 серпня 2001 року в селі Лаврів Старосамбірського району Львівської області. В цьому селі знаходиться давній український монастир, в якому заповів себе поховати побожний Король Лев (син Короля Данила), іменем якого називається місто Львів.

```
  Em                          G
Вже не скажуть «діти» про нас,
  Em                    D
Стати воїном прийшов час.
 G                  D
Переконані, це не сон,
C             H7         Em
Є надійний шлях – «Леґіон».

Не будемо плакать, ридать –
Переможем ворожу рать.
Стиснемо міцніш автомат,
Лиш вперед, ні кроку назад.

Вигнати раба із сердець
Допоможе Золотий Хрест,
А червоно-чорний наш стяг
Поведе до нових звитяг.

Хай щодня міцніє рука,
Вишкільна стежа не легка.
Але щоб мети досягти,
Сили в собі мусиш знайти.

Віримо у те, за що клав
Голову свою Святослав.
Не існує слова «полон»
Для тих, хто пройшов «Леґіон»!

Воїна ми шляхом підем,
«Леґіону» стяг піднесем.
Й понесем в життя круговерть
Гасло «Перемога або смерть!»
```

2 останні рядки кожного куплету — двічі.
Джерела: Звитяга. Книжечка учасника табору. — 2002;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Марш «Україна» (Чорними хмарами)

Пісня створена 1944 року на Турківщині, співалась в УПА. Слова належать відомому українському письменнику Івану Багряному (1906—1963), музика Григорія Китастого (1907—1984) — відомого бандуриста і композитора з Полтавщини, керівника Капели бандуристів ім. Шевченка. Пісня входила до пластового співаника «В дорогу!» (Авґсбурґ, «Молоде життя», 1949). Під час концертів виконує гурт «Хорея Козацька».

```
 Hm                  Em    F#m
Чорними хмарами вкрита руїна,
 Hm                   G       D
Вітер на згарищах грізно гуде.
     Em                Hm
Мов дика пустеля, лежить Україна,
  F#m
Плаче дівчина і месника жде.

Приспів:
 D                       A
Раз-два, до бою, не шкодуй собою,
                    D      F#m
Меч піднеси і навідліт* бий.
 Hm                 Em     F#m
Бий до останньої кулі набою**,
 Hm                    G       D
Бий за Вітчизну й поляж головою,
 Em             F#m
За Україну вперед, вперед!
 Hm
Бий, бий, бий!

Грізно реве невблаганна стихія,
Вже нас до ями на смерть привели.
Тільки не знали напасники злії,
Як умираючи б'ються орли.

Приспів.

За нас пройшли через муки й тортури,
Як приклад великий, як жертви для нас
Великі звитяжці Мазепа й Петлюра,
Петро Дорошенко, Богдан і Тарас***.

Приспів.
```

За матерів і за глум, за руїни,
За немовлят і румовища хат –
Вставай, Україно, могутня і сильна,
Від синього Дону до сивих Карпат!

Приспів.

* В оригіналі: навідлів; ** в оригіналі: до останньої краплі набою; *** вар. рядка: Павло Полуботок, Степан і Тарас.

Джерела: Літопис УПА. 1996—1997. — Т.25: Пісні УПА;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Марш Тарасівців

Слова та музика: ст. пл. скоб Олександр Аргат. Як зазначає автор, пісня написана в 2002 році і була задумана як пісня мандрівного курінного табору «Заповіт», а коли восени цього ж року був створений курінь УПЮ імені Тараса Шевченка, вирішили, що пісня «Марш Тарасівців» буде курінною піснею пластунів.

Em

Не мій кумир – лякливий кріт,
 D   G   D
Я хочу жити, хочу здобувати світ!
G   D
На цій землі я залишити хочу слід,
Em   D   Em
Я втілить мушу заповіт.

Не йти до зайди на поклон
І не чекать свого народу похорон,
І говорить лише мечем, списом зі злом,
Іти шукать Новий Вогонь.

Не скраю я зведу свій дім,
Аби в запічку було затишно у нім,
Серед руїн і Богом проклятих осель
Свою зведу я цитадель.

На вітер слів я не пущу,
Бо спрагла діл земля, як в засуху дощу,
І моя мрія духу – не полон,
А лиш наказ, лише закон.

Самому знаю, не дійти,
Хтось має право довести нас до Мети,
І я до послуху своїй старшині звик,
Для когось я так само Провідник.

На самоїдство тратить час
Нам не велів Бог, нам не велів Тарас.
Лише зусиллям волі, дорогой ціной
Захочу й буду я Герой!

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Мати яснозора

Вокально-симфонічна повість з фільму «Данило, князь Галицький» (Одеська кіностудія, 1987). Композиція Володимира Губи на вірші Олеся Лупія у виконанні симфонічного оркестру «Дифірамб миру». В. Губа — один з представників нонконформістської генерації сучасної української музики, член правління «Меморіалу». О. Лупій — відомий поет, прозаїк і драматург — народився в с. Нова Кам'янка Жовківського р-ну на Львівщині в сім'ї, яка після війни була вислана до Сибіру...

```
 Dm          C            A Dm
На світанку чути голос дзвону,
  F C  F        C          A
Плаче Русь, як жалібна вдова,
 Dm     F      C         A Dm
Від Карпат до голубого Дону
 F C     F      C          A
Тужать трави, квилять дерева.

Приспів:
   D                G         D
Встань із листя, встань з трави,
   D               A
Встань з крутого звора!
 D          G    D
Хоругва до хоругви!
  D           A
Прапор до прапора! Гей!
  A7    G     A
Прапор до прапора!
  A     F     C    D
Кров у землю поклади,
 C      F      A
Щоб звелася з горя
 A   F    C D
Мати яснозора,
 C   F    A
Мати яснозора!

Городи, зруйновані ордою,
Честь пробита, правда на ланці.
Русичі, готуйте вірну зброю,
Блискавки підгострюйте в руці!

Приспів
```

Не мечем озвався брат до брата,
А добром, що їх в одне звело.
Стане Русь велика і багата,
Витре сонцем зболене чоло.

Приспів

Джерело: Леґіон 2001. Книжечка таборовика. — 2001; Переспів від Богдана Яцуна.

Машинґвери

Автор і виконавець пісні — Андрій Менцак, записано пісню у Львові. Відомою вона стала насамперед після виходу відеокліпу, присвяченому боротьбі Української Повстанської Армії, зйомки якого проводилися у селах Загір'я та Раковець Пустомитівського району Львівської області.

```
       Em      C        G
Ми сьогодні сюди не запрошені,
      D        Em
не чекали нас тут.
       G     D       Em
Машинґвери свої запорошені
        Am         Em
нам не випадуть з рук.

        Приспів:
        Am
          Машинґвери, Штурмґевери,
        Em
          відкривай, мерзота, двері!
        G                   D      Em
          Ми прийшли вже, гейя, гойя.
          Кров схолоне, буде лллятись.
          Хтось зависне на гілляці.
          Ми прийшли вже, гейя, гойя.

Ми питаєм, можливо, останній раз,
хто боївку продав.
Чи немає часом серед смертних вас,
хто запроданцем став?

За боївку наварено, змелено,
але зрадник мовчав.
За вікном на горісі зеленому
вітер ноги гойдав.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Метаморфози

Слова і музика Богдана Генгала — багатолітнього керівника молодіжного камерного хору «Євшан» (Львів). Б. Генгало відомий також тим, що в складі вокальної групи театру-студії «Не журись» взяв участь у записі аудіо-альбому «Повіяв вітер степовий... (стрілецькі пісні)» (2003).

```
Am                Dm       E
   Коли вмліває серце в муках,
Am                 Dm     E
   І сльози висохли на сіль,
C                    Dm     E
   Не зойкнути – велика штука,
 Am     Dm   E
Затримати зубами біль.
C                    Dm     E
   Не зойкнути – велика штука,
 Am     Dm   E    Am
Затримати зубами біль.

Завчасно справитись з журбою,
Зловити сум в належну мить,
І стати раптом не собою
Так, наче серце не болить.

Маленькі ці метаморфози,
Освячені ціною літ,
Але коли хтось бачить сльози,
Сміх бухкає, мов динаміт.

Коли вмліває серце в муках...
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ми йдем вперед

Пісня постала в часі переможного наступу УГА після чортківської перемоги в червні 1919 року. «Чортківську офензиву» і сьогодні вивчають в академії Збройних сил США як одну з найбільш вдалих операцій у світовій історії воєн. Слова Льва Лепкого (1888—1971), музика Михайла Гайворонського (1892—1949) — відповідно Великого майстра Церемоній та Великого Трубадура Лицарства Залізної Остроги. Останній спершу очолював «фанфаронів» (музикантів) Ордену, а згодом став Головним капельмейстером (диригентом) Військ Української Народної Республіки (УНР).
Обробка пісні: Тарас Чубай і Скрябін (Проект «Наші Партизани»).

```
     C       Am         F           G
Ми йдем вперед.* Над нами вітер віє,
   C      Am       F          G
І рідні нам вклоняються жита.
     C                   A7  Dm
Від радости аж серце млі-і-є.       |
    G                          C    |
За волю смерть нам не страшна!      | (2)

Ми йдем вперед. Над нами сонце сяє.
Гармати б'ють, здригається земля.
І гордість грудь аж розпирає.       |
За волю смерть нам не страшна!      | (2)

Ми йдем вперед. Здалека чути гуки.
Гармати б'ють, і крові всюди вщерть.
Не буде більш терпінь, ні муки!     |
Вперед! – Там воля або смерть!      | (2)

Дзвенять шаблі, як ясне сонце, сяють,
Гримлять пісні, аж земленька свята
Дрожить під нами дорогая.          |
За волю смерть нам не страшна!      | (2)

Ми йдем вперед. Над нами вітер віє,
І рідні нам вклоняються жита.
Від радости аж серце мліє.         |
За волю смерть нам не страшна!      | (2)
```

Два останні рядки кожного куплету — двічі.
* Варіант: Ми йдем вперід.
Інший варіант акордів: | G Em C D (2) | G E7 Am | D G (2) |.
Джерела: CD «Тарас Чубай і Скрябін. Наші партизани» (2000);
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ми йдемо

Слова і музика: Марія Бурмака, М. Павлів. Пісня громадсько-політичного об'єднання «Нова Хвиля» (Львів, 1994) та Помаранчевих революціонерів Майдану (Київ, 2004). Пісня виникла в Києві восени 1992 року: «Вечір. Він Її проводжає з гостей додому. Раптом погасла лампа на стовпі, повз який вони проходили. Минають другий стовп — історія повторюється. — Ми йдемо. За нами гаснуть ліхтарі, — констатує Вона. Вдалині горіло вогнище з опалого листя, і Він додав Їй в тон: Ми йдемо. Попереду вогонь. Перезирнулися — щось ми віршами заговорили. Треба якось продовжити. Зранку в Неї телефонний дзвінок. — Здається, придумав далі: — Ми йдемо, і ні про що не говори. Ми йдемо, ми все одно йдемо... Решту Вона вигадала сама».

```
    Hm          Em        Hm  Em*
Хитнулася в тумані далечінь,
    Hm            Em           Hm   Em*
Сліди, що перед нами встали пилом.
     Hm         A             G   D
Тут не було нікого, тільки тінь
   G           A         Esus2 G
Дорогу нам імлою заступила.

Де безпритульні заблукали почуття,
Заплутані у срібне павутиння.
Ніколи не закінчиться життя,
Ніколи не обірветься терпіння.

Приспів:
 Hm  A D       Em            F#   Hm A*
Ми йдемо, за нами гаснуть ліхтарі.
 Hm  A D      Em        F#  A*
Ми йдемо, попереду вогонь,
 Hm  A D      Em            F#  Hm A*
Ми йдемо, і ні про що не говори.
 Hm  A D        Em          F# A*
Ми йдемо, ми все одно йдемо!

Програш:  Hm Em  (4)

Колиска там, гойдаючись, скрипить,
І спогади у небуття стирає.
Стихає вітер: немовлятко спить –
Вже вороття назад для нас немає.

Приспів.
```

В оригіналі пісня виконується з Cm.
У 1 і 3 рядках приспіву замість D можна зіграти Eadd9, а замість кожного останнього A - F#m. Замість F#m можна грати F#. Можна зіграти без Em* і A*.
Деякі із використаних акордів: Esus2 [0 2 2 4 5 2], Eadd9 [0 2 2 x 0 2].
Джерела: http://burmaka.kiev.ua; аудіо «Марія Бурмака. Лишається надія» (1994); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Микита Швачка

Слова: Тарас Шевченко, музика: «Кому Вниз». Увійшла в альбоми: «In Kastus» (1996), «Кому вниз» (1990). Швачка — герой народних пісень («Ой поїжджає по Україні та козаченько Швачка») і вірша Тараса Шевченка «Швачка». Головні джерела творів — народні пісні про ватажків повстання М. Швачку та І. Бондаренка. Варіанти фрагментів з пісень про Швачку: «Гей, хвалився та козак Швачка...» та «Ой не буде краще та не буде ліпше...» Шевченко використав як епіграф до розділу «Ґонта в Умані» в поемі «Гайдамаки». У щоденнику в записі від 11 липня 1857 р. поет згадує іншу пісню про Швачку (можливо, це був один із варіантів відомої пісні «Ой, виїхав із Гуманя козаченько Швачка...»): «После ужина я долго гулял вокруг огорода. И, мало-помалу освобождаясь от влияния самолюбия, привел, наконец, свой гордый дух в нормальное состояние и тихо запел гайдамацкую песню:

Ой поїзжає по Україні та козаченько Швачка...»

```
Em                          D
Ой не п'ється горілочка, не п'ються й меди.
 Am                       Em
Не будете шинкувати, прокляті жиди.
Em                          D
Ой не п'ється теє пиво, а я буду пить.
 Am                           Em
Не дам же я вражим ляхам в Україні (добре) жить.

Ходім, батьки-отамани, у Фастів в неділю
Та надінем вражим ляхам кошуленьку білу...
Ні, не білу, а червону... Ходім, погуляєм
Та в пригоді свого батька старого згадаєм.

Прийди з того Межигір'я, наш славний Палію,
Подивися, що той Швачка у Фастові діє!
Добре діє! У Фастові, у славному місті,
Покотилось ляхів, жидів не сто і не двісті.

Покотилось. А майдани кров почервонила.
А оранди з костьолами, мов свічки, згоріли.
В самім замку невеличку церковку святую
Не спалено. Отам Швачка співа алілуя.
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. Львів, 2001; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Місто

Слова: Віктор Винник, лідер гурту «Мері». Пісня «Місто» стала офіційним гімном святкування 750-ї річниці міста Львова та увійшла у перший альбом колективу «Мерідіани». З нагоди святкування з'явилося багато промо-роликів про місто Лева з композицією групи «Мері» . Однак, на думку автора Віктора Винника та музикантів гурту «Мері», жодна із зарисовок не передавала повною мірою стиль та енергетику, шарм та історичну загадковість Львова.

```
Cm#
Місто семи вітрів,
  A
Місто вічних надій,
  E
Місто сирих дощів,
   H
Допоки ти є, я твій.
Місто веде війну,
Відбиває атаки часу,
Місто чекає весну
І допоки ми є, воно наше.

        Приспів:
        Я розкажу тобі
        Без непотрібних слів
        Про все, у що вірю я,
        Все, що я зрозумів.
        Я розкажу тобі
        Без непотрібних слів
        Про те, що на цій землі
        Є моє місто.

Місто тривожних снів,
Які мають присмак свободи,
Місто, що навіть рабів
Здатне зробити народом.
Місто темних ночей,
Які завоює світанок,
Місто мільйона очей,
Допоки ми є, воно з нами.

        Приспів

Сонце нового дня
Змиє минулий бруд,
Місто живе і я,
Я залишаюсь тут,
Я залишаюсь тут.

        Приспів (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Надія є

Слова і музика: Вадим Красноокий, лідер гурту «Mad Heads». У 2004 році група «Mad Heads» перетворюється у щось принципово нове. З появою духової секції помітно змінюється стилістика і звучання, з'являються елементи ска та реггі. Репертуар поповнюється оригінальними переробками українських народних пісень, а серед написаних власноруч трапляються хіти на кшталт пісні «Надія є», яку із задоволенням співає вся Україна. Як коментує композицію Вадим: «Щасливим треба просто бути, і все решта відбувається саме по собі. Це одна з найбільших істин, які я зрозумів у житті, і я шукаю можливості нагадувати про це людям (і собі) різними словами і в різних піснях...»

У 2005 році пісня увійшла в однойменний альбом гурту «Надія є!».

```
Intro: C G Am F


Am               G
Коли опустилися руки,
Am
        G
Коли потемніло в очах,
Am
         G
Не знаєш ти, як далі бути,
   F                 Em
На що сподіватись хоча б.
Am                       G
Не можеш, не віриш, не знаєш,
Am             G
Не маєш куди утікти,
Am                  G
І кажуть – чудес не буває,
    F                  G
Та мусиш для себе знайти.

        Приспів:

         C        G          Am         F
          Допоки сонце сяє, поки вода тече,
        C G     Am F
          Надія є.
            C        G          Am            F
        Лиха біда минає, просто повір у це!
        C G     Am F
          Надія є!
```

```
Тобі вже нічого не треба,
Бо ти вже нічого не встиг,
Здається, що всі проти тебе,
А, може, то ти проти них?
Не можеш позбутися болю,
Не знаєш, чи прийде весна...
Ти можеш не вірити долі,
Але в тебе вірить вона!

        Приспів
```

Джерело Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

На зеленій траві

Пісня з репертуару гурту «Рутенія». Текст пісні «На зеленій траві» віднайдено в старому співанику Української Повстанської Армії (1949), який зберігався в особистій колекції дружини автора музики — Анатолія Сухого. Згодом текст було видано у співанику «Борці за волю України» (1992). Після увійшла в неопублікований альбом «Безіменні» (2003), а згодом в альбом «Неопалима купина» (2007).

```
   Dm              C       B
На зеленій траві я лежав у крові,
  F         C         F
і рука вже була перебита.
    Gm                Dm
Автомата пустить я не думав й на мить,
    C                 B
але диска була вже розбита.

І не вірив ще я, що машина моя
мені більше не буде служити.
І хоч сили не мав, та ще раз спробував...
На жаль, мусив її відложити.

Ну, а друзі мої вже вступали в бої,
гучно грали смертельні машини.
За ідею свою тут ведуть боротьбу –      |
не марнує ніхто ні хвилини.              | (2)

Не стріляв тільки я і машина моя...
Як дитя я хотів заридати...
Не так рана пекла, як давила туга,       |
що я мусив безд(ц)ільно лежати.          | (2)

Потемніло в очах, до землі я приляг,
Щоб у неї знайти прохолоду.
І почув я знову, кров стікала в траву – |
Я руками пошукував воду.                 | (2)
```

Врешті ворог тікав, що на нас наступав.
Замовчали пекельні машини.
Тільки ліс клекотів, про героїв шумів, |
що Вкраїну підносять з руїни. | (2)

Em D C
Друзі мої прийшли, на руках піднесли
G D G
та забрали мене із собою.
Am Em
При дорозі лежать побратими мої, |
D C |
що лягли по-геройськи у бою. | (2)

Прощавайте, друзі, спіть спокійно собі.
Заповіт ви дорешти сповнили,
Батьківщину свою мужньо ви у бою |
До останку життя боронили. | (2)

Ми за рідний народ ідемо у похід,
Занесем про вас вістку родині.
Вашу смерть пімстимо, ворога розб'ємо |
І здобудемо волю Вкраїні. | (2)

Джерело: Співаник УПА. Борці за волю України. упор. О.Бобикевич, Ю.Лаврівський, О.Плешкевич та ін. Львів: Меморіал. 1992. — 190 с.

Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

На покинутих згарищах

Повстанська пісня, створена на мелодію радянської солдатської пісні «На позицию девушка» (автор музики невідомий). Постала на Волині у 1943 р., відтак перейшла до УПА-Захід за німецьких часів. Знову популярною стала завдяки гурту «Рутенія», включена в демо-альбом «Рутенія. Безіменні» (2003), а згодом в альбом «Неопалима купина» (2007). Приспів «Он, там ліси гудуть...» написав лідер гурту Анатолій Сухий.

```
Dm                Gm     F                  C
   На покинутих згарищах   сумно віють вітри,
Dm                F      Gm                     A
   Де вони розпрощалися... Він сказав: «Мушу йти...»
Dm              F     Gm                A
   І дівчину заплакану   кинув він молоду,
Dm                   F    Gm                A
   І сказав їй: «Зі славою   я до тебе прийду».

Приспів:
   Dm C             F       Gm         A
   Он   там ліси гудуть... Там вояки ідуть.   |
   Dm C              F    Gm            A     |(2)
   Он   в лісовий туман йдуть відділи УПА.    |

Dm                F      Gm                A ...
   Із друзями подібними   його доля звела.
   І пішов він до рідної до своєї УПА.
   І поглянув востаннє милий в теє вікно,
   Де сиділа коханая, цілувала його.

Приспів 2:
   Он там ліси гудуть... Там вояки ідуть.   |
   Он в сніговий туман йдуть відділи УПА.   |(2)

   Друзі з радістю стрінули молодого стрільця,
   Розказали про подвиги, про повстанське життя.
   І поглянув востаннє милий в теє вікно,
   Де сиділа коханая, цілувала його.

Приспів 2.
```

Джерела: Демо-альбом «Рутенія. Безіменні» (2003); Пісні УПА. Зібрав і упорядкував Зеновій Лавришин. — Торонто: Літопис УПА, 1996. — с. 203;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Нас питають

Автором тексту цієї пісні був поет Максим Грива (справжнє імя Максим Загривний, 1893-1931) — один із засновників ОУН, учасник установчого Конгресу Українських Націоналістів у 1929 році. Вірш «Нас питають якого ми роду» був своєрідним гімном патріотичної молоді Західної України з кінця 1920-х років. За спогадами галичан, тодішніх юнаків-націоналістів, вони урочисто декламували його на своїх зібраннях. Поезія М. Гриви вчить поважати передусім себе, свою Батьківщину, пишатися тим, що ти українець. І до переможного кінця боротися за відновлення Української держави проти всіх ворогів.

```
        Am       E        Am
Нас питають, якого ми роду
       C        G      C
І на кого гартуєм штики, –
           C                    Am  Dm
Та ж то ми на вратах Царгоро- ду
      E*      E7      Am
Залишили донині щити.
```

Та ж то наша залізна долоня
Так стискала залізо мечів,
Що стогнала зухвала Варшава
І москаль мимоволі тремтів.

Ми водили в Москву Сиґізимунда,
Під Полтаву варязькую рать.
Ми карали Росію за Суздаль,
За Базар ми ще будем карать.

І ще скажемо: «Досить вже, досить!»
І дух помсти освятить наш чин.
І ще будуть пальці прилипати
До насичених кров'ю мечів.

Хай горить пограбована хата
І в руїнах лежить Чигирин.
Стане степ українцеві братом.
Захороннеє місце – яри.

Нас далеко у світі всі знали,
Пам'ятали поляглих ми кров,
Ми загарбників люто карали
І карать починаємо знов!

Можна брати замість E* акорд Am.
Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Нація Ісламу
(Пророк Магомет)

Слова і музика ст. пл. Романа Кульчицького м. Полтави. Прикладом поєднання українського націоналізму та ісламу (здавалося б, несумісних речей) постають наступні поетичні рядки. Вірш автор поклав на власну мелодію, яку виконав полтавський гурт «Дельтора». Гурт заснований в 2002 році завдяки зусиллям ст. пл. Євгена Янкевича. Сам Євген у 2001 році був фіналістом «Червоної Рути» і призером Всеукраїнського мистецького фестивалю «Зоряний Вітер», який проводить Пласт. Пісні гурту доволі популярні серед пластунів.

Am G F E
Прийди до нас, пророк Магомет,
E Am
Відкрий людям очі,
Вони забули, що таке меч,
Мови урочі.
Дзвін копит і шабель блиск,
Сурми звуки співочі,
Кров невірних – до раю шлях,
Де немає ночі.

Приспів:
Am G F E
Нація моя – мій іслам.
І хай кажуть люди, Магометан,
Нація моя – мій іслам,
На поталу невірних його не віддам!

Ми збудуємо замок, де кінь впаде,
Фортецю надії,
Жодна навала її не пройде,
Зіб'ється об стіни.
Мури – міцні, у них тіла –
бандерівські кості,
Сонця в небі зелений стяг
Ми зів'ємо на помості.

Приспів

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Нащо, брате

Слова і музика: Василь Чудик. «...Знаєш, хочу тобі розповісти...», — перші слова, що ви їх почуєте у пісні Василя Чудика. Здавалося б, трохи з-поза високих пісенних сфер оте «розповісти». Чому не — «заспівати» або, ще краще, «оспівати»? А таки ні. Василь, власне, розповідав. Як літописець свого часу. Як журналіст. Як патріот України. Коли він був студентом журналістики Львівського державного університету, на лекції професор історії, доктор історичних наук, назвав Українських Січових Стрільців гарматним м'ясом Австрійської імперії. Це настільки Василя обурило, що він розповів про це у пісні.

Gm Cm D
Ой, Іване, нащо, брате,
Gm Cm D
Було йти нам воювати? –
A# F A#
Може б не почули ті слова...
Cm D
Вже зотлілі наші кості,
Gm Cm D
Як професор той зі злості
Gm Cm D Gm
Нас гарматним м'ясом називa...

Каже, що австрійський цісар
Дав шинелі нам і кріси,
Щоб ми воювали з москалем...
І що ми з тобов, Іване,
Наче ті дурні барани,
Йшли на смерть й не знали, нащо йдем.

Може, й так воно і було.
Ми грудьми лапали кулі,
І на шмаття дерла нас шрапнель.
Ще й свободу не здобули –
Й, може, нас тому забули...
Й правду каже все той мудрагель.

Ой, Іване, хто ж то відав,
Що воно отак все піде,
Що будеш в землі своїй – чужий?
Ліпше б далі ми лежали,
І ліпше б нас не споминали
Ані добрим словом, ні лихим.

Гірко, друже. Та згадай но,
Як хорунжий наш Михайло
На Маківці скошений упав;
Він освіти мав дві кляси...
І, може, він був також м'ясом
І не знав, завіщо воював?

Тоді ж нащо жінку кинув
І велику всю родину?
Певно, дуже цісаря любив?..
Чом казав нам: «Биймось, хлопці –
І на Вкраїні встане сонце!
Натерпілись ми вже доста кривд!»

Щось не так, Іване. Годі.
Певно, бреше цей добродій,
Бо ж не задля цісарських щедрот
Зі словами «Ще не вмерла!»
Йшли ми на гарматні жерла,
Йшли за Батьківщину, за народ!

І ніколи Україну
Не поставлять на коліна,
Поки наш з Іваном дух живий.
Він міцніє з кожним часом.
Брешеш, пане, ми – не м'ясо,
Ми – народу поклик бойовий!

Джерела: Аудіо-альбом «Василь Чудик»;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Неба зорі

Текст і музика Андрія Середи, аранжування «КОМУ ВНИЗ». Дата створення та перше виконання пісні — 1996 рік. Існує в концертному записі виступу-презентації альбому «In Kastus» у Київському Політехнічному (1997 рік), що виданий альбомом «In Kastus in Vivo» 1999 року. За словами Андрія Середи, передісторія пісні, як і пісні «Птаха на ймення Нахтіґаль»: «Дістала совдепія, росія, хахли та брехлива історія. Бажалося і бажається Української Відплати».

```
 Hm
Сіє небо зорі,
  D          G
Світлом заливає.
 D              Hm    G
Сам Господь благословляє
 A             Hm
Наш небесний дах.
 Hm
Віє під тим дахом
D           G
  Залізним пилом,
Em           D     G
Отим пилом, наче крилом,
A          Hm
Устеляє шлях.

Приспів:
      G        D
А на небі – зірок!
  A            G
Глянь, небо гуляє!

Програш: Hm E Hm A Hm

Я візьму з собою тризуб,
То не тризуб – вила.
Та й піду ген за обрій,
Де гуляє сила.
Де гуляє ота сила
Із якимось бидлом,
Що його отая сила
Називає світлом.

Приспів.

Програш: Hm E Hm A  (7)
```

Я на вила тую силу,
Бо то сила підла.
То – не сила, то є сало
Із отого бидла.
А вже потім у струмочку
Та й помию вила.
То – не вила, то є тризуб,
Що рождає силу.

Джерела: http://komuvnyz.gothic.com.ua; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Не журіться, юні друзі

Слова: Олександр Олесь, музика: Едуард Драч. «Цю пісню переробили я і мій кум, коли їхали на пластовий табір «Лісова Школа», — пригадує автор. «Була нудна дорога, і ми «старому» тексту шукали нову оболонку... Стосовно нового варіанту, то приємно, що його і поза Пластом співають, але водночас прикро, як члени консервативної організації не знають оригінальної мелодії». А мелодію написав отець Богдан Ганушевський, «Бременські музиканти» до цього не мають відношення.

```
  Am
   Не журіться, юні друзі,
Dm
   Є країна чарівна –
G                   C
   Наша славна Україна,
          Dm E Am Dm E Am      |
   Наша рідна сторона.         |(2)

Гори, доли, полонини,
Стайні, вівці, вівчарі,
Там на горах щохвилини        |
Світять ватри вівтарі.        |(2)

І на них складають жертви
Наші землі, труди й кров,
І на тих пустелях мертвих     |
Сходить наша воля знов.       |(2)

Воля-пташка, воля-вітер,
Що за волю не даси?
Йди, шукай її по світу        |
Через гори і ліси.            |(2)
```

Джерела: У мандри. Збірник українських пісень пластової молоді. — Мельбурн — Аделаїда, 1981; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Незнайомий брат
(Ти мені пробач)

Пісня Помаранчевої революції (2004), написана ще в 2002 році до 60-ліття УПА. Слова і музика — Віктора Винника. Над аранжуванням музики працював Анатолій Іванюк. Хлопці походять з Львівщини, хоч оселились в Києві. Коли творилася ця пісня, хлопці були об'єднані у гурт НЕМО (Неформальне Екологічно-Музичне Об'єднання), який під час Помаранчевої революції двічі виступив на Майдані Незалежності, а поміж тими виступами здійснив тур Південною і Східною Україною в складі агітаційного автопробігу «Поїзд Дружби».

Мотив 1:
```
Em                  C           G ...
   Знову місяць блукає зоряним небом.
   Знову чую скрізь сон тихі кроки твої.
   Я не знаю тебе, я не знаю про тебе,
   І для чого приходиш з далеких тих днів.

   Так багато у тебе хотів запитати,
   Та, напевно, як завжди не вистачить слів.
   Скільки повзати ще нам, а не літати?
   І для чого приходиш з далеких тих днів?
```

Приспів 1:
```
            Em                C               G   Am*
Ти мені пробач, я колись народився в своїй країні.
            Em                C                G
Ти мені пробач, я живу ніби вдома, але як еміґрант.
            Em                C               Am  H
Ти мені пробач за забуті пісні і сльозу на калині.
            Em  C                   G
Ти мені пробач,   незнайомий мій брат.
```

```
Em
```

Мотив 1:
```
Gm                D#                    A# ...
   Ніби все у нас є, більше навіть не треба:
   Синє небо і жовте колосся ланів.
   А насправді ми просто тікаєм від себе.
   Ти про це нагадав нам з далеких тих днів.
```

Приспів 2:
```
            Gm                D#              A#  Cm*
Ти мені пробач, я колись народився в своїй країні.
            Gm                D#               A#
Ти мені пробач, я живу ніби вдома, але як еміґрант.
            Gm                D#              Cm  D
Ти мені пробач за забуті пісні і сльозу на калині.
            Gm  D#                  A#
Ти мені пробач,   незнайомий мій брат.
```

```
Мотив 2:
Cm           Dm            D#
   Стогнали гори, ридали ікони...
            F                Gm
   Спадали зорі комусь на погони...
            D#            A#
   Червоне поле, червоне небо...
               F                D#
   Такого не треба, більше не треба!

Речитатив:
Cm                  Dm             D#
   І на віки віків,  повсякчас і нині
            F                Gm
   Будуть дивитись на нас очі сині...
                     D#            A#
   Березові хрести,   і земля у руїні,
F
   І останні слова: «Слава Україні!»

Приспів 2.  (двічі)
```

В оригіналі замість Am* звучить Esus4(no5), замість Cm* — Gsus4(no5).
Спрощено всю пісню можна зіграти без зміни тональності на таких акордах:
- Мотив 1: | Em C G | ...
- Приспів: | Em C G Am* | Em C G | Em C Am H | Em C G |
- Мотив 2: | Am Hm C | D Em | C G | D C |
- Речитатив: | Am Hm C | D Em | C G | D |.

Деякі з використаних тут акордів: Esus4(no5) [x 0 2 2 x 0], Gsus4(no5) [x 3 5 5 x 3].
Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Не кажучи нікому

Гурт «Тартак» спільно з Андрієм Підлужним («Нічлава») записали цю пісню, присвячену УПА, у грудні 2006 року. Влітку наступного року до пісні відзнято кліп у напівзруйнованому Загорівському монастирі на Волині, де 8—11 вересня 1943 року чота українських повстанців під проводом «Берези» мужньо оборонялась від переважаючих сил німецьких та польських зайд. Після авіабомбардування монастиря та пожежі частина повстанців з боєм вирвалась з оточення, однак 29 героїв загинуло, їх знайшли і поховали місцеві селяни (з протилежного боку загинуло близько сотні окупантів, ще більше було поранених). У кліпі до цієї пісні повстанців зіграли старші пластуни із куреня "Орден Залізної Остроги", зокрема Віктор Гурняк, який геройськи загинув восени 2014 на Луганщині.

Hm Em Hm Em
Hm Em G Em

Hm Em Hm Em
Hm Em G Em

Hm A
Коли війна вривається у двері,
G A
Не захистять слова й печатки на папері.
Hm A
Потрібно йти, потрібно брати зброю
G A
І право на життя відстояти в горнилі бою...

Одна біда пішла на захід, інша прийшла зі сходу.
І знову сльози, знову страх, знову страждання для народу.
Знову за спинами визволителів
Прийшли нові каратели та мучителі...
То що ж робити – сидіти склавши руки,
Спокійно дивитися на вбивства та муки?
Чи, взявши благословення в рідної мами,
Почати боротьбу – з новими ворогами?

Приспів:
Hm Em Hm Em
Поплач за мною, мамо, коли я загину
Hm Em G Em
За свою землю, за Україну.
Hm Em Hm Em
Поплач за мною, сестро, не кажучи нікому,
Hm Em G Em
Що я вже ніколи не вернусь додому.

Тече сльоза, прогорнуючи зморшки.
І мама молиться – «Хай поживе ще трошки»...
Вже так давно не бачить сина свого,
І ще хоч раз побачити його живого...

Ти знаєш, мамо, я ще тримаюсь!
Караюсь, мучусь, але не каюсь!
Якщо не я – то хто? Зайве питання...
Для нас це не проста війна – це визвольні змагання.
Людей женуть на схід, немов худобу,
Принижують, щоб знищити людську подобу...
І захиститися у цих людей нема ніяких шансів,
У них одна надія – на повстанців...

Приспів

Пройдуть роки, земля загоїть рани,
Залишаться в живих поодинокі ветерани...
А скільки тих, що не прийшли додому,
Лежать в своїй землі в могилах невідомих...

Поволі наші сили тануть, і всі ми знаємо,
Що в цій війні з чужими поки що програємо...
Хай перемоги наші порівняно малі,
Та головне, що наш народ лишився на своїй землі.
Ніхто не знає, хто я, ніхто не знає, де я...
Тіла загинуть – житиме ідея...
А наші душі тут – в рідних просторах -
Волинських лісах, Карпатських горах...

Приспів

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Неопалима купина

Пісня з репертуару гурту «Рутенія», слова і музика Анатолія Сухого. Пісня «Неопалима купина» була написана у 1989 році, після вражень від поїздки до Львова, де в той час відбувалися демонстрації на підтримку легалізації української Греко-католицької Церкви (17 вересня 1989), тоді участь у демонстрації взяло близько 100 тисяч людей. На початку 2000-х років відбувалися зйомки документального фільму «Війна без переможців» (ТК «Інтер»), де гурт «Рутенія» запросили зробити студійний запис пісні як аудіо-фрагмент до титрів фільму. Саме після перегляду цього фільму у лідера гурту Анатолія Сухого з'яилась ідея написання цілого циклу повстанських пісень, які частково увійшли в неопублікований альбом «Безіменні» (2003), а згодом стали основою альбому «Неопалима купина» (2007).

```
Em/E  /Eb
На Янівському цвинтарі,
                  /D    /Db
На стрілецьких могилах,
                C    Hm
На гранітних могилах
                 Em Em7
Жовто-сині стрічки

І кетяги калини.
І червона калина
Проросла із могил,
Де лежать козаки.

Жовтий пломінь свічок,
Білий віск на могилах –
Затверділі сльозини
Далеких сестер,
```

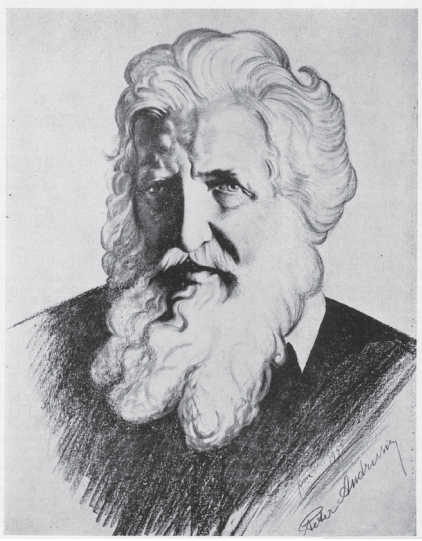

```
Що помоляться ревно,
За братів своїх милих,
За незнищенну віру,
Що живе ще й тепер.

        Приспів 1:
               G                D
           Благословенна будь,
                 H7       C  Am
           Неопалима купино,
                      H7            C Hm
           Ти ще живеш, та все одно
                          Em Em7 ...
           Ще вдарить дзвін.
           Благословенна будь,
           Неопалима купино,
           Ти ще живеш, та все одно
           Вставай з колін.

                        Em/E  /Eb
Хай простить нам Всевишній.
                    /D   /Db
Вітер віти колише,
                C     Hm
Осипається листя
                  Em
На могили бійців.

                Em/C Hm
А у синім тумані,                |
                  Em             |
Світло-синім тумані,             |
        C       Hm       Em Em7  |
Видно світло далеких вогнів.     |(2)


Приспів 2:
   Благословенна будь,
   Неопалима купино,
   Ще проросте твоє зерно,
   Ще вдарить дзвін.
   Благословенна будь,
   Неопалима купино,
   Ти ще живеш, та все одно
   Вставай з колін.
```

Джерела: Аудіо-фрагмент пісні із кінцевих титрів док. фільму «Війна без переможців» (ТК «Інтер»); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Не пора

Цей вірш Іван Франко (1856—1916) написав в 1880 році. Музику написав Денис Січинський (1865—1909) — український композитор і диригент. Вважається, що в основу музики лягла середньовічна маршова німецька мелодія. Пісня швидко стала надзвичайно популярною серед галицьких українців, які певний час вважали її своїм гімном. Перший раз з уст мас, як гімн, пісня пролунала 19 листопада 1901 року на великому студентському вічі у Львові.

```
    C                    G
Не пора, не пора, не пора
      G                  C
Москалеви й ляхови служить!
      F                  C
Довершилась Україні кривда стара –
     C          G     C
Нам пора для України жить!

Не пора, не пора, не пора
За невігласків лить свою кров
І любити царя, що наш люд обдира, -
Для України наша любов!

Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!
Най пропаде незгоди проклята мара!
Під Украйни єднаймось прапор!

Бо пора це великая єсть:
У завзятій, важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб волю і славу і честь,
Рідний краю, здобути тобі.
```

Останні 2 рядки — двічі.
Джерела: Сьпіваник Українських Січових Стрільців. Відень, 1918;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Не сміє бути в нас страху

Славень Лицарства Залізної Остроги укладений у 1917 році в селі Розвадів коло Миколаєва над Дністром. Автор тексту і мелодії — Великий Скоморох Ордену Роман Купчинський (1894—1976). Цим славнем відкривався «Великий Збір» Лицарства стрілецького, а тепер — пластового.

```
     C          G       C
Не сміє бути в нас страху,
    C          G C
Ні жодної тривоги,
    F          C
Бо ми є лицарі грізні
   G           C
Залізної Остроги.

Не страшать нас і в цісарів
Високії пороги,
Бо ми є лицарі грізні
Залізної Остроги.

А до дівочих ніжних серць
Ми знаєм всі дороги,
Бо ми є лицарі грізні
Залізної Остроги.

Не святкуватиме ніхто
Над нами перемоги,
Бо ми є лицарі грізні
Залізної Остроги.
```

У кожному стовпчику 2 останні рядки повторюються двічі.
Джерела: Сурма. Збірник воєнних пісень. — Львів—Київ: Червона Калина, 1922;
Звитяга. Книжечка учасника табору. — 2002;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Не спи, моя рідна земля

Пісня Помаранчевої революції. Слова і музика Сергія Фоменка «Фоми», популярне виконання — гурт «Мандри». На початку 2006 року гурт «Мандри» випустив свій третій студійний альбом «Дорога», а також в його підтримку відзняв відеокліп на пісню «Не спи, моя рідна земля». Зйомки проходили в київській студії звукозапису «Комора». Відео побудоване на епізодах з історії України і глибше розкриває контекст пісні. Любителям історичних пісень радимо придбати і диск Олега Скрипки «Дух не вмирає, дух не згаса» (2005), де Сергій Фома виконує стрілецьку пісню «Чи то буря, чи то грім».

Вступ: Dm C (4)

Dm C Dm
Я тобі скажу, де квітне дивний сад,
Dm C Dm
де сріблясta ніч тремтить у темних водах.
Dm C Dm
У далекий край лежить нелегкий шлях,
Dm C Dm
доки хижа ніч кружля по колу.

Приспів 1:
Gm
Не спи, моя рідна земля!
Dm
Прокинься, моя Україно!
Gm C Dm
Відкрий свої очі у світлі далеких зірок!
Gm
Це дивляться з темних небес
Dm
загиблі поети й герої -
Gm C Dm
всі ті, що поклали життя за майбутнє твоє.

Програш: Dm C (4)

Тільки два шляхи... Один веде у пекло.
Інший шлях веде тебе туди, де світ.
Щоб знайти цей шлях, послухай своє серце -
твоє серце знає, як його знайти!

Приспів 1.

Програш: Dm C (4)

Я тобі повім про мрію золоту,
що палким вогнем горить в моєму серці.
Про щасливий край, про радісних людей,
де життя кидає виклик смерті.

```
Приспів 1.

Приспів 2:
Не спи, моя рідна земля!
прокинься, моя Україно!
Відкрий свої очі у світлі далеких зірок.
Це дивляться з темних небес
загиблі поети й герої -
всі ті, хто так вірив у світле майбутнє твоє.

Програш:  Dm C  (2)

     Dm                  C
Не спи, моя рідна земля...  (2)

Фінал:  Dm
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Нехай

Автор вірша — відомий шотландський письменник Роберт Бернс (1759—1796). Автор українського перекладу — Микола Лукаш. Музика Ярослава Нудика, автора пісні «Йшли селом партизани». Відома пісня з репертуару гурту «Піккардійська терція», яка відеобонусом увійшла в альбом «Ельдорадо» (2002). Інші вірші Р. Бернса у перекладі М. Лукаша можна знайти в книзі «Від Бокаччо до Аполлінера» (Київ, «Дніпро», 1990).

```
C           G           Am
   Нехай і холод, і вітри,
F              G               C
   І сніг з дощем, і сніг з дощем.
F           G        C
   Я від негоди захищу
            Am
   Тебе плащем.
F           G            C
   Тебе плащем, тебе плащем.

Нехай і горе, і біда,
І море хвиль.          | (2)
Я від недолі заслоню
Тебе грудьми.          | (3)

Нехай я буду злидарем
В чужім краю, сумнім краю –
З тобою буде скрізь мені,
Як у раю.              | (3)
```

```
Нехай я стану владарем
На цілий світ –          | (2)
В моїй короні будеш ти,
Як самоцвіт.             | (3)
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ніхто крім нас (Висота)

Слова і музика Сашка Положинського, лідера гурту «Тартак». Пісня увійшла в альбом гурту з назвою «Ввічність» (2015). Як зізнався співак, це фактично пісня на замовлення, тому що прохання написати щось маршове і енергійне надходили до нього з різних сторін. «У нас на сайті групи я побачив, що якийсь десантник написав прохання створити пісню для українських десантників, а невдовзі після того одна моя подруга з телебачення спілкувалась з якимось високопосадовцем з Міністерства Оборони, і він їй скаржився, що нашому війську не вистачає сучасних військових пісень. От вона й попросила мене написати», — розповідає Сашко.

```
Програш: Am C F E (x4)
            Am                          C
“Ніхто, крім нас”, – сказали хлопці стиха
   F                      E
І завдали на плечі вантажі.
   Am                           C
Нехай, за цих людей ковтнемо лиха,
           F                 E
Бо хоч не рідні, але й не чужі.
Am                         Dm
Вгризаємось у землю і у скелі,
    F                 E
Але сповна виконуєм наказ.
      Am         G            F      E
Чи в лісі, чи в степу, а чи в пустелі –
   D5                           E
Ніхто, крім нас! Ніхто, крім нас!

    Приспів:
              Am                Dm
    І хай, як завжди, манить висота,
       F                     E
    І білі куполи над головою,
    Am                     Dm
    Але сьогодні вища є мета
              F               E
    У нас з тобою, у нас з тобою.
```

Програш: Am Dm F E (x2)

Тримають нас смугасті наші душі,
Штовхає нас потужний серця стук.
І жоден з нас присяги не порушив,
І зброї теж ніхто не випустив із рук.
Долаєм перешкоди і простори,
Несем з собою міцності запас,
Бо знають всі – моря, поля і гори –
Ніхто, крім нас! Ніхто, крім нас!

Приспів

Програш: Am Dm F E (x2)

За нашими надійними плечима
Родини й друзі, села і міста.
Живи спокійно, рідна Батьківщино,
Нам себе проявити час настав.
І ті, котрі приходять нам на зміну,
Почують і повторять безліч раз,
Що від зародження і до загину
Ніхто, крім нас! Ніхто, крім нас!

Приспів* (x2)

```
          Am              Dm
І хай, як завжди, манить висота,
   F                   E
І білі куполи над головою,
Am          G     F     E
Але сьогодні вища є мета
          D5            E  Am
У нас з тобою, у нас з тобою.
```

*Останній раз приспів виконується зі зміненими акордами.

Джерело: Офіційний сайт гурту «Тартак» http://tartak.com.ua.

Ой верше, мій верше

Українська народна лемківська пісня, що стала гімном львівського ансамблю пісні і танцю «Черемош». Першоджерелом пісні, на яке нам вдалось натрапити в процесі упорядкування цього співаника, є збірка «Лемківські пісні», що зібрав і опрацював М. Соболевський (1967).

«Ой, верше, мій верше» можна впевнено назвати «народним хітом» лемківської пісенної спадщини, якому свого часу дала широкі пісенні крила унікальна американська співачка українського походження Квітка Цісик в своєму альбомі «Два кольори».

```
Cm
Ой верше, мій верше,
         A#     D#
Мій зелений верше...
D#     Fm(VIII)
Юж мі так не буде,    |
G                     |
Юж мі так не буде,    |
Fm G Cm               |
Як мі било перше.     | (2)

    А перше мі било –
    Бардз мі добре било.
    Од своєй мамічки,     |
    Од своєй мамічки      |
    Не ходити било.       | (2)

Не ходити било
Горами, лісами,
Не любити хлопця,     |
Не любити хлопця      |
З чорними очами.      | (2)

    Бо ті чарне очі
    Сяють опівночі.
    А мої за нима,        |
    А мої за нима         |
    Здали би ся з нима.   | (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ой, видно село
(Гей, видно село)

Слова і музика: Лев Лепкий. Цією піснею Лев Лепкий (1888—1971) висловив свій настрій та емоції Українських Січових Стрільців, які навесні 1915 року в складі австро-німецьких військ прорвали лінію оборони росіян в Карпатах і розпочали активний наступ на Прикарпаття. Тепер ця пісня завжди приходить в голову, коли втомлені мандрівники спускаються з гір в гостинні карпатські села.

```
Hm                Em        Hm        F# Hm
Ой, видно село, широке село під горо- ю,
Hm                          Em         Hm         F# Hm
Ой, там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бо- ю...
D          G         A
Іде, іде військо крізь широке поле,
  D                G     A     D
Хлопці ж бо то, хлопці, як соколи!
    A
Ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, гей!

      D                  A         D
     Дівчино-рибчино, чорнобривко моя,
      D                  A                    D
     Вийди-вийди, вийди-вийди чимскоріше до вікна!
        D                G     A     D
     Хлопці ж бо то, хлопці, як соколи!

Ой, видно село, широке село під горою,
Ой, там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою...
Попереду їдуть старші отамани –
Гей, хто за Вкраїну, хай йде з нами!

     Ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, гей!
     Дівчино-рибчино, чорнобривко моя,
     Вийди-вийди, вийди-вийди чимскоріше до вікна!
     Гей, хто за Вкраїну, хай йде з нами!

Ой, видно село, широке село під горою,
Ой, там ідуть Стрільці, Січовії Стрільці до бою...
А хто піде з нами, буде славу мати –
Ми йдем за Вкраїну воювати!

     Ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, ха-ха, гей!
     Дівчино-рибчино, чорнобривко моя,
     Вийди-вийди, вийди-вийди чимскоріше до вікна!
     Ми йдем за Вкраїну воювати!
```

Джерела: «Молоде життя», Авґсбурґ, 1949; Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Аудіо-CD «Володимир Вермінський. Йшли селом партизани» (2002); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ой, гори ж мої, гори

Слова і музика Романа Купчинського, поета, прозаїка, січового стрільця. Пісня-роздум, пісня-журба належить до цілого пласту рекрутських пісень. Але крім звичного романтичного напрямку сюжетної лінії бачимо тут і суто українську проблему – потребу воювати за чужинські інтереси. Цілком ймовірно, що Роман Купчинський у пісні згадував не Карпати, а гори навколо свого рідного села Розгадова (Зборівський район Тернопільщини), які входять до Гологірсько-Кременецького кряжу.

Пісня вперше в сучасному молодіжному середовищі прозвучала у виконанні Олександра Шевченка під час святкування Листопадового зриву 2005 року (комендант – Андрій Бєляєв, ОЗО). У 2011 році дует «Курінь» включив її до свого альбому, а наступного року за участю пластуна Максима Бадіка було знято відеокліп на цю пісню.

```
Вступ:  Em Am (x3)


Em Am   Em     Am   Em
   Ой, гори ж мої, гори
    G         D G
   Високі, зелені!
    Am               Em
   Чи заплачете ви, гори,
       Am
   По мені, по мені?
    Am               Em
   Чи заплачете ви, гори,
       Am       Em  Am
   По мені, по мені?

        Програш:  Em Am (x2)

Чи заплачеш, засумуєш
За мною, смереко,
Як поїду я від тебе     |
Далеко-далеко?          |(x2)

Чи заплачеш, засумуєш
За мною, ялице,
Як мене чужа команда    |
На войну закличе?       |(x2)

Чи заплачеш, засумуєш
За мною, дівчино,
Як побачиш край дороги  |
Червону калину?         |(x2)
```

Джерела: Аудіо-записи дуету «Курінь»; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ой з гори, з гори (Мазури)

Українська народна пісня. Мазури — польський етнос, що жив у Мазовії (територія межує з Білоруссю, Литвою та Росією). Мазури були лютеранами (протестантами), за що і переслідувалися католицькою церквою, як єретики. Пісня з'явилася, швидше за все, в якомусь білоруському або волинському селі, куди приїжджали регулярно торгувати веселі хлопці-мазури. Тому їх приїзду так радіють дівчата! І повеселитися можна, і заміж вийти спробувати «за гарного багатого парубка». Також цю пісню вважають піснею кубанських козаків, часто можна почути її інтерпретації «Із-за гор-гори єдуть мазури». Саме ця пісня була записана 31 січня 1992 р. у ст. Кисляківська Кущівського р-ну від сім'ї Павлюків та увійшла у збірник «Українці Кубані та їхні пісні», що його упорядкувала Надія-Супрун Яремко (2005).

Dm
Ой з гори, з гори
F
Їдуть мазури...
C A
Встань, встань, єдиначко,
Dm A
Дай, дай, ми сердечко,
Dm
Дай коням води.
C F C A
Встань, встань, єдиначко,
Dm A
Дай, дай, ми сердечко,
Dm
Дай коням води.

Я не можу встать,
Коням води дать...
Мамка заказала,
Штоб я з ночі не вставала
Коней напоять.

Мамки ся не бій,
На коня сідай...
Підем в чужі краї,
Там суть красні обичаї,
Мальований край.

Приз двір їхали –
Люди плакали:
Што то за єдина,
Што то за дівчина
Їде з панями.

Вшитко є моє,
Што є на возі:
Хустка і віночок
Ще й обручка-перстеночок
В мамки на столі.

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ой на горі та й женці жнуть

Слова і музика: народні. Варіант Максимовича, 1827 р. Перші згадки про пісню відомі з першої половини XVIII ст. Героями пісні є українські гетьмани Петро Сагайдачний та Михайло Дорошенко. Останній тричі був обраний козацьким гетьманом, під час гетьманування Сагайдачного брав участь у всіх його походах як полковник, відзначився в поході на Москву та в битві під Хотином, на чолі козацького флоту двічі штурмував Стамбул, загинув по-геройськи в 1628 році. Ця пісня у дещо переробленому варіанті була улюбленою в кінноті УГА. Поданий варіант — зі збірника Михайла Максимовича (1804—1873).

```
Am     Dm   E           Am
Ой на горі та й женці жнуть  (2)
C             F         Dm  E       Am
А попід горою яром-долиною козаки йдуть.
 F    C           C F Dm  E       Am
Гей долиною, гей широкою козаки йдуть!

Попереду Дорошенко  (2)
Веде своє військо, військо запорізьке хорошенько .
Гей долиною, гей широкою хорошенько!

Посереду пан хорунжий  (2)
Під ним кониченько,
під ним вороненький сильно дужий.
Гей долиною, гей широкою сильно дужий!

А позаду Сагайдачний,  (2)
Що проміняв жінку на тютюн та люльку, необачний!
Гей долиною, гей широкою необачний!

Ой, вернися, Сагайдачний,  (2)
Візьми свою жінку, віддай тютюн-люльку, необачний!
Гей долиною, гей широкою необачний!

   З жінкою в поході не возиться,  (2)
   А тютюн та люлька козаку в дорозі знадобиться!
   Гей долиною, гей широкою знадобиться!

   Ой, хто в лісі, озовися!  (2)
   Та викришем вогню та затягнем люльку, не журися!
   Гей долиною, гей широкою не журися!
```

Джерела: Українські пісні, видані М. Максимовичем (Фотокопія видання 1827 р.); Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ой полечко, поле

Українська народна пісня. Тема смерті козака є однією з найпоширеніших у козацьких піснях. Причому в них, як правило, не змальовуються ні битви, ні поєдинки, не говориться про обставини смерті козака, не пояснюються причини, чому він сам залишився лежати на полі бою. Картина загибелі козака постає доволі традиційною: вбитий він лежить під калиною чи тополею, очі накриті червоною китайкою (символ козацької слави, у дохристиянські часи червоний — колір смерті), над ним нахилився вірний кінь, над ним кружляє чорний ворон (теж символи смерті, представники потойбічного світу).

```
Em          Am    Em     D   G
Ой полечко, поле туманом повите,
Am              G     D     Em    Em7
А на тому полі два козаки вбито.        | (2)


Один козак вбитий – багата родина,
Другий козак вбитий – бідна сиротина.  | (2)


На багатім сині вишита сорочка,
А на сиротині нема ні шнурочка.        | (2)


Над багатим сином плаче вся родина,
А над сиротою молода дівчина.          | (2)
(А над сиротою чорний ворон кряче.)


Над багатим сином висока могила,
А над сиротою червона калина.          | (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Ой у лісі, на полянці

Українська народна пісня про самовіддану жертовну боротьбу воїнів УПА. Слова і мелодія зафіксовані в 25-у томі Літопису УПА. Відомо багато версій походження цієї пісні, зокрема, кажуть, що у ній оспівані події визвольних змагань на Волині (Ратнівщина). За інформацією зі співаника «Співоче поле України» (2004), події, описані в пісні, відбувались 20 липня 1946 р. біля с. Бусовисько на Старосамбірщині. Слова нібито написані 16-річними мешканками села — Г.Т. Гурин, С.Т. Цап, Я.А. Вівчарчин.

```
    Dm          Dm         A7         Dm
Ой у лісі, на полянці стояли повстанці.
 C            F             Dm  A7    Dm
Посходились до потічку вмиватися вранці.        | (2)
```

Котрі хлопці повставали, котрі іще спали –
Більшовицького нападу та й не сподівались | (2)

Кулемети терескочуть, мов ті навіжені...
Крикнув сотник Соловейко: «Хлопці, я ранений!» | (2)

Упав козак, упав орел, упав Соловейко,
Крикнув: «Слава Україні! Будь здорова, ненько!» | (2)

«Будь здорова, чорноброва, і ти, стара нене,
А ти, славна Україно, не забудь за мене». | (2)

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Олівці

Про автора пісні в народній пам'яті основного популяризатора цієї пісні Тараса Гривула, відомого львівського пластуна-бандуриста, залишилось тільки коротка загадка: «Андрій з Рівного». Взагалі на початку 90-х років XX ст. подібні пісні були дуже популярними.

C G
Подарувала мені мама кольорові олівці,
G C
А я сиджу собі й малюю різнобарвні прапорці:
C F C
Прапорець червоно-чорний, синьо-жовтий прапорець,
C G C
Бо Радянському Союзу вже нарешті є кінець.

Оголосили голодовку вчора ми у дитсадку.
Хай портрет вождя знімають, що прибитий у кутку.
Хай портрет Бандери вчеплять, що за волю воював,
Що за вільну Україну свою голову поклав.

А мама герб намалювала – і серп, і молот угорі,
І «Єднайтесь», – написала, – «Всіх країн пролетарі».
А я узяв і все закреслив, і тризуб намалював,
І «Слава вільній Україні!» – гордо мамі я сказав.

Джерело: Збірник пісень Студентського братства Львівської політехніки. Львів 2000.

Остання зима

Слова і музика: Констянтин Москалець. «Остання зима» на прохання автора вийшла останньою у альбомі Віктора Морозова «Треба встати й вийти» (2000). «Я піду, але ти співай — ти ще встигнеш, давай!» — це слова із пісні. Морозов вирішив, що це, мабуть, остання спільна робота над музичним альбомом, проте після кількарічного затишшя співпраця двох, без сумніву, видатних авторів продовжилась. «Ця пісня не має за собою якоїсь конкретної історії, просто береться гітара — і складається пісня під той або інший настрій», — зазначив автор в інтерв'ю при упорядкуванні цього видання співаника.

Вступ:
G* Dsus4/F# Em* C9*
G* Dsus4/F# Em* C9*

```
   G*              Dsus4/F#
Остання зима і сумні сажотруси
   Em*               C9*
Полюють на птахів, червоних, як жар.
   G*                Dsus4/F#
Порожні двори... Я все більше боюся,
    Em*              C9*
Що білу пожежу не спиниш, на жаль.
```

Приспів:

```
    G*  Dsus4/F#          F6   E7
На жаль...           остання   зима,
Am          E7    Am Am/G
  Тонкого світла час.
F6     E7     Am    Am/G
  Я піду, але ти співай –
F6         E7       Am
  Ти ще встигнеш, давай!
```

```
Я бачу повсюди зачинені двері
І хочу довідатись, де я живу.
Але сажотруси псують мені нерви
І я дістаю нетутешню траву.
```

Приспів

```
Am
(Соло)
Am
Зажурені пси над Китаєм літають
І падають з неба, побачивши мак.
Вони дуже чемні, але я вважаю,
Що це не врятує від смерті ніяк.
```

Приспів

```
Але пам'ятай, що існує надія,
Дарована птахам і дикій траві.
Тут більше не плаче пророк Єремія,
Він знає що всі ми нарешті живі.

        Приспів:
        Цей жар не гасне дотла,
        Він палає у снах.
        Я піду, але ти співай –
        Ти ще встигнеш, давай!
        F6     E7     Am    Am/G
          Я піду, але ти співай –
        F6         E7       Am F-5/6 **
          Ти ще встигнеш, давай!
           Am   F-5/6    Am F6
        Давай!         Давай!
        E7                  Am
          Ти ще встигнеш, давай!

          Am
          (Соло)
          Am
          На жаль, остання зима,
          Тонкого світла час.
          Я піду, але ти співай –
          Ти ще встигнеш, давай!
          На жаль, остання зима,
          Тонкого світла час...
          Я піду, але ти співай –
          Ти ще встигнеш, давай!
          Давай...
```

Текст та акорди перевірив і виправив Віктор Морозов; Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Отаман

Пісня виникла наприкінці 1980-х років в середовищі українців Польщі, нащадків депортованих під час операції «Вісла» 1947 року. Внаслідок операції «Вісла» на північні і західні околиці Польщі з етнічних українських земель насильно вивезено українців, які не піддалися тискові і не переїхали до СРСР.

```
C
Десь далеко на світі,
         F
Там, де місяць тільки світить,
 C              G
Жив великий отаман.
       C
Він земельку мав свою
         F
І весь час був собою,
          C      G7     C
Жив на світі такий отаман.

        Приспів:
                F
        Я б хотів, я б хотів
              C
        Жити, як той отаман,
              C                    G
        І дівчину-українку мати там...
               C
        Жив би я десь у степу,
               F
        Де клекочуть лелеки,
              C         G            C
        Де весело мої діти будуть жить.

Отамана діти жили
Там, де ся народили,
Ніхто їм того не боронив,
Вони все могли робити,
По-своєму говорити,
Так як батько колись їх навчив.

        Приспів
```

Ми відродим Україну –
Нашу Батьківщину.
Вже наш прапор знов замайорів.
Ми будемо довго жити,
По-своєму говорити,
Так, як батько колись нас навчив.

Приспів

Джерела: Пісневир: Молодіжний співаник.— Львів, 2001. Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Очі відьми

Автор слів та музики Дмитро Добрий-Вечір — лідер гурту «Вій» (м. Київ), що був заснований у 1991 році. Час іде, люди змінюються, але у творчості «Вія» залишається те, про що влучно сказав один музичний критик: «Музика гурту поєднує психоделію з ритмами та мелодикою слов'янського, зокрема, українського язичництва. Використовуються елементи музики українського бароко та середньовіччя. Виступи гурту «Вій» нагадують потужне дійство. За рахунок включення до аранжировки акустичних інструментів (віолончель, флейта, гобой), потужної ритмічної групи (окрім звичайної ударної установки — конги, тамтами та ін.), у поєднанні з використовуваними на концерті аудіозаписами шумів природи, голосами птахів та тварин, створюється майже містична атмосфера, стан, що переносить слухача на багато століть назад, до поганських джерел людства, до природи, землі, до втраченого сьогодні людиною зв'язку з Космосом...»

Мотив 1: *
Dm
Очі відьми, мов зорі, очі відьми, мов зорі,
Її чорні очі – ніби роси прозорі.
Наче морок безодні, наче морок безодні,
Dm Gm Dm
Як той лід холодні її очі бездонні.

Мотив 2.
A# Gm/E
Уночі осінній віє вітер,
A# Gm/E
На болоті сич старий кричить.
A Dm Gm Dm
А вранці на покоси вибігає боса
Gm Dm Gm/E Dm A Dm *
Та розпускає коси, росой змиває сльози з очей.

Програш (1 і 2 такти Вступу). (2)

Мотив 1.
Очі відьми, мов зорі, очі відьми, мов зорі,
Її гіркі сльози – ніби роси прозорі.
Серед хащі могила, серед хащі могила,
Там згубили люди, кого відьма любила.

Мотив 2.
Уночі осінній виє вітер,
На болоті сич старий кричить.
А вранці на покоси та вибігає боса,
Росою миє коси, до лісу квіти носить...

Програш (на тему Вступу). (2)

Мотив 2.
Уночі осінній віє вітер,
На болоті сич старий кричить.
А вранці на покоси вибігає боса
Та розпускає коси, росой змиває сльози з очей.

Програш

Спрощено Мотив 1 можна зіграти на таких акордах:

```
Dm
   Очі відьми, мов зорі, очі відьми, мов зорі,
   Dm              Gm          C Dm
   Її чорні очі – ніби роси прозорі.
   Dm
   Наче морок безодні, наче морок безодні,
   Dm                    Gm      C  Dm
   Як той лід холодні її очі бездонні.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Пам'ятай, друже

Слова і музика гуртка ч. 3 «Лісовик» з пластового табору «Лісова Школа» 1996 року. Табір щороку відбувається в урочищі Гнилий потік на Сколівщині. Отримавши завдання від бунчужного — скласти гурткову пісню на таборову ватру, — хлопці з гуртка «Лісовик»: Роман Кульчицький, Остап Стасів та Павло Білоус стали авторами однієї з найвідоміших пластових пісень. Автором музики був Роман Кульчицький, а ідея приспіву «Пам'ятай, друже» належить Павлові Білоусу.

C G7
Була війна, жорстока війна,
Am F
Свистіли кулі, летіла земля,
Текли сльози, лилася кров,
Єднала всіх до України любов.

Приспів:
Пам'ятай, друже,
Що твій намет стоїть на полі бою.
Пам'ятай, друже,
Що тут колись була війна.
Бо ти – ніхто, друже,
Якщо тобі колись стане байдуже,
Завітай, друже,
І нагадає про це «ЛШ».

Затихло все, скінчилась війна
Бо Україна згоріла до тла,
І вже надії на волю нема,
Але вона у Карпатах жива.

Приспів

Гнилий Потік по каменях тече,
На щоглі синьо-жовтий майоріє,
І веселіше хлюпоче вода,
Бо надія на волю жива.

Приспів

Джерела: Співаник «Лісової Школи», 2008 р.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Під облачком

Лемківська громада вважає ввтором слів пісні Семана Мадзеляна (1922—2014), лемківського письменника і поета родом з Бінарової; автором музики — Ярослава Трохановського. Однак відомі п'ять варіантів цієї пісні у записах фольклориста Філарета Колесси (1871—1947). Ймовірно, Семан Мадзелян здійснив обробку, яка зараз є найбільш поширеною. Пісня називається «Під облачком», але не здіймаймо очі вгору, бо полемківськи це означає «Під віконцем».

Вступ:
Am F G F Em
Am F G F Em
Am Asus2

```
          Dm    F     Em  Am
Під облачком явір похилений,
          F       G          C
Співат на ним пташок премилений.
  Am          Adim       E    F C
Слухай, мила, як тот пташок співат,
Dm              F      E     Am
   Же з любови нич добре не биват.
 Dm     C G   Dm          F      Em    Am
Же з любови, же з любови нич добре не биват.
```

Ци то любов є од Бога дана?
Ци лем, може, дяблом підшептана?
Хоц би-с не хтіл, то мусиш любити,
Хоц би-с не хтіл, прото маш терпіти.
Хоц би-с не хтіл, хоц би-с не хтіл, прото маш терпіти.

Мила, мила, ти покусо єдна,
Уж тя люблю не рік ани не два.
Ци-с мі дала зілля ся напити?
Не мож, мила, нияк без тя жити.
Не мож, мила, не мож, мила, нияк без тя жити.

Ми ворожка давно ворожила,
Же мя здурит дівка чорнобрива,
Же не буду виділ за ньом світа,
Аж проминут мої млади літа.
Аж проминут, аж проминут мої млади літа.

Програш (на тему Вступу).

Під облачком явір зеленіє –
Посмотр, мила, як ним вітер віє.
Може, вирве його з коренями.
Мила моя, што то буде з нами?
Мила моя, мила моя, што то буде з нами?

Програш (на тему Вступу).

Значення деяких використаних тут лемківських слів і словосполучень:

- під облачком — під віконцем
- премилений — гарний
- нич — нічого
- дяблом (дзяблем) — дияволом
- видів — бачив

Джерела: Текст записано на слух з аудіо: Марія Бурмака. «Лишається надія». 1994; частково використано тексти зі збірника Семана Мадзеляна, сторінок http://www.burmaka.kiev.ua; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Пісня про мову

Слова і музика: Ярослав Юрчишин. Пісня написана в 1999 році в селі Сприня Старосамбірського району Львівської області під час проведення першого Збору молодіжних національно-патріотичних організацій Львівщини з нагоди 55-ї річниці утворення УГВР. На цьому зборі було ініційовано вдалу молодіжну кампанію «Молодь проти русифікації», результатом якої стала заборона Головою львівської обласної держадміністрації трансляції першого російськомовного FMрадіо на території Львівщини. Тоді Славко ще був активістом «Молодої Просвіти», і тільки через два роки вступив до Пласту.

Em G D Em
Хай щастя не вічне, а життя скороплинне,
Em G D Em
Ой, роде мій красний, не скорочуй його.
Em G D Em
Немає держави, малої країни,
Em G D Em
Яка б відцуралась від слова свого.
Am Em G D G
Хай спливають роки, виростають діти.
Am Em H7 Em
Та не можна свого чужим замінити.

Все тільки найкраще з усієї планети
У мову впадає, немов ті потічки.
Навіщо ж міняти слово наших поетів
На річку, якою нам в безвість пливти?

Як іскриться вода, дно все глибше зникає.
Найрідніша ріка зцілить, що відмирає.

Та раптом міліти наша річка почала,
Із річки чужої попала вода.
Вона непогана, та нас роз'єднала,
Та нас поділила на табори два.

І нема щастя нам, ой, та на цім світі –
Різними мовами розмовляють одних батьків діти.

Ой, чистити треба стрімку мову-річку
Від намулу-бруду з чужих берегів.
Бо діти маленькі як вип'ють водички,
Забудуть про славу дідів-прабатьків.

Ти, юначе, не стій, ой, не стій, ради Бога.
В бій запеклий вступай, поки не збили з дороги.

Джерело: Співаник Лицаря. — Київ—Львів: Орден Залізної Остроги, 2004. — 110 с.

Пісня про Палія

Пісня пластуна сеньйора Володимира Скоробського з Києва на слова українського поета-романтика Левка Боровиковського (1808—1889). На ці ж слова існує ще народна пісня, записана в 1925 році в с. Жерденівка Гайсинського району Вінницької області. Семен Палій (справжнє прізвище — Гурко), випускник «Могилянки», учасник оборони Відня від турків (1683), ватажок антипольського повстання (1702—1704), в якому з боями зайняв Корсунь, Богуслав, Білу Церкву, Бердичів, Бар, Меджибіж, Немирів та інші міста. В 1709 р. Палій очолив загони козаків проти військ Мазепи в битві під Полтавою, помер своєю смертю наступного року.

Вступ: Em C G H7 (4)

Em C
Люлька в роті зашкварчала,
G H7
Шабля в ніжнах забряжчала –
Em C
Шабля різанину чує,
G H7
Люлька пожари віщує.

Сидіть вдома на покої
Не пристало козакові.
Склич, козаче, склич дружину,
Йди, Палію, в Ляхівщину.

Програш: Em C G H7 (2)

Годі, коню, в стійлі спати,
Їдем ляхів полякати.
Швидше мчи, ніж кремнем збита
Згасне іскра від копита.

Хто, як стрілка, із майдану
Вихрем мчиться за Украйну.
Ярлів свічка й туча синя –
Козакові не запина.

Програш.

Хто в траві – врівні з травою,
Хто в воді – врівні з водою.
Хто у лісі – врівні з лісом,
Ніччю перевертнем-бісом.

Ранні півні не співали,
В Польщі замки запалали.
У пожарі жида шкварить
І з пожару люльку палить

Em C G H7
Палій!

Де був замок – попелище,
Де цвів город – там кладбище.
Враже поле кров'ю мочить
І об камінь шаблю точить.

Ще й не мріло, не світало,
Польщі край як не бувало.
У Палія на причілку
Крикнув півень на засіку:

Em C G H7
«Кукуріку!»

Програш: Em C G H7 (5)

Люлька в роті зашкварчала,
Шабля в ніжнах забряжчала –
Шабля різанину чує,
Люлька пожари віщує.

Сидіть вдома на покої
Не пристало пластунові.
Склич, пластуне, склич дружину,
Йди, пластуне, в Україну.

Програш: Em C G H7 (4)

Пливе кача

Обробка слів, переклад: Тарас Чубай, «Скрябін». Стара сумна лемківська пісня (за деякими даними, сучасні слова належать закарпатському поетові Василю Ґренджі-Донському). У ній йдеться про розлуку юнака з рідним домом та матір'ю. Мотив розставання може драматизуватися проханням дівчини взяти її з собою, плачем матері за єдиним сином або ж провіщенням смерті козака. Тривога, погане передчуття передається так званими формулами неможливого. Наприклад, на питання матері: «Сину мій, коли приїдеш до нас?» хлопець відповідає: «Як павине пір'я наспід потоне, млиновий камінь наверх виплине» («Ой мала вдова сина сокола»); або сестра говорить, що брат її повернеться тоді, коли зійде пісок, що вона посіяла на камені і т. п. Часто символічним провісником смерті у цих творах є чорний птах або кінь.

Після подій на Майдані 18—20 лютого 2014 року пісня у виконанні гурту «Піккардійська терція» стала реквіємом за героями Небесної Сотні.

Вступ: Am (bass: A G F# F C H) (x2)
Am

Пливе кача по Тисині,
Ой, пливе кача по Тисині.
G
Мамко моя, не лай мені.
C G Am
Мамко моя, не лай мені.

Залаєш ми в злу годину,
Ой, залаєш ми в злу годину.
Сам не знаю, де погину. (x2)

Погину я в чужім краю,
Погину я в чужім краю.
Хто ж ми буде брати яму? (x2)

Виберут ми чужі люде,
Ой виберут ми чужі люде,
Ци не жаль ти, мамко, буде?
Ой, ци не жаль ти, мамко, буде?

Ой як мені, синку, не жаль?
Як же мені, синку, не жаль?
Ти на моїм серцю лежав. (x2)

Джерело: CD Тарас Чубай і «Скрябін». «Наші партизани», 2000; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Повіяв вітер степовий

Українська народна пісня. Правдоподібно, вперше на широкий загал її почала виконувати театр-студія «Не журись!». Згодом, коли з'явився альбом вибраних пісень театру, він отримав назву за цією піснею. Пісня також представлена в альбомі «Наші партизани» — співака Тараса Чубая, а також гуртів «Плач Єремії» та «Скрябін». Альбом вперше виданий у 2000 році, потім перевиданий у 2003 і 2004 роках.

```
C                  G
Повіяв вітер степовий,
                   C
Трава ся похилила.
        F             G          |
Впав в бою козак молодий,        |
                 C               | (2)
Дівчина зажурилась.              |

    А був то хлопець молодий,
    Його б лишень кохати.
    Він впав, як той сухий листок, |
    Повік буде лежати.             |(2)

Летить ворон з чужих сторон,
Та й жалібненько кряче
Вставай, козаче молодий,         |
Твоя дівчина плаче.              |(2)

    Заплаче мати не одна,
    Заплаче чорнобрива,
    Що не одного козака,           |
    Сира земля накрила.            |(2)
```

Джерела: Відлуння лісу / Упорядник І.О. Голубенко. — Київ: Інститут громадянського суспільства, 2000. — 197 с.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Повстанець

У пісні «Повстанець» музиканти гурту «Кому Вниз» разом з вокалістом іншого відомого колективу «Сокира Перуна» Арсенієм Білодубом використали музику та текст композиції «Rebell» німецького націоналістичного гурту «Landser», вільний поетичний переклад якої було зроблено Віталієм Нестерчуком ще у 2009 році. Перекладений текст оновив та інтерпретував під українські реалії Арсеній Білодуб. Ця композиція є справжнім літописом українського повстанського руху, починаючи з часів козаччини і закінчуючи актуальним сьогоденням і війною на сході. Вона висвітлює боротьбу за свободу і державність багатьох поколінь українців та відображає циклічність цієї правої боротьби.

Вступ: Am

```
  Am                  Bm*         Am
Я був Повстанцем в козацькій борні
  C                    E
Славного Богдана в визвольній війні.
 Am          C        G
Навіть на страту з мужністю йшов:
  Am                     G**          Am
Я був Повстанцем, за свободу лив кров.
    Я був сотником у Залізняка,
    В гайдамацьких загонах гартувалась рука,
    Крізь огнисту бронь йшли до бою ми знов:
    Я був Повстанцем, за Правду лив кров!
Я був Чорним Вороном, подібним до тіні,
У Холодного Яру в останній годині.
Хто ворогу здався, кого страх поборов –
Прийде Повстанець і проллє вашу кров!
    Я був Лісовим Братом на Волині,
    До кінця опирався червоній лавині...
    Від безсилої люті скаженів людолов,
    Я – Повстанець!
Двадцятого Лютого на Майдані...
Проти снайперів, “беркуту” та поліцаїв!
Так добре напалм на броні запалав!
Я повстав, за свободу свою кров проливав...
    Я Повстанцем залишуся аж до загину,
    Не прогнати мене із моєї Країни!
    Щоб зрадницький виплід у пекло зійшов,
    Я воюю на Сході – кипить моя кров.
```

```
Am                          G        Am
Так, я Повстанець, і кипить моя кров.
      Am            G
Я повстав – за свободу
           Am
Тече моя кров.
```

*Акорд Bm грається тільки в першому та другому куплеті, натомість в продовженні замість нього грається акорд G.

**В оригіналі в другому куплеті замість акорду G грається акорд Bm, а в п'ятому – акорд E.

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua

Полетів би-м на край світа

Наразі існує два варіанти авторства цієї лемківської пісні. За однією версією, автором композиції є Лех Конопніцький, який співає в українській Капелі бандуристів Торонто, а в 70—80 роках друкував самвидавні співаники (українці в Польщі брали їх з собою в туристичні подорожі по Лемківщині). За другою — автором слів є народний поет і маляр Іван Русенко (1890—1960), музики — Ярослав Трохановський (художній керівник і диригент ансамблю пісні й танцю «Лемковина»).

```
Em
   Полетів би-м на край світа,
G                  D          G
   Як вітер, що в полі літа, гей,
   D            H7
В гамерицький край.
 Em               Am
Лем жаль ми тя, моя хижо...
 Em       Am     Em
Лем жаль ми тя, моя хижо
 Am   H7    Em
Солом'яна, жаль.

А у нас велика біда –
Не можна заробиць хліба, гей,
Мушу їхаць в даль.
Лем жаль ми вас, мої верхи...
Лем жаль ми вас, мої верхи
Зеленії, жаль.

Лем жаль ми вас, вівці сиві,
Же вас плекав без три зими, гей,
Ой жаль ми вас, жаль.
А іначе би-м поїхав...
А іначе би-м поїхав
В гамерицький край.

Лем жаль ми тя, моя страно,
Де живуть мамічка з няньом, гей,
Ой жаль ми тя, жаль.
Хоць в нас біда – не поїду...
Хоць в нас біда – не поїду
В гамерицький край.
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Співаник Лицаря. — Київ—Львів: Орден Залізної Остроги, 2004. — 110 с.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Похід козаків

Текст під назвою «Пісня» написав 8 грудня 1955 року Василь Симоненко (1935—1963). Музика належить львівському барду Андрію Гавру, який, між іншим, колеґує із пластовим куренем «Ватага Бурлаків» та є другом автора пісні «Арій прощається». Обробку мелодії здійснив львівський пластун-бандурист Тарас Гривул.

```
Em                      D
   Що ярами глибокими,   степом та лісами,
Em                            D
   Йшли козаки проти хана – блискали списами.
 Am                       Em
Гей, іржали дикі коні – вороні, булані.
D
   Майоріли короговки...
C                            H7    Em
   Майоріли короговки у густім тумані.

Попереду на баскому, на коні гарячім
Їхав славний Конашевич – кошовий козачий.
Ішли бити татарина, табуни займати,
І гриміло над степами,
             і ревіло над степами грізне:

Приспів:
G                             D
Ой гай, мати, ой гай, мати, гай, широкі ниви.
 Am                         Em              D
Підем в гості к бусурману –  натворимо дива.
G
Ой гай, мати, ой гай, мати, гай, та не загайся.
Am
   Не весілля, а поминки...
C                                H       Em
   Не весілля, а поминки відправлять збирайся.

Та не плач ти над труною, не зітхай тяженько.
Краще в пісню свою тугу вилий, стара ненько.
Щоби слава наша в пісні линула світами.
Щоб гордилась Україна...
Щоб гордилась Україна нами, козаками.

Приспів.
```

Правда
(Пісня про Правду)

Слова і музика — Олександра Шевченка. Пісня написана 9 травня 1991 року у Львові. Сашко є автором близько 140 творів, зокрема популярної пісні «Старенький трамвай» та вміщеної у цьому співанку пісні «Чорна вишиванка». Інші Твори О. Шевченка можна знайти в аудіо-альбомах «Старенький трамвай. Пісні Олександра Шевченка» (1996) та «Правда. Наталя Самсонова виконує пісні О. Шевченка» (2004).

```
      Am                  E        Am
Із далеких віків та із сивих давнин
      C                       G      C
Люди вірять, що Правда на світі жива.
     F             A7        Dm
І шукати ту пісню пішов не один,
       Am       E       Am
Та ніхто не вернувся назад.

Раз зібрався в дорогу один чоловік,
Кинув рідних і дім, кинув все – будь що будь...
Обійшов цілий світ – і минув його вік...
Нелегкою була довга путь.

Приспів:
        F                    C
Та він вірив, що Правда на світі жива,
     F                 C
Молода, неземної краси, як богиня.
       Dm                     Am
Свято вірив, що Правда – не просто слова,
      Dm     E       Am
Що ніколи вона не загине.

І зустрілась бабуся – потворна й страшна,
Вся у зморшках і шрамах, сліпа і беззуба -
То й була ота Правда, яку він шукав,
Що у битвах знайшла свою згубу.

І заплакав з гіркої розпуки старий:
«Люди вірять, що ти – молода і прекрасна.
Як я їм розкажу, що я правду зустрів
Таку кволу, стару і нещасну?»

Ну, а Правда на те усміхнулася криво:
«Ти дитячу їх віру в серцях не души.
Можна все у людей відібрати... крім віри -
А тому ти їм просто... збреши...
```

Приспів:
Ти скажи їм, що Правда на світі жива,
Молода, неземної краси, як богиня.
Нехай вірять, що Правда – не просто слова,
Що ніколи вона не загине».

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Присвята Галицькому полку січових стрільців

Автором слів і музики є київський бард Ігор Жук, що написав пісню «Пам'яті Симона Петлюри» (входить до цього співаника) та багато інших. У пісні використано мотиви з відомої стрілецької пісні «Ой, у лузі червона калина». Сюжетом для пісні послужили події, пов'язані з Київськими Січовими Срільцями на чолі з Євгеном Коновальцем в листопаді 1918 року, коли з одного боку Львів штурмували поляки, а з другого, під Києвом, стояли білі і червоні російські війська. Галичанин Є. Коновалець тоді прийняв рішення: «Шлях на Львів лежить через Київ!»

```
Вступ: | G | C G E | Am E Am |
   Am                                        E
  Низько схилилась калина, ніби молиться Богу,
    Dm                                      E
  Вітер за нами несе чи то пісню, чи то тугу...
Dm                                                E
  Мамо, не треба, – не йдіть нас виглядати на дорогу,
  E                                          Am   G
  Ой, ще не скоро нам коників пасти коло Бугу.
Програш 1:  C G E Am

  Чути нам, чути, як рідний голос нас додому кличе;
  Видно нам, видно біду, що наступає від Любліна.
  Мамо, ми мусим бути тут, бо ми стрільці святої Січі;
  Мамо, не майте нам за зле, бо тут так само – Україна.
Програш 1.

  Хмарами круки злітаються з Поділля і з Полісся,
  З Білої Церкви удосвіта на Фастів виступаєм.
  Доля на долю, як шабля на шаблю, піднялися;
  Хлопці, до бою! –
              ми свій полк докупи в небі позбираєм...
Програш 1.

  Мало нас, мало, нас замало, аби край оборонити -
  Тільки й надії – на шаблю, на серце і на Бога...
  В Києві дзвони мовчать, бо нема об чім дзвонити -
  Нашої віри нема, а чужа їм не підмога.
Програш 1.
```

```
  Низько схилилась калина, ніби молиться Богу,
  Вітер за нами несе чи то пісню, чи то тугу...
  Мамо, не плачте, не йдіть нас виглядати на дорогу -
  Ой, ще не скоро нам коників пасти коло Бугу!..

Програш 2:
   Am    E Am E Am
   М-м-м...
   Am  Dm E Am E Am G
   М-м-м...
   C         G         E
   А ми тую червону калину підіймемо,
Am                                        E        Am
   А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!
Фінал:  C H Am
```

У пісні використано мотиви з відомої стрілецької пісні «Ой, у лузі»:
1) «Вступ» — грається на мотив, що відповідає тексту: «А ми тую червону калину підіймемо, / А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!»;
2) «Програш 1» — варіація на ту ж тему, що і «Вступ»;
3) «Програш 2» — грається на мотив, що відповідає тексту: «Ой, у лузі червона калина похилилася, / Чогось наша славна Україна зажурилася. / А ми тую червону калину підіймемо, / А ми нашу славну Україну, гей-гей, розвеселимо!»
Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

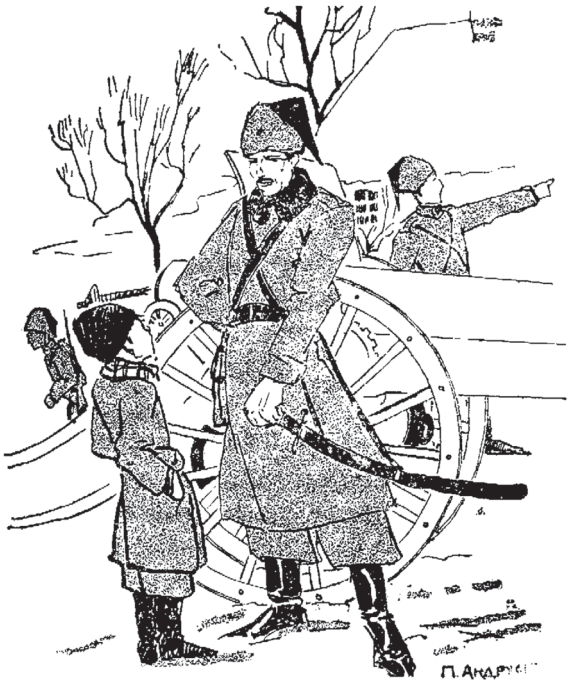

Про неї
(Коли хмеліє в думках голова)

Слова та музика ст. пл. Ярослава Юрчишина. Пісня написана на зламі минулого і теперішнього тисячоліття у м. Львові. «Ця пісня є прикладом традиційної юнацької лірики, коли оспівуєш не конкретну людину, а вимріяний образ, який потім приміряєш і приміряєш, аж поки не знайдеш "тієї однієї". Автор знайшов, чого і всім бажає!» — розповідає Ярослав.

```
C                   Em          Am
Коли хмелія в думках голова,
C                   Em          Am
Не забувай щасливцю миті цеї:
F             G         C
Тоді народяться слова
      F      G       C
До неї однієї.

        Коли у ватрі холод дотліва
        І ніжно хилять голови лілеї,
        Навічно викарбуються слова
        До неї однієї.

Коли втікаєш з потягу життя,
Який посіли блазні і лакеї,
Не згадуй надаремно ти ім'я,
Тікаючи не варто й думати про неї.

        А час минає. Більше вороття
        Назад не буде. Бриз цілує реї.
        Реальні на планеті почуття
        Все решта – тлін. Крім неї однієї.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Птаха на ймення Nachtigall

Текст і музика Андрія Середи, аранжування «КОМУ ВНИЗ». У першій версії пісня з'явилася на початку 90х (фрагментарно цей запис є на mp3-збірці гурту 2006 року). В остаточній версії вперше виконано в рамках акції «Українська молодь Христові» у Кайзервальді (Львів, 1993 р.). Записів є два: студійний, здійснений «Коморою» 1994 року (In Kastus, 1996 рік), та з виступу в київському Політехнічному інституті 1997 року (In Kastus in Vivo, 1999 рік). Нахтіґаль (Nachtigall) — курінь Дружин Українських Націоналістів (ДУН), створений у квітні 1941 року, фактичним командиром якого був Роман Шухевич. Саме Нахтіґаль (з німецької — «соловейко»), передуючи німецьким загонам, увійшов до Львова і зайняв ключові об'єкти міста, зокрема радіостанцію, що дало можливість проголосити Акт відновлення Української державности 30 червня 1941 року.

```
       Em                        G
Мандрував хтось краями та зіткнувсь із стіною,
         D                      Am
Та й пробив головов так, що бризнула кров
        Em           ...
В синє небо зірками.
Славно, їй-богу, ті зірки запалали,
І тоді мені батько сказали,
Щоб я вже збирався в дорогу.

Славна дорога пролягала лугами.
Я йшов і шукав, хто був смерть,
А тепер кого братом назвали.
А він тихо стояв за моїми плечима.
Він спокійно стояв і дивився на мене
Скляними очима.

G       A            Hm     D
А за горою в гаю виднілася рідна стріха,
   G      D          A       Hm  ...
Стріха ховала тихо ґверову сталь.
Я ж на прохання мами ішов з чистими руками,
Та в серці моєму лунко співав Nachtigall!

Дай мені руку; кличе славна дорога.
Ми підемо по ній у навколишній світ
Під проводом Бога.
Та той брат лиш стояв на суцвітті калини,
Його пальці судомно стискали
Тіло моєї дитини.

А за горою в гаю виднілася рідна стріха.
Стріха ховала тихо ґверову сталь.
Я ж на прохання мами ішов з чистими руками,
Та серце моє ущент розривав Nachtigall!
```

Джерела: http://komuvnyz.gothic.com.ua; Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Рання рана любов...
(Зірка на ім'я Марія)

Слова і музика: Констянтин Москалець. Автор зазначає, що у цьому творі поєднано три вірші в одному, які Тарас Чубай, лідер гурту «Плач Єремії», звів докупи. «Зірка на ім'я Марія», над якою Костю Москальцю довелося працювати близько двох місяців, вийшла у світ у вигляді невеликої повісті.

«Я не є релігійним письменником. Я переважно описую бухарів і музикантів, а це така тема, що там важко вставити якихось п'ять релігійних копійок. Хоч подеколи мені це вдається зробити, як у «Зірці на ім'я Марія». В записах пісня ніколи не виходила, виконується на концертах гуртом «Плач Єремії».

Am F
Мій друже, мій вечірній,
C E
Ти вже сивий,
E
І все ще сам.
Ні звіра, ні той Бог (?)
І час уже
Збиратися на жнива,
А ти отак
Нічого й не посіяв,
І ви – не вдвох.

Взяла тебе (3 р)
Рання рана любов.

Ти знаєш зірку на ім'я Марія?
Вона горить, як рана, в небесах.
Вона – твоя любов,
Але ти – сам,
І неспроможний розпростерти крила
В самотніх снах,
В самотніх снах.

Взяла тебе рання рана любов,
Всього взяла
За живе.
Взяла тебе (3 р) | (2)
Рання рана любов.|

Мій друже, мій вечірній,
Ти вже сивий,
І все ще сам,
Ні звіра, ні той Бог (?)
І час уже
Збиратися на жнива,
А ти отак
Нічого й не посіяв.

Взяла тебе (3 р) | (7)
Рання рана любов |

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Сам собі країна
(Не встидайся — то твоя земля)

Пісня гурту «Скрябін» (Андрій Кузьменко та його друзі), альбом «Озимі люди» (2002). «Щодня близько 1000 українців подають документи на еміґрацію. Щодня близько 500 українців ступають на чужу землю у пошуках кращого життя з метою залишитись там. Ці люди відмовляються від своєї культури і своїх звичаїв, своєї віри. Більшість з них до кінця життя працює чорноробочими, так і не діставши статусу громадянина чужої країни. А можливо, їхня біда полягала в тому, що відповідь треба було шукати в собі, а не в підручнику географії. Ти сам собі країна! Зроби порядок в своїй голові!»

```
Вступ:  Em A G A  (2)

Em                  A7
   На твоїх джінсах   американський прапор,
G                     A7
   На твоїй майці – канадське кленове листя.
Em                    A7
   У твоїх очах видно тільки одне питання:
G                     A7
   Хто мені скаже – чому я тут народився?
Am            H7                       Am
   Не твоя вина – що ти батька свого син,
              H7
   А твоя біда – не вміти бути ним!

Приспів:
Em         G                   D
   Не встидайся – то твоя земля,
           A              Em
   Не встидайся – то Україна.
          G                D
   Добре там є, де нас нема.
             A                 Em
   Стань для батька нормальним сином.


Ти знову купиш струйові німецькі шузи,
Твої вуха давно вже звикли до чужої музики,
На твоїх губах застигла гримаса болю:
Чому я тут ще – я хочу давно на волю!

Не твоя вина – що ти батька свого син,
А твоя біда – не вміти бути ним!

Приспів.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Село

Слова і музика студента колегіуму при монастирі святого Йосафата в м. Бучач Андрія Возняка. «Це була одна з найпопулярніших пісень нашого колегіуму», — розповідає ст. пл. Орест Кутрань, ОЗО, що навчався разом з автором та став одним з головних популяризаторів цієї пісні у пластовому середовищі. Зараз пісня «Село» є однією з найвідоміших пісень в репертуарі гурту «ФаМажор», до складу якого входять пластуни Орест Кутрань, Олег Білик та Андрій Гуменецький з куреня «Орден Залізної Остроги».

C Am
Біле взимку все село,
Dm G
Хату снігом замело.
Лід покрив поверхні рік,
Був недавно новий рік.
По селу вертеп співає,
Всіх в селі з Різдвом вітає,
І усім тут весело –
Dm G C
Це зима прийшла в село.

Приспів:
А у нашому селі
Є великі і малі,
Є в нас хлопці і дівки,
Є озера і ставки,
Є собаки і корови,
Пасовиська і діброви,
Біля церкви клуб стоїть –
Лиш на танці приходіть.

Є в нас школа і сільрада,
і городи біля хати,
а під лісом джерело...
Отаке-то в нас село.
Навесні в нашім селі
вже курличуть журавлі,
розпускаються квітки,
прилітають ластівки,
люди ходять на поля,
прокидається земля.
Від зими все ожило...
Це весна прийшла в село.

Приспів

Як літо прийде в село,
Зразу стане весело,
буде чути дзвінкі звуки,
До бабів приїдуть внуки,
Люди поле обродляють,
внуки їм допомагають.
Сонце роздає тепло –
літо у село прийшло.

Приспів

Восени в нашім селі
вже курличуть журавлі,
пожовтів зелений гай,
достигає урожай,
люди урожай збирають,
всіх до праці залучають.
Холодніше, ніж було, –
осінь входить у село.

Приспів

Сестра

Автор слів — Віктор Винник, лідер гурту «Мері». Пісня «Сестра» виділяється з творчого доробку гурту. «Сестра»- з одного боку пісня особистісна. У автора твору Віктора Винника молодша сестра вже десять років мешкає в Парижі. І ця пісня — невеличке пояснення всього, що за цей час змінилось в Україні. З іншого боку, слова пісні зрозумілі багатьом, оскільки в них просто і доступно змальовано сьогодення нашої країни очима пересічного жителя. У приспіві використано рядки вірша Василя Симоненка «усмішка твоя єдина..., очі твої одні». Ці слова адресовані нашій країні. Вони «як світло в кінці тунелю». В них вкладено простий і водночас глибокий зміст про те, що незважаючи ні на що, країна повинна вистояти.

Em C
Ти питаєш, сестра, як тут у хаті?..
Am H7.
Слава Богу, все добре: і мама, і тато.
Em C
Знаєш, тільки б не гірше. Ну, що ще сказати?..
Am H7.
Слава Богу, все добре: і мама, і тато.

Ти кажеш, з-за кордону все не так виглядає,
І ніби ми тут ще є, і ніби нас вже немає.
Вони, можливо, праві, їм, напевне, видніше,
Бо я і сам вже не знаю, що краще, що гірше.
Якщо послухати новини – не так все й погано.
Новини позитивні і ввечері, і рано,
А також всі сидять по своїх кутках,
І скоро вибори, вибори, вибори на...

Приспів:
Em
C
Моя нікому не потрібна країна,
Am H7.
Мої не зовсім зрозумілі пісні,
Em C
Am H7
Але усмішка твоя єдина, очі твої одні!
Моя нікому не потрібна країна,
Мої не зовсім зрозумілі пісні,
Але усмішка твоя єдина, очі твої одні!
Очі твої одні!.. Очі твої одні!..

Ти пам'ятаєш, двадцять років тому все починалось,
А ми малі були ще, але теж на щось чекали.
Нам казали, що повинні народитись нові люди,
Які страшне минуле, як сон забудуть.
І люди народились. Люди пішли до школи,
Їм плювати на все, у них свої приколи.
Вони давно живуть по своїх власних законах:
Спортивки, пиво, сємки, шансон на телефонах.
Тепер у школі вже не вчать любити Батьківщину.
Всі переконані у тому, що вона їм щось повинна,
І вже нікого не підсадиш ні на яку ідею,
Вони вдихають батьківщину із запахом клею.

Приспів

В нас стало більше машин – така потреба і мода,
Пенсіонерів, жебраків у магазинах перед входом.
Правда, Захід не став ближче зі Сходом,
Все як завжди: бандитам – тюрми, і міліція з народом.
Депутатські розмови, значки, спецсигнали
Когось до сміху, когось до сліз дістали,
А ще дороги, дураки, Росія з своїм газом.
З тою малою, що ти знала, ми вже більше не разом.

Приспів

Ти питаєш, сестра, ну, як тут у хаті?..
Слава Богу, все добре: і мама, і тато.
Надіюсь, скоро побачимось, ти ж приїдеш на свята?
Я теж тебе люблю! Привіт від мами і тата!

Приспів

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Скіфи
(Дивнеє плем'я)

Слова та музика: ст. пл. скоб Олександр Аргат, ОЗО. Написана у 2005 році, перед проведенням крайового пластового табору «Джура» на Черкащині. Почала активно поширюватися після проведення курінного табору куреня ч. 75. ім. Героїв бою під Крутами 2007 року, що проводився за скіфською легендою.

```
Am            F
Дивнеє плем'я на березі Понту
C             Em
Не зрозуміти його нам до сконту.
Люди-легенди, варвари з міфів,
Дивнеє плем'я, що зветься скіфи.

Воїни наші таке повідають:
Сотнями скіфів у битвах вбивають,
Топлячи села у варварській крові,
А із степів ідуть тисячі нові.

Дужі і сильні, мов тури, погани,
Але раби із них дуже погані.
Смерть вибирають, гублять таланти...
Дивнеє плем'я, що зветься анти.

Віру дідів на грошву не міняють,
Храми богів від чужинців ховають,
Так повелося від батька й до сина
В дивнім народі, що зветься русини.

Ворог трима на воді їх і хлібі,
Вони ж юродиві ще кажуть «спасіба».
В шинку свої мідяки пропивають,
П'яні чужинської пісні горлають.
Можна орать ними, наче волами...
Ницеє плем'я, що зветься хохлами.

Але радіти ми ще не будем:
Вісті лихі носять наші іуди,
Що завелися між ними чужинці,
Дивні якісь на ім'я українці.
```

Джерела: Із записок київських пластунів; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Скоростріл, фуфайка

Пісня з репертуару гурту «Рутенія». Слова і музика Анатолія Сухого. Пісня написана в циклі пісень про Українську Повстанську Армію. Це був творчий порив, і більшість повстанських пісень гурту, що є популярними сьогодні, були написані впродовж всього декількох днів на початку 2000-х років. Пісня увійшла в неопублікований альбом «Безіменні» (2003), а згодом — в альбом «Неопалима купина» (2007).

```
  Dm          A7   Dm           A7      Dm    C   F
Скоростріл, фуфайка і з тризубом шапка – ватра лісова,
 F     C    F       Dm       A7     Dm C7
Даруй, Боже, моїй Україні вільнії права.
 F     C    F       Dm       A7     Dm
Даруй, Боже, моїй Україні вільнії права.

Скоростріл, фуфайка і з тризубом шапка – нічка темная,
Побратима мого зачепила куля вражая.                | (2)

Він лежить на листі пізньою весною, і нічна зоря,
Його поховають рядом з ялиною – ватра догоря.      | (2)

Зброю всім узяти, у шеренгу стати – скаже чотовий,
І підемо волю здобувати Україні моїй.              | (2)

Нічка темна і ліс темний – на шляху чота,
І ніхто взнає, що тут спочиває той вояк УПА.
І ніхто взнає, що тут спочиває партизан УПА.

Скоростріл, фуфайка і з тризубом шапка – нічка темная,
Побратима мого зачепила куля вражая.                | (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Сонет

Слова і музика старшого пластуна Ярослава Юрчишина. Пісня створена під час святкування пластового «Ордену Залізної Остроги» і друзів з Києва та Кіровограда 2002 Нового року в селі Розлуч Турківського району Львівської області. В 2004 році на пластовому фестивалі «Зоряний вітер» цей твір Славка переміг в номінації «Авторська пісня».

```
Вступ: | G Em (3) | D Dsus D |

G                  Em  G              Em
   Якби нараз зібрати   пожежі світові,
G                Em            D   Dsus D
   Поставити у ряд – нехай горять...
Am                 Em    Am          Em
   Вони б не затьмарили    очей твоїх,
Am           Em               D   Dsus D
   Що дивним    почуттям блищать.

Якби нараз зібрати всі семеро чудес,
Що на весь світ відомі...
Вони б не затьмарили сяяння небес,
Яке для них благословила ти.

Приспів:
G                   D   Am                Em
   Скільки б не шукав,   за що б не воював,
G          D          Am           G
   Та кращої не звоювати, не знайти.
G                D   Am                   Em
   Світ очей твоїх –  то найсолодший гріх;
G         D           Am     G
   Вмираю   і відроджуюсь у них.

Якби вдалось зібрати всі діяння мої
І зважити разом з прожитим часом,
Вони б не заважили миті однієї,
Яку ми пережили разом...

Приспів:
   Скільки б не шукав, за що б не воював,
   Та кращої не звоювати, не знайти.
   Світ очей твоїх – то найсолодший гріх;
   Щасливий я, коли поруч ти...
```

Один із використаних акордів: Dsus [x x 0 2 3 3]

Сто бійців

Пісня «Сто бійців» — це українська версія відомого американського хіта «Ballad of the Green Berets» — патріотичної пісні часів В'єтнамської війни, присвяченої силам спецпризначення армії США та написаної штаб-сержантами підрозділу «Зелені Берети». На сьогоднішній день текст та музику балади з невеликими змінами використовують підрозділи спецпризначення багатьох країн світу, зокрема Нідерланди, Хорватія, ПАР, Швеція. Також відомі версії іспанською, німецькою, родезійською та іншими мовами. Слова на український манер були написані Олексою Негребецьким у 2014 році, до Дня Збройних Сил України, музику оформив Віталій Телезин, виконує Юлія Донченко «Maxima».

```
C              G7       C
Протекла мов кров з ножа,
     G7            C
По степу тонка межа:
          F                  C
Ліворуч битва, а справа бій,
         G7                  C
Чигає смерть у далі голубій.

    Приспів:
    Ми йдемо – одна сім'я,
    Сто бійців і з ними я.
    І день за днем, за разом раз,
    На сто бійців – один наказ.

День за днем, хто знає, де,
Був наказ – і сотня йде.
Крізь вогонь і куль політ,
Крізь вугілля і крізь граніт.

    Приспів

З рубежу і на рубіж,
З роздоріж до роздоріж.
І так далеко твій рідний дім,
Кохана жде тебе у нім.

Навмання нас доля б'є,
Вчора був, сьогодні є,
А завтра хтозна, що буде там...
За Батьківщину життя віддам...

Завтра я, а потім ти,
Хтозна як, та треба йти.
До бою зброю, смерть ворогам!
Нема спочинку моїм ногам...

    Приспів
```

Люба, чуєш, ти не ридай!
Він не вмре за рідний край!
Хай гине ворог за наш Донбас,
Дорога дальня чекає нас.

Приспів

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua

Суботів

У XVII столітті Суботів був хутором, що належав дрібному шляхтичу, козацькому сотнику Михайлові Хмельницькому. За часів Михайла Хмельницького тут був дерев'яний двір. Його син Богдан Хмельницький збудував у Суботові палац-фортецю, яка стала однією з його резиденцій (1664), згодом зруйнованою поляками. У липні 1843 року Тарас Шевченко побував у Суботові, а у вересні 1845 відвідав його вдруге і написав знамениті малюнки «Богданові руїни в Суботові», «Богданова церква в Суботові», «Чигирин з Суботівського шляху». 21 жовтня 1845 року, перебуваючи в с. Мар'їнському на Полтавщині, написав вірш «Стоїть в селі Суботові».

Пісню «Суботів» Андрій Середа написав до дня народження батька, у 1983 році.

```
  Em  C           Em      C
   Стоїть   в селі Суботові,
Em         C    Em     C
   На горі  високій,
D              G
   Домовина України –
      H        Em
   Широка, глибока.
Em               C
   Ото церков Богданова.
Em               C
   Там-то він молився,
D                        G
   Щоб москаль добром і лихом
         H     Em
   З козаком ділився.

                     Em
Мир душі твоїй, Богдане!
              Hm
Не так воно стало;
    C
Москалики, що заздрили,
     G
То все очухрали.
   Am
Могили вже розривають
       Em
Та грошей шукають,
  H
Льохи твої розкопують
    H
Та тебе ж і лають,
          C
Що й за труди не находять!
  G
Отак-то, Богдане!
```

```
     D
Занапастив єси вбогу
     G
Сироту Украйну!
    H
За те ж тобі така й дяка:
Церков-домовину
Нема кому полагодить
На тій Україні!


Em              C
   Отаке-то, Зіновію,
Em            C
   Олексіїв друже!
D                 G
   Ти все оддав приятелям,
     H        Em ...
   А їм і байдуже.
Кажуть, бачиш, що все-то те
Таки й було наше,
Що вони тілько наймали
Татарам на пашу
Та полякам…


Може, й справді!
Нехай так і буде!
Так сміються ж з України
Сторонніі люди!
Не смійтеся, чужі люде!
Церков-домовина
Розвалиться… і з-під неї
Встане Україна.
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!
     H
І помоляться на волі
Невольничі діти…
     Em
І помоляться!
```

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. Львів 2001; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Схрещені стріли
(Ой, Дніпро-ріка)

Слова і музика написані Ярославом Юрчишиним в 2000 році у Львові на честь князя Святослава Завойовника — патрона пластового куреня «Орден Залізної Остроги». В основу пісні покладено леґенду про товариство гриднів-воїнів князя Святослава, символом яких були дві схрещені стріли. Дружинники загинули у 972 році на Дніпровських порогах разом зі своїм князем. У козаків зі спеціальної розвідувальної сотні Богдана Хмельницького, яку очолював Лавріно Капуста, на щиті було зображено саме цей знак: перехрещені стріли...

Мотив 1:

```
Em                  D
   Ой, Дніпро-ріка,   круті береги,
Em            D
   Сила силу міряє.
Em                  D
   Ой, Руська земле,   далеко єси,
Em                           D
   В святість твого ймення віруєм.
```

Програш: C Am Em

Попереду враг і позаду враг,
Аж земля горить під комонними;
Та у Святослава вої вибрані,
Не злякаєш їх перепонами.

Мотив 2:
```
 C     Am   Em
Мусим, як один,
 C     Am   E
Ми до бою стати,
 C    Am Em
Бо чекає   жона мужа,
C         Am    E
   А сестра – брата.
```

Мотив 1:
Виступає князь, кінь копитом б'є
Дивиться на гридні та каже:
«Клянусь Перуном, хоч нас мало є,
Та, на що ми здатні, покажем!

Програш.

Хто у бою впав, сорому не йме –
Вдячністю нащадки згадають;
Тож, хто заслабий, – хай зараз іде.
Підійміть хоругви – рушаєм!»

Мотив 2:
Коні зірвались,
У бій понеслись,
Знову стала руська слава,
Стала, як колись!

Мотив 1:
Вдарила стріла у щит кований,
Друга враз при ній хрестом стала;
Тим щитом юнак князя заступив,
Наказ на віки було дано.

Мотив 2:
Хрест з стріл збережи,
У серце вложи, –
Не розітнуть тоді твого серця
Зневіри ножі.

У буремний час
Згадай князя глас!
Перемогу або смерть вітаймо –
Інше не для нас!

Там на горі, на Маківці...

Записав і розшифрував Євген Гіщинський у с. Кимир Перемишлянського району Львівської області від групи односельчан в 1957 р. Маківка — гора на Бойківщині. Її висота над рівнем моря 958 м. Бій тривав від 22 квітня до 5 травня 1915 р., де Січові Стрільці отримали важливу перемогу над регулярною армією царської Росії.

```
C           F
Там на горі, на Маківці,
 C              F         F7
Там вже б'ються січовії стрільці.

        Приспів:
          B                F
        Хлопці, підемо, боротися будемо
         C               F        F7
        За Україну, за вільнії права й державу.
          B                F
        Хлопці, підемо, боротися будемо
         C               F
        За Україну, за вільнії права.

Три дні б'ються, не здаються,
Йдуть до бою, ще й сміються.

        Приспів

Наша сотня вже готова,
Вирушає аж до Львова.

        Приспів

До вагонів посідали
Ще й такої заспівали.

        Приспів

Є в Києві злота брама,
На тій брамі синьо-жовта фана.

        Приспів

Є у Львові усусуси –
Україна бути мусить.

        Приспів
```

Джерела: За волю України. Антологія пісень національно-визвольних змагань. Упорядник Євген Гіщинський. — Луцьк: Видавництво «Волинська обласна друкарня», 2002. — 316 с.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Там, на Лемківщині... (Лемківщина)

Слова і музика: Костянтин Павляк. Обробка мелодії: невідомого автора. Пісня написана у 1989 чи 1988 році в м. Черкасах. Батьки автора родом з Лемківщини — мама з села Розділля, а батько з с. Воля Цеклінська Краківського воєводства. Талант Кості, очевидно, передався від бабусі, Ганни Драган, яка була джерелом лемківських пісень, що їх же родич Ярослав Бодак разом з Михайлом Дзіндзьом записали, зібрали і написали кілька фольклорно-етнографічних робіт, а саме «Лемківське весілля», «Лемківські хрестини», «Кермеш» і ще деякі, які тривалий час друкувалися в газеті «Наше Слово». Пісня презентувалась на фестивалі «Червона Рута» в Чернівцях (1989), але журі її не оцінило... Пісня довго шукала свого автора, який віднайшовся саме під час підготовки цього співаника.

```
    Em                                D   H7
Як часто я бачу вві сні украдені гори,
    Em                                    D   H7
Котрі стережуть від мене прикордонні дозори.
C                Em          C                Em
Я там ніколи не був, і хтозна, чи потраплю коли,
     C                Em  C                D
Хоч ще півстоліття тому мої там батьки жили.

Приспів 1:
    Em                             Am    H7
   Там, на Лемківщині, наші місця святі.
    Em                           Am          H7
   Там, на Лемківщині, ще стоять наші хати.
   Em                               Am        H7
   Як ти, Лемківщино, живеш без нас в самоті?
       C                  D          H7
   Чи не зогнили, не зоржавіли хрести
                  Em  H7
   На могилах дідів?

І я ночами не сплю, мов сновида який.
Я знаю – мій шлях туди не буде легкий.
Бо там, де рівняють кордони, там щастя нема.
У нас різні закони, та однакова тюрма.

Приспів 2:
   Але там, на Лемківщині, наші місця святі.
   Але там, на Лемківщині, ще стоять наші хати.
   Як ти, Лемківщино, живеш без нас в самоті?
   Чи не зогнили, не зоржавіли хрести
   На могилах дідів?
```

Ми по світу розкидані, неначе жиди.
Хто дав вам право вершить нашу долю,
наші «старші брати»?
Сповиті гори туманом – хто ж нам їх верне?
Я знаю – десь там, понад Сяном,
є ті, що чекають мене...
Приспів 3:
Десь там, на Лемківщині, де стоять наші хати.
Десь там, на Лемківщині, де наші місця святі.
Як ти, Лемківщино, живеш без нас в самоті?
Чи не зогнили, не зоржавіли хрести
На могилах дідів?

Цей адаптований варіант — це поєднання оригінального варіанту тексту і популярного братського варіанту мелодії.
Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Там, під Львівським замком

У більшості джерел зазначається, що ця пісня є українською народною, однак, правдоподібно, вона є повстанською переробкою радянської військової пісні «На опушке леса» (слова П. Мамайчука, музика Л. Шохина, запис 1943 року). Українські повстанці часто використовували відомі радянські мелодії, при чому не просто для створення бойових пісень, а й з пропагандивною метою. Разом з тим, радянські композитори також часто послуговувались старими популярними мелодіями, надаючи їм необхідного для пропаганди змісту.

Пісня «Там під львівським замком» має багато варіантів (зокрема, у 25 томі «Літопису УПА» наводиться чотири). Пісня увійшла в альбом «Наші Партизани» (2004), що став спільним проектом гурту «Плач Єремії» та «Скрябін».

```
Em                  Am      F     H     Em
Там, під Львівським замком старий дуб стояв.
 Em                  Am      D          G H
Там, під Львівським замком старий дуб стояв,   |
 Em          Am     F    H    Em               | (2)
А під тим дубочком партизан лежав.             |

        Він лежить, не дише, він неначе спить.
        Золоті кучері вітер шелестить.

Над ним стара мати стомлена стоїть
І до свого сина тихо говорить:

        «Сину ж ти мій, сину, дитино моя,
        Були б тя не вбили, якби не війна.

Було вас у батька п'ятеро синів;
Ти був наймолодший, сину наш Андрій.

        Як ти був маленький, батько воював -
        Він за Україну голову поклав!»

Не плач, стара мати – син героєм став!
Він за Україну голову поклав.
```

У кожному куплеті рядки співаються у такій послідовності: 1, 1, 2, 1, 2.
Для спрощення можна замість H зіграти H7, а F можна пропускати.

Інший варіант акордів (для нижчого голосу):

```
Am Dm A# E Am
Am Dm G C E     |
Am Dm A# E Am   | (2)
```

Для спрощення можна замість E зіграти E7, а A# можна пропускати.

Джерела: CD Тарас Чубай і Скрябін. «Наші партизани». 2000; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Треба встати і вийти

Слова і музика: Костянтин Москалець. У 2000 році львівська група «Четвертий кут» на чолі з легендарним Віктором Морозовим видала сенсаційний альбом «Треба встати і вийти» на слова поета і барда Костя Москальця. Пісня «Треба встати і вийти» стала одним із символів громадянського протесту під час «Помаранчевої революції» 2004 року, що стало доволі несподівано для автора, адже пісня була написана на дещо іншу тематику. «Це було трохи несподівано для мене. Та пісня має доволі песимістичне закінчення. Мені дуже не хотілося би, щоб вона збулася — як ото збуваються вірші і віщі сни», — зазначив Кость Москалець.

```
Dm                      A#
Наша зла неволя між байдужих свічад
      Gm                  A7
Закінчилась уночі серед літа.
Dm                      A#
Ангел сніжнокрилий зняв останню печать
      Gm                  A7
І ледь чутно сказав: Треба вийти.

    Треба встати і вийти,
    Встати і вийти,
    Нову
    Свічу запалити,
    Над собою здійняти,
    Долю шукати,
    Більше її не втрачати.

 Dm                       Gm   A
Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...


    Келії самотні і молитви палкі
    Розчинились у водах світання.
    Наші сірі очі, наші руки тонкі,
    Наша перша кров і остання,
    Ангел чистий співає,
    Нечистий стріляє,
    Світ
    У пітьмі потопає...

    Треба встати і вийти,
    Свічу запалити,
    Більше її не гасити.

Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
У твоєму лоні нам не буде страшно-во-о...
В ніжному полоні буде нам відважно-во-о...
```

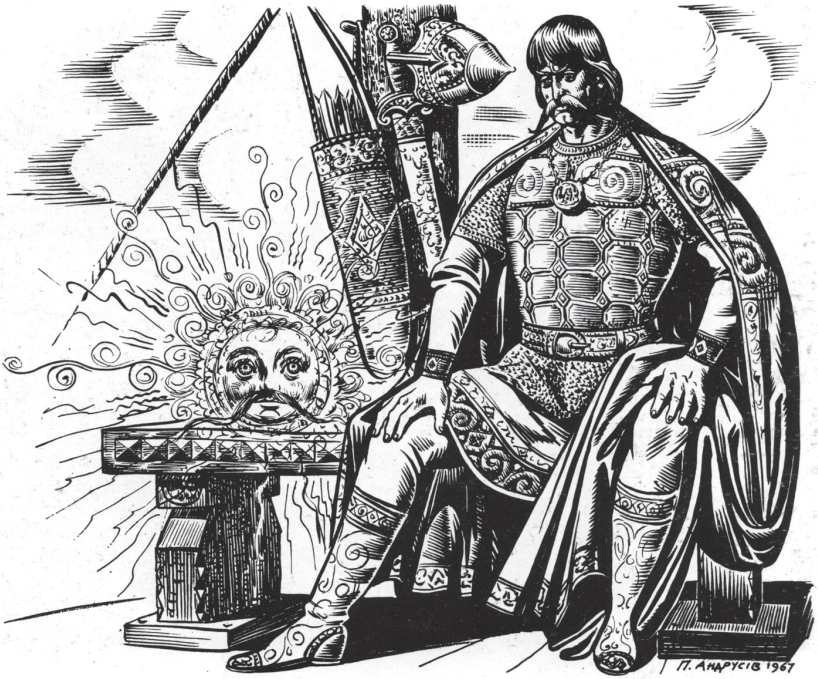

Довго мерехтіла непотрібна свіча,
Догорали поламані крила,
Постаті виходили з розбитих свічад
І сурма золота голосила.

Треба встати і вийти,
Встати і вийти,
Нову
Свічу запалити,
Над собою здійняти,
Долю шукати,
Більше її не втрачати.

Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
У твоєму лоні нам не буде страшно-во-о...
В ніжному полоні буде нам відважно-во-о...
Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
Назавжди-назавжди-назавжди-назавжди-є-е...
У твоєму лоні нам не буде страшно-во-о...
В ніжному полоні буде нам відважно-во-о...

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Україна
(Хтось колись помер)

Слова і музика: Мар'яна Яцик. «Пригадую, що відчувала, вперше слухаючи «Я не хочу бути героєм України» Тартака. Сильні слова, дуже зачепили... Надихнули... Хотілося б, щоб люди носили Україну десь глибоко всередині незалежно від того, з якого боку Дніпра їм судилося жити. Про це і пісня», — розказує Мар'яна.

```
Am
Хтось колись помер за тих,
C
Що благали всіх святих,
F
Що просили в долі
Dm
Хоч шматочок волі.
Хтось колись відчув війну,
Відчув зраду, й не одну
За китицю калини,
H7
За назву України...

        Приспів:
        Am
        Подивись, поглянь у даль,
        C
        Невже тобі, невже не жаль...
        Em
        Попереду герої,
        H7
        Що не здались без бою,
        Am
        А позаду – ми, нащадки,
        C
        Встановлюєм свої порядки,
        Em
        І ділим Україну,
        H7
        На Західну, на Східну,
        Am        H7             Em
        Хоча вона єдина...
```

Am
Хтось колись поклав життя,
Щоб не кидали в сміття,
Щоб не топтали мову,
Щоб не цурались слова,
Хтось колись кидав дім свій,
Йшов заради нас у бій,
Але ми не чули,
Але ми забули...

Приспів

Тепер ми ідем вперед,
На життя, а не на смерть,
Бо нам життя приготували,
За нас відвоювали...
Нам лишилось просто йти
Битим шляхом до мети,
Але світ тримає,
Світ не відпускає...

Приспів:
-//-
Am
Хоча вона єдина,
C
В ній пісня солов'їна,
Em
В ній слово материне,
H7 Am
Вона єдина, Вона єдина Україна...
H7 Em
Вона єдина...

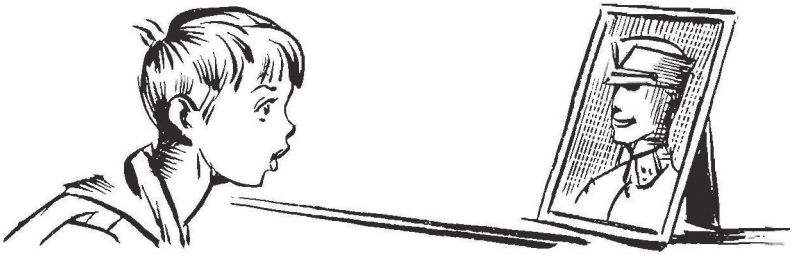

Україна
(Дороги іншої не треба)

Слова і музика: Тарас Петриненко. Свій шлях до вершин сучасної музики Т. Петриненко розпочав у 1969 році. У музиці перепробував багато чого. На початку 70х був лідером початків українського «року». Далі фольк-рок, поп-мотиви, служба в армії, заборона співати власні патріотичні пісні («Пісня про пісню») та виїзд до Росії. Після повернення на Батьківщину (1986) виходить найпопулярніша його пісня «Україна». У 1987 році пісня буквально увірвалася в загальнонаціональний ефір і відтоді стала, по суті, славнем української незалежності. «Україна» писалася тоді, коли й звучати не могла. А сьогодні фрагмент цієї пісні щодня лунає позивними на національному радіо та у Михайлівському золотоверхому соборі Києва.

```
   C   G          C   F G
Дороги іншої не треба,
   C    G               C
Поки зорить Чумацький Шлях.
    C      Dm        Am  F
Я йду від тебе і до тебе
    C         G       C
По золотих твоїх стежках.

Мені не можна не любити,
Тобі не можна не цвісти.
Лиш доти варто в світі жити,
Поки живеш і квітнеш ти.

Приспів:
    F        C
Україно, Україно!
       F        C
Після далечі доріг
       Am          Em
Вірне серце твого сина
      D          G
я кладу тобі до ніг.

Бо ми кохаєм до нестями,
І ще не скоро наш кінець.
Ще, може, нашими серцями
Розпалим тисячі сердець.

Ще свічка наша не згоріла,
Ще наша молодість при нас,
А те, чи варте наше діло –
То скажуть люди й скаже час.

Приспів
```

Україно
(Ти належиш мені...)

Автор невідомий. Виконують гурти «Біла Гарячка» та «Бульдог». Пісня «Україно» увійшла у демо-альбом гурту «Бульдог» — «Український патріот», що був виданий обмеженим накладом у 1998 році. Того ж року гурт став зватися «Сокира Перуна». Пісня «Україно», або «Ти належиш мені...», також зустрічається в акустичному виконанні у збірках СПНУ.

Hm G Em F#
Там, де вчора лежали руїни,
Завтра стане у центрі Європи
Нова, вільна, велика країна,
Що собі повернула свободу.

Ми пронесли крізь багато років
Свою мрію про вільну державу,
І тепер надії батьків –
На державу ми маємо право,
Маємо право!

Приспів:
Україна – ти належиш мені!
Україна – через декілька літ
Світ побачит велику країну,
І то буде, то буде моя Україна!

Нам не байдужа доля держави,
На то в нас є власні підстави.
Скільки можна жити в багні?
Все це так набридло мені!

Україна – ти ненька єдина,
Україна – моя ти вітчизно,
Всюди бачу занепад та крах...
Воля – то є наш єдиний шлях!

Приспів

Хмари грізніше зійшлися над головами

Слова і музика львівського студентського барда Ігоря Особіка, який написав пісню «Козачок» і музику до вірша О. Олеся «Не сумуй, дитино». Написані й співані Ігорем пісні здобули найбільшу популярність завдяки музичній обробці (зокрема цієї пісні) й виконанню Андрія Хавунки, керівника й соліста концертної групи того ж Студентського братства.

```
  Em                                G
Хмари грізніше зійшлися над головами,
       Am             C                H7
Та ще жевріє в небі сонця кривава заграва.
      Em                                 G
Під прапор ставайте з нами, співайте з нами.
       Am                  C                   H7
Хто з нами – поляже, та крок не поступить назад.

Приспів:
     Em                                      F#
  Встаньте з колін, українці, на повний зріст.
     Am                    C                       H7
  Єднаймося, браття, пліч-о-пліч, до спини спина.
      Em                                F#
  Чи витримаєм, коли знов вдарить грім?
       Am        C                  H7
  Чи проти вогню   сили вистачить нам?

Галичина, Волинь, Поділля, Карпати,
Полісся, дніпряни і Буковина,
Ґуни і анти, шановні еміґранти,
Єднаймося, браття, бо то є одна сторона.
(Єднаймося, браття, бо буде важка боротьба.)*

Приспів:
  Обтрусіть коліна і встаньте на повний зріст.
  Нам доля дає, напевно, останній шанс.
  Козацькі сини, голови підійміть.
  Правда за нами і Бог з нами в слушний час.

Гей, ви чуєте, наші герої дують в сурми.
Бійці-одинаки кличуть в надії до нас.
Вони слово і волю несли нам крізь каторги й тюрми.
Ще тверда їх рука не втомилась від болю та ран.

Приспів:
  Обтрусіть коліна і встаньте на повний зріст.
  Нам доля дає, напевно, останній шанс.
  Козацькі сини, голови підійміть.
  Правда за нами і Бог з нами в слушний час.
```

Встаньте з колін, українці, на повний зріст.
(Тож встаньте з колін, українці, на повний зріст.)*
Єднаймося, браття, пліч-о-пліч, до спини спина.
Чи витримаєм, коли знов вдарить грім?
Чи проти вогню сили вистачить нам?

Ми витримаєм, коли знов вдарить грім.
Та проти вогню сили вистачить нам.
Тож встаньте з колін!

* Тут є різні варіанти тексту (від автора).
Джерело: Збірник пісень Студентського братства Львівської політехніки. — Львів, 2000.

Хома

Слова відомого археолога Бориса Мозолевського (1936—1993), музика кіровоградського студентського музичного гурту «Ексампей»... «Безкрайній степ і кургани... кургани... кургани... Глибинний світ далекої і неповторної Скіфії. Кожен курган зберігає у своїй глибині таїну людських мрій, надій та незбагненного духу, який живим вогнем відлунюється у наших звичаях, обрядах, піснях. Дивними часом є переплетіння людських доль. Хомина могила зберігає у своєму серці гордого скіфа, що затис у правиці меча. Над ним похований запорізький козак із своєю сестрою — шаблею. А ще вище знайшов свій останній притулок кобзар Хома, знищений голодомором 33-го. Їх вічні душі зорями дивляться на нас з неба... і знають, вочевидь, відповіді на болючі питання: звідки ми, хто ми і куди ідемо...»

```
     Dm  C     Dm   C      Dm C               Dm
   Жив та й був скіф Хома,  до звитяг не ситий.
Gm               Dm C               Dm
   Як насіла чума – та й пішла косити.

Приспів:
   A#          F       Gm       Dm
   А дівчина Хомина поїхала до млина.
    Gm         Dm              C         Dm
   Вертається із млина – Хоми уже нема.
   A#          F       Gm       Dm
   А дівчина Хомина поїхала до млина.
    Gm         Dm              C         Dm  C Dm
   Вертається із млина – Хоми уже нема.
    Dm        C         Dm
   На-на-на-на-на-на-на.

Треба ж статись тому – від чуми не згинув!
Стріли турки Хому, козака з Чигирина.

Приспів.

Дід мій землю любив – мав комори повні.
Але він заробив, як Хома на вовні.

Приспів.

Я іще на коні в світ лечу великий.
Ще не скоро мені гратимуть музики!

Приспів.
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Хорунжий

Пісня присвячена генерал-хорунжому Роману Шухевичу. Слова і музика Олега Покальчука — першого Голови відновленого Пласту в Україні, зв'язкового пластового юнацького куреня ч. 9 ім. Василя Стуса у Луцьку, організатора пластових спортивно-вишкільних таборів «Калиновий оберіг». В кінці 80х та на початку 90х Олег Покальчук був ще й одним з популярних українських бардів.

```
    Am
Ти повертаєшся в село,
Його неначе не було.
                       E7
Тут кожне згарище священне.
     Dm
А в місті розкопали рів,
А в нім – тіла, і на горі -
               E   Am
Твої батьки і наречена.

       F        Am
    Викопуєш і чистиш кріс,
      F              Am
    Ідеш з повстанцями у ліс,
        F            Dm
    Стежею кінно і оружно.
       Dm
    Ракета вгору йде – «Алярм!»
      Am
    Оце вона – твоя зоря,
       F                    E7
    Недовга, а яка ж ясна.
       Am    E7   Am
    Хорунжий,  хорунжий.

Пізнаєш шлях, побачиш ціль.
До сповнення обітниці
Покличуть Бог і Україна.
І славний двоколірний стяг
Засяє у твоїх руках
Дороговказом по руїні.

    Незримий кулемет заграв
    Мелодію нічних заграв,
    Життя без помсти осоружне.
    І ні Варшава, ні Москва
    Не ствердять тут свої права.
    За це ти покладеш життя.
    Хорунжий, хорунжий.
```

Нащадок підлого раба,
Який кричить тобі: «Ганьба!»
І марить більшовицьким «раєм»,
Не встигне кинутись назад,
Ти кільцями ручних гранат
З життям заручини зіграєш.

Кохання не заступить шлях,
Тобі роковано в зірках,
Ніхто не втримається поруч.
Самотній легше йде у бій,
Собі лишаючи набій.
До вимаршу вперед
І вгору, і вгору.

В обличчях блазнів грає лють,
І вдови зрадників плюють
При згадці імені твого недармо.
Їм ріжуть слух твої пісні
І все ввижається вві сні
Прихід московського жандарма.

Та чути крок нових полків,
Юнацькі погляди палкі
Доводять, що не вмерла мужність.
До звіту правді «вправо глянь!»
Герою визвольних змагань,
Повінчаний із майбуттям,
Хорунжий, хорунжий.

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001; Звитяга. Книжечка учасника табору. — 2002; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

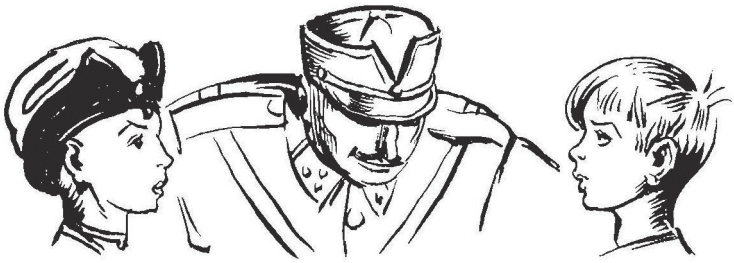

Ци чули с-те, милі браття

Слова і музика: народні. Пісня оспівує реальну подію — геройську оборону незалежної Карпатської України в березні 1939 року від збройної окупації мадярських військ. У боях активну участь брали закарпатські пластуни, а також вихованці Пласту з Галичини, які напередодні масово нелегально переходили чеськопольський кордон у Карпатах. Зокрема, начальником штабу «Карпатської Січі» був галичанин Михайло Колодзінський, який дав таку відповідь на ультиматум зайд: «В словнику українського націоналіста немає слова «капітуляція»!»

```
 Em          Am          Em
Ци чули с-те, милі браття,
Em               Am
   Ци чули с-те, милі браття,
Am          H
Як боролось Закарпаття?
Em               Am   H  Em
   Як боролось Закарпаття?

Сорок тисяч воювало,
Кров невинну проливало

За зелену Верховину,
За Карпатську Україну.

Тече річка, тече сміло,
Несе вона біле тіло.

Несе вона дітям тата,
Жінці – мужа, сестрі – брата.

Діти, – «Тату!» – злементіли,
Та й до річки полетіли.

Понад Хустом ворон кряче,
А в хатині мати плаче.
```

Не плач, мамко, та й не тужи,
Син ранений, та й не дуже:

Голівонька на четверо,
А серденько на шестеро,

Білі пальці на кавальці,
Білі ручки на обручки.

Найми, мамко, столярика,
Найпершого малярика.

Най ми хату ізбудує,
Та й на чорно помалює.

Ой без дверей, без віконець,
Бо моєму життю конець.

Не плач, мамко, син не встане,
Україна ще постане,

Ще й зелена Верховина,
І Карпатська Україна.

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Через ліс, понад став

Пісня з репертуару гурту «Рутенія». Слова і музика Анатолія Сухого. Пісня «Через ліс, понад став...» була написана на початку 2000-х років в циклі про Українську Повстанську Армію. Цикл частково увійшов у неопублікований альбом «Безіменні» (2003), а згодом став основою альбому «Неопалима купина» (2007).

G D G D
E H7 E D
Через ліс, понад став
Йшов сотенний Мирослав,
А за ним, як стіна,
Йшла боївка УПА.

Хто живий, хто живий? –
В ряд ставай, в ряд ставай,
Здобувати, визволяти
Милий рідний край.

Через річку, через брід
Йшов сотенний Медвідь,
А за ним йшов у бій
Наш повстанський рій.

Хто живий, хто живий? –
В ряд ставай, в ряд ставай,
Здобувати, визволяти
Милий рідний край.

Наче бджоли лісові,
Наче шершні люті
Виступають юнаки,
Золотом окуті.

Хто живий, хто живий? –
В ряд ставай, в ряд ставай,
Здобувати, визволяти
Милий рідний край.

Серед гір, серед скал
Вів сотенний Остап
Бойових юнаків,
Молодих вояків.

Хто живий, хто живий? –
В ряд ставай, в ряд ставай,
Здобувати, визволяти
Милий рідний край...

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Чом ти не прийшов?

Українська народна пісня. Стала широко відома після того, як тріо Мареничів включило її до свого репертуару (обробка Валерія Маренича, платівка «Співає тріо Маренич» вийшла 1979 року).

```
Fm                          C7      Fm
Чом ти не прийшов, як місяць зійшов?
G#         D#7 G#
Я тебе чекала.
 A#m              C7              Fm
Чи коня не мав, чи стежки не знав,     |
 G#   A#m   C7  Fm                      |
Мати не пускала?                       | (2)

    І коня я мав, і стежку я знав,
    І мати  пускала –
    Найменша сестра, бодай  не зросла,     |
    Сідельце сховала.                      | (2)

А старша сестра сідельце знайшла,
Коня осідлала –
«Поїдь, братику, до дівчиноньки,       |
Що тебе чекала».                       | (2)

    Тече річенька, невеличенька,
    Схочу перескочу,
    Віддайте мене, моя матінко,            |
    За кого я схочу.                       | (2)
```

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

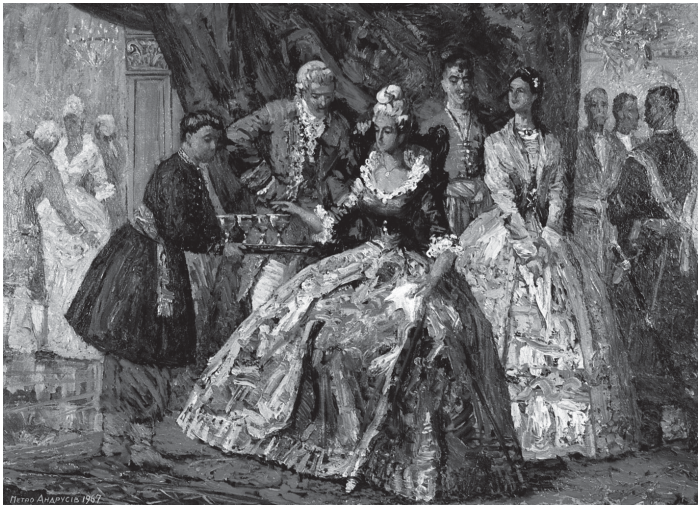

Чорна вишиванка

Слова і музика Олександра Шевченка — автора і виконавця власних пісень.

Історія пісні: «У кінці сорокових років у карпатському селі темної ночі постукали у віконце хатини повстанці — і просили господаря прийняти на лікування пораненого товариша. Сім'я прийняла бійця. Його сховали у стодолі на сіні. А щоб ніхто в селі про це не здогадався, їсти йому носила маленька дівчинка, донька господаря. Їй було 11 чи 12 років... Коли хлопець одужав і зібрався повертатись до лісу, то залишив дівчинці на згадку свою чорну вишиту сорочку і сказав: «Як виростеш і народиться в тебе син, подаруй цю сорочку йому — нехай носить і пам'ятає про нас»... Дівчинка виросла. Народилось у неї дві доньки. Аж коли народився внук, вона виконала заповіт повстанця. Вперше хлопчик одягнув ту чорну повстанську вишиванку, коли йшов на площу Ринок, де того дня вперше після радянських часів у Львові було піднято синьо-жовтий прапор». (Переказано за Олександром Шевченком).

Вступ: | Em Hm | Em Hm | Em Hm | A Hm |

Мотив 1:

```
        Hm                Em                  Hm
Десять років горіла земля у людей під ногами.
        G                  D                    A
Десять років стогнала земля від ворожих чобіт.
        G                   D                     Em
Десять років карпатське село вже не спало ночами,
        G                A                   Hm
Десять років чекало синів своїх біля воріт.
```

Кожен день за селом у лісах скреготять автомати.
Кожен день умивається ранок в гарячій крові.
І холодної темної ночі до нашої хати
Принесли молодого хлопчину брати лісові.

Програш (як Вступ).

Мотив 2:

```
     Hm               Em              Hm
А коли партизана Карпати покликали сині,
     G                  D                F#
І коли вже нарешті настав розлучатися час,
       G                D                   Em
Він сорочку свою позоставив на пам'ять дівчині:
        G                   A                 Hm
«Нехай носить твій син і нехай пам'ятає про нас».
```

Приспів:

```
         G                A                   Hm
   Чорна-чорна була та сорочка, чорніша від ночі.
         G                      D                  H7
   Чорна-чорна, як смерть. Чорна-чорна, як свіжа рілля.
         Em                                  Hm
   Чорна-чорна була та сорочка, як хлопцеві очі.
         Em              F#               Hm
   Чорна-чорна була, як моя українська земля.
```

Мотив 2:

Довго-довго лежала сорочка у бабиній скрині,
Довго-довго чекала пошани, людського тепла.
І нарешті настала пора: я вдягнув її нині;
По щоці у бабусі тихенька сльоза потекла.

Мотив 3:

```
       Hm             Em              Hm
І в душі зазвучали ніколи нечувані струни,
     G                D                 F#
І сама мимоволі  розпрямилась гордо спина.
          G                D                 Em
Що б не сталось зі мною і де би у світі не був я,
     G               F#              Hm
Передам ту сорочку онукам своїм і синам.
```

Приспів:

```
   Чорна-чорна вона, та сорочка, чорніша від ночі.
   Чорна-чорна, як смерть. Чорна-чорна, як свіжа рілля.
   Чорна-чорна вона, та сорочка, як хлопцеві очі.
   Чорна-чорна вона, як моя українська земля. (2)
```

Джерела: Відео-запис виступу Олександра Шевченка (м. Львів, 16.10.2005); Особиста фонотека Олександра Шевченка; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Чорна гора

Ця пісня є західноукраїнським варіантом одної з найдавніших козацьких народних пісень – «Чорна рілля ізорана». Драматизм первісного тексту – смерть козака у степу, де його тіло віддане на поталу звірям, змінився на жаль від загибелі далеко від родини. Але не має вояк жалю за життєвими дрібницями та звичними потребами — лише просить гідної останньої шани від родини. Вже кількість варіантів цієї пісні, які виникли протягом століть, самі по собі вказують на важливість вшанування полеглих вояків. Однією з останніх та найпопулярніших сучасних інтерпретацій є виконання пісні «Чорна гора не орана» закарпатським гуртом «Рокаш» (пісня увійшла в їхній альбом «Отава» 2013 року).

```
Gm   F  A#
Чорна гора не орана,
Gm F A# D
Чорна гора не орана,
Gm A# F D
Лем кулями засіяна,
Gm   D    Gm
Лем кулями засіяна...

Летить куля за кулею,          | (2)
Тече кров ся потічкою          | (2)

А в тій кровці вояк лежить,    | (2)
Над ним сивий коник стоїть.    | (2)

Не стій коню, надо мною,       | (2)
Неси мамці новиною.            | (2)

Ой стань, коню, коло плота,    | (2)
Зарегочи на ворота.            | (2)

Вийде тобі стара баба –        | (2)
А то моя рідна мама.           | (2)

Вна тя буде звідувати,         | (2)
Ти їй будеш отвічати.          | (2)

Вийди, мати, подивися:         | (2)
Уже син твій оженився.         | (2)

Сорок тисяч воювали,           | (2)
Невинну кров проливали         | (2)

Ой, чи чули, рідні браття,     | (2)
Як воює Закарпаття?            | (2)

Найми, мати, столярика,        | (2)
Найпершого малярика.           | (2)

Най ми хатку ізбудує,          | (2)
Чорной малью помалює.          | (2)

Ой без дверей, без віконець –  | (2)
Моєй жизні уже конець.         | (2)
```

Чорні хлопці

Слова: Андрій Парубій. Музика: Віталій Бондар (соліст гурту «Дивні»). Пісня написана для однойменного рою юнаків Організації Української Молоді «Спадщина» (Львів). Спопуляризована колишніми членами «Спадщини», які утворили львівський гурт «Дивні», зокрема через CD-альбом «Глянь на мене» (2005). «Чорними хлопцями» колись в Українських Карпатах називали опришків, а відтак воїнів УПА.

```
 C              G
Чорні хлопці рушають у ніч –
  Am               F*
Крок за кроком і пліч-о-пліч.
 Fm            G       C
Захід сонця позаду згасає.

Таємничими схилами гір
Ми йдемо до холодних зір.
Темна ніч чорних хлопців вітає.

Приспів:
G                                Am
   Не згасіть свого вогнища ви.
    F       C          G    C     G
   Гей, дівча, не заплющуй очі.
    G                               Am
   Виглядайте – і прийдем з пітьми,
    F      C       G
   Ми прийдем опівночі.

Чорні хлопці, попереду шлях,
Ліс нам батько, а небо – дах,
Вовче лігво в негоду сховає.

Боротьба причаровує нас.
Дух повстання ще в горах не згас.
Небезпеці назустріч рушаєм.

Приспів

Чорні хлопці рушають у ніч
Крок за кроком і пліч-о-пліч.
Захід сонця позаду згасає.

Таємничими схилами гір
Ми йдемо до холодних зір.
Темна ніч чорних хлопців вітає...
```

Тут F* подано для спрощення виконання; згідно з оригіналом тут має бути D.

Чорні черешні

У 1999 році вийшов альбом Марічки Бурмаки «Знову люблю». Він разюче вирізнявся від усієї музичної продукції України насамперед своїм звучанням, що його журналісти називали і етномузикою, і українською готикою. До запису Марія залучала найкращих музикантів України. Вже перша пісня альбому Марії Бурмаки, яка потрапила на радіо, була помічена майже усіма. Однойменний хіт «Чорні черешні» зазвучав на всіх радіостанціях. Відомою також ця композиція у виконанні однойменного гурту з Рівного «Чорні черешні».

```
          Вступ:  Em C Am Hm Em

 Em              C
Чорні черешні при білій хаті,
 Am            Hm        Em
Ходи, дівчино, черешні рвати.
 Em              C
Черешні рвати, черешні їсти,
  Am             Hm      Em
Скажи, дівчино, де маю сісти...
C                   Hm      Em
   Черешні рвати, черешні їсти,
C                   Hm      Em
   Скажи, дівчино, де маю сісти...
C                   Hm      Em
   Черешні рвати, черешні їсти,
C                   Hm      Am
   Скажи, дівчино, де маю сісти...

    Сідай, легіню, отам у сіно,
    А то не сіно, а п'яне вино...
    Нехай нам зірка стане за свідка -  | (3)
    Черешні чорні... ночі не видко...  |

        Програш:
           C Hm Am Hm
           C Hm Am Hm C
           Em A7 (2)

Поки ми їли, скільки хотіли,
А зорі білі чомусь тремтіли...
Черешні чорні уже відходять,          | (3)
А гордий легінь більше не ходить...   |

        Програш
```

Джерела: Авторське подання: Т. Василько. Моя пісня. — Львів: Сполом, 2004. — 120 с.; Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Шабелина
(Ой, хмариться)

Українська народна рекрутська пісня. Зустрічається два варіанти виконання — активний, маршовий і журливо-філософський. Останній пояснюється тим, що служба в австро-угорській армії була дуже важка, тривала роками. Особливо популярною пісня стала після того, як гурт «Плач Єремії» включив її до свого альбому «Хата моя» (1997).

```
Em      H7      Em  H7
Ой, хмариться, туманиться,
 Em  D  G D   G
Дрібні дощі йдуть.
 G     Am   G     H7
Там молоді жовня-жовнярики
Em     H7     Em D  G  D
Мед-горілку п'ю- у- у- уть.
 G     Am   G     H7
Там молоді жовня-жовнярики
Em       H7     Em
  Мед-горілку п'ють.

П'ють горілку, ще й наливку,
Їдять пампушки,
Та ще й собі споглядають  |
На чужі жінки.            | (2)

Чужа жінка – як ягідка,
Як вишневий цвіт,
А ти ж мені, шабелино,    |
Зав'язала світ.           | (2)

Візьму я ж тебе, шабелино,
Та й за гострий край,
Пущу я ж тебе, шабелино,  |
В глибокий Дунай.         | (2)

Плавай, плавай, шабелино,
Вчися плавати,
А я піду, молод жовняр,   |
Жінку шукати.             | (2)

А як я собі, шабелино,
Жіночку знайду,
Тоді я тебе, шабелино,    |
До боку припну.           | (2)
```

Ой хмариться, туманиться,
Дрібні дощі йдуть.
Там молоді жовнярики
Мед-горілку п'ють. (2)

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Юначе, ти знай

Пластова пісня. Авторство слів та музики невідоме. Однак можна ствердити, що пісня написана українцями діаспори, ймовірно пластунами. З початком 90х років минулого століття пісня стала популярною і в Пласті України. Зокрема, публікувалась у Співанику «Лісової школи» (1996), в якому пластуни-скоби Богдан Яцун та Юрій Міндюк вперше поставили після своїх прізвищ, через кому, абревіатуру «ОЗО».

```
 C          F       G     C
Там, де лани і розлогі степи,
 C          F       G
Там, де обрій сіножать,
 C          F       G        Am
Там, де поля і безліч курганів,
 F                  G
Там, де румовища хат.

Приспів:
  F          G       C                Am
Юначе, ти знай, там є твій рідний край,
  F          G               C  C7
Юначе, там є твій рідний край.
  F          G       C                Am
Юначе, ти знай, там є твій рідний край,
  F          G          C
Юначе, ти знай і пам'ятай.

Там, де багріє кров'ю земля
Славних Вкраїни синів,
Там, де вогнем палають села
І стогін іде із степів.

Приспів.

Там, де князі зустрічали орду,
Там, де козацтво лягло,
Там, де в Карпатах боролись стрільці,
Коли розбивали ярмо.

Приспів.
```

Якби всі люди

Слова і музику написали хлопці з гурту «Хвилю тримай». У записі лунають голоси Сашка Положинського («Тартак»), Сєні (Сергій Присяжний, «Мотор'ролла») і чільного «хвилетримача» Левка Лабія. Запис здійснено у 2006 році. Попри серйозність теми, порушеної у пісні, награння виконане у добрих, світлих, певною мірою батярських (легко-хуліганських) тонах та у гітовій манері, тому не дивно, що відомі своєю чіткою громадською позицією Сашко Положинський та Сергій Присяжний, почувши чернетковий нарис пісні, відразу вирішили долучитися до запису.

```
C
  Спо... Споглядаю таку картину:
Am
  Кремезний дядько, напруживши спину,
F
  Бреше з екрану про всякі штуки,
   G
  Використовує дані науки.
```

Він дуже хотів би, щоб ми йому вірили щиро,
Щоб ми не сумнівались, що він тре нам правдиво,
Щоб ми вдячно сприймали всілякі прогнози
І не помічали, що в нього заучені пози.

Ось він ніби між іншим так щиро сміється,
Він такий симпатяга (йому так здається),
І то нічого, що в кульмінації супер-пупер промови
Він, як завжди, не знаходить потрібного слова.

Але ми його бачим, ми його розуміємо,
Ми йому співчуваємо, а співчувати ми вмієм.
Йому по-своєму важко, він нещасна людина,
Він мусить боротися за громадянина.

Він так і працює, і все ніби нормально,
Але якось вночі він просинається в спальні
І не може заснути, бо брехня ріже очі,
А в дитинстві він на скрипку ходив «мєжду прочім».

Приспів:
C
Якби всі люди взяли гітари би
Am
І заграли, і заспівали би
F
Під баяни і під цимбали би,
G
Почуття свої повідкривали би.
Може, зразу було би диво би,
Більше серце ніколи б нило би,
Може, сонце всім засвітило би,
Всіх обігріло би...

C
Є-є-є-є-є... О-йо-йо-йо-йой...

А ось інший дядько, він теж ніби нормальний,
Він сидить в телеекрані цілодобово буквально,
В нього правильна постава і довірливі очі,
Понад усе у всьому світі він нам сподобатися хоче.

Він нам втирається в довіру, хоче стати нашим другом,
А потім раптом нас лякає прихованим недугом.
Але він, звісно ж, нас врятує, він за наші купюри
Нам продасть супертаблетки або супермікстури.

І то не біда, що ми не ведемось, все одно знайдуться бабульки,
Які віддадуть останні гроші за фуфлові пігулки.
А, між іншим, це була цілком нормальна дитина,
Він ходив в музичну школу на піаніно.

Приспів

А хтось скаже: «А де ж мораль?» А немає моралі!
Бо не важливо, чи ти в кедах, чи маєш модні сандалі,
Чи ти є на посаді у банку, чи ти простий у школі вчитель, –
Кожен хоче життя своє без сорому прожити.

Для цього треба пригадати, яка ти золота була дитина
І у собі відшукати оту маленьку людину.
Але це все якось дуже складно... Якщо простіше сказати,
То в житті найкраще просто ніколи не брехати.
(Ага...)

Приспів

Джерело: Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Я — Крук
(Сотник Крук)

Пісня з репертуару гурту «Рутенія». Слова і музика Анатолія Сухого. Пісня «Сотник Крук» увійшла в аудіо-альбом А. Сухого «Десь за Дніпром гримить гроза. Рутенія 1992—2002» (2002). Варіант цієї ж пісні від Костя Єрофєєва під назвою «Я Крук» можна знайти на диску «Легіонер. Дорогами війни та кохання» (2001).

```
     Am           E7      Am
Я – Крук, чорний сотник УПА.
     Am         A         Dm
Моя сотня в далекому схроні.
        G         G7     C
Добрі хлопці в моєму загоні
 Dm     E7        Am
Підуть завтра у бій.

Приспів:
E7 Am                Dm
І не чекай, моя Оксано,
   G                  C E7
Додому з лісу партизана.
    Am                  Dm
Бо завтра знову буде бій,
   E7                     Am
І не вернеться сотник твій.

Я – Крук, і мені все одно,
Мені славу співає округа,
Відрізняю від ворога друга,
Я крук, чорний галицький Крук.

Приспів.

А пам'ятаєш, друже Карась,
Як ми рибу глушили в Дністрі,
Пам'ятаєш той місяць і зорі?
Друже Карась, ми упирі? Ні!

Приспів.

А пам'ятаєш, друже Калино,
В 33-ім свою Полтавщину,
Пам'ятаєш той хліба шматок?
Друже Калино, ми упирі? Ні!

Приспів.
```

А пам'ятаєш, друже Рязань,
Свою Росію, прогнилі ізби,
П'яну душу, розп'яту не призьбі?
Друже Рязань, ми упирі? Ні!

Приспів.

Я – Крук. І мені все одно.
Я гадюку ногою додушу.
Я гранату до серця прив'яжу,
Хай порве мою душу.

Джерела: Пісневир. Молодіжний співаник. — Львів, 2001;
Проект «Українські пісні» http://www.pisni.org.ua.

Я — твоя стіна

Слова прикарпатця Романа Лесюка, написані під час перебування у зоні АТО, музика Сергія Гуркача-Асафатова, лідера гурту «MartoviOrchestra». «Ця пісня є посланням від усіх українських чоловіків, які зі зброєю в руках захищають рідну землю, для їхніх коханих жінок, що чекають їх з війни, в молитвах і в надії на Перемогу... І ми неодмінно переможемо, бо наші захисники — безстрашні герої, бо ми живемо на своїй, Богом даній землі!» — говориться в описі до пісні, презентованій гуртом.

Програш: Am Dm C E

E
Чом з тобою ми розстались?
Dm
Я, кохана, не збагну.
Am
Ще холодний сніг не станув,
F
Як пішов я на війну –

З журавлиними ключами,
Поміж «Гради», «Буки» й «Смерч»,
Березневими ночами
Оминаю панну Смерть.

Нам шляхи – то гостре лезо,
Крока схибив – оступивсь,
Свищуть кулі між берези,
Та не соком ворог впивсь –
Крові прагне демон спрагло,
Витиска всю дику лють.
За плечима, люба, янгол,
Помолись лиш, не забудь!
Запали йорданські свічі,
Був я різним… відпусти…
Коли сьома вже відсвітить –
Всі згорять мої хрести…
Не проймайся гірко плачем,
Сльози тут мені – не лік,
Ворон чорний небом кряче,
Як веде зозуля лік…

Чом же, любко, ми не в парі?
Розлучила нас війна,
«Градом» нелюд нічку шкварив,
Знай, що я – твоя стіна,
Не пройдуть шакали ниці –
Хай ся сказять на крови,
Ти лиш, рідна, там молися
І люби мене… Й живи!

Перелік ілюстрацій

У книзі використано ілюстрації:

- відомого українського маляра Петра Андрусіва (1906—1981), взяті, зокрема, з книг Петро Андрусів. Маляр і графік. — Нью-Йорк: Українська Вільна Академія Наук у США, 1980; Петро Андрусів. Мистецтво — найсильніша зброя. Статті, промови й огляди. — Нью-Йорк; Париж; Сидней; Торонто: Наукове товариство ім. Т.Шевченка, 1987 та видань, що їх ілюстрував митець;
- лемківського художника-графіка Василя Мадзеляна (1917—2005);
- сучасного українського художника Андрія Єрмоленка.

С. 4 Петро Андрусів. Князь Святослав вирушає на болгарів. Ілюстрація до збірки історичних оповідань Антона Лотоцького «Княжа слава» (Авґсбурґ, 1948)

С. 12 Петро Андрусів. Ілюстрація до казки Ольги Мак «Як Олег здобув Царгород», 1967

С. 14 Петро Андрусів. Бій під Корсунем, 1975

С. 24 Петро Андрусів. Перевізниця, 1973

С. 28 Петро Андрусів. Похід Ігоря, 1955

С. 33 Петро Андрусів. Гуцульский танок, 1976

С. 39 Петро Андрусів. Лови з соколом, 1976

С. 40 Петро Андрусів. Бій князя Ігоря

С. 46 Андрій Єрмоленко. Самооборонівець з Майдану, 2014

С. 50 Петро Андрусів. Ілюстрація до казки Ольги Мак «Киянка красуня подолянка», 1969

С. 52 Петро Андрусів. Два козаки в поході, 1977

С. 55 Петро Андрусів. Княжа пристань, фрагмент

С. 57 Петро Андрусів. Ілюстрація до казки Ольги Мак «Аскольд і Дир та київські князівни»

С. 60 Петро Андрусів. Атака козаків, 1976

С. 64 Петро Андрусів. Ілюстрація до обкладинки книги Сидора Ярославина «Визвольна боротьба на Західньо-Українських Землях у 1918—1923 роках» (Філадельфія, 1956)

С. 67 Петро Андрусів. Гетьман, 1980

С. 68 Петро Андрусів. Ілюстрація до обкладинки книги Никифора Гірняка «Організація і духовий ріст Українських Січових Стрільців» (Філадельфія, 1955)

С. 77 Петро Андрусів. Присяга (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто» — Нью-Йорк, 1967)

С. 82 Петро Андрусів. А часом і лук пригодиться! (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»)

с. 84 Петро Андрусів. Чи не краще вчитися історії? (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»)

С. 93 Петро Андрусів. Войнаровський в бою (ілюстрація до поеми Кіндрата Рилєєва «Войнаровський» — Торонто, 1970)

С. 95 Петро Андрусів. Князь Святослав, 1942

С. 99 Петро Андрусів. Кіннотники (олія)

С. 103 Петро Андрусів. Побратими, 1977

С. 108 Петро Андрусів. Роман Шухевич (олівець), 1950-ті рр.

С. 111 Петро Андрусів. Фрагмент обкладинки книги Ярослава Курдидика «Серце і зброя» (Торонто, 1976)

С. 116 Петро Андрусів. Урочисте проголошення самостійності України 22 січня 1918 року в Києві (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»)

С. 120 Петро Андрусів. Ілюстрація до казки Юрія Тиса «Про лицаря Добриню та його сестричку Забаву», 1956

С. 124 Петро Андрусів. Митрополит Андрей Шептицький (олівець), 1955

С. 125 Петро Андрусів. Іван Франко

С. 126 Петро Андрусів. Ілюстрація до історичного оповідання про перемогу руського князя Мстислава Володимировича над князем касогів Ределею у 1022 році, 1955

С. 137 Петро Андрусів. Поштова листівка, кінець 1940-х — 1950-ті рр.

С. 138 Петро Андрусів. Рисунки і нариси

С. 143 Петро Андрусів. Ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»

С. 146 Василь Мадзелян. Лемківська садиба. Гравюра з циклу «Лемківський іконостас»

С. 149 Петро Андрусів. Козацькі старшини в поході, 1977

С. 151 Петро Андрусів. Зустріч гетьмана Івана Мазепи з кошовим Костем Гордієнком (фрагмент), 1968

С. 153 Петро Андрусів. Богдан Хмельницький

С. 156 Петро Андрусів. Двобій (олія), 1975

С. 159 Петро Андрусів. Гармаші УНР

С. 160 Петро Андрусів. Гуцульський Великдень (фрагмент, олія), 1969

С. 163 Петро Андрусів. Французькі посли (фрагмент, олія), 1970-ті

С. 166 Петро Андрусів. Велес (олія), 1974

С. 168 Петро Андрусів. Погоня

С. 170 Петро Андрусів. Ілюстрація до оповідання Романа Завадовича «Я піду!» (Торонто; Нью-Йорк, 1970), 1964

С. 173 Петро Андрусів. Бій під Конотопом (фрагмент), 1977

С. 176 Петро Андрусів. Ілюстрація до оповідання Романа Завадовича «Я піду!», 1964

С. 180 Василь Мадзелян. Акція «Вісла». Гравюра з циклу «Лемківський іконостас»

С. 183 Петро Андрусів. Ілюстрація до історичного оповідання про князя Олега, 1967

С. 185 Петро Андрусів. Світлина на фортепіяні (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»)

С. 187 Петро Андрусів. Фрагмент обкладинки ілюстрованого збірника «Під прапором СУМА» (Нью-Йорк, 1965)

С. 189 Петро Андрусів. Полковник (олія), 1971

С. 192 Петро Андрусів. Найрідніший дідо! (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»)

С. 193 Петро Андрусів. Ілюстрація до часопису «Літопис Червоної Калини», число 10, 1931

С. 196 Петро Андрусів. У дворі гетьмана Розумовського (олія), 1967

С. 204 Петро Андрусів. Така бабуся, неначе рідна! (ілюстрація до книги Лесі Храпливої «Чародійне авто»)

С. 207 Петро Андрусів. Похід Ігоря на половців (олія), 1967

С. 215 Петро Андрусів. Ілюстрація до оповідання Романа Завадовича «Я піду!», 1964

Зміст

Тарас Гривул. Передмова....3
Ще не вмерла Україна....5
Цвіт України....6
Ой у лузі червона калина....7
Зродились ми великої години....8
Чуєш – сурми грають (Націоналісти)....9
А ти, дівча, як ся маш?....10
Апологія лицарства....11
Арій прощається....12
Балада про козака Грицька....13
Берег ріки....15
Біля тополі....16
Бо війна війною....17
Брат за брата....18
Браття Українці....19
Буде нам з тобою що згадати....21
Веселі, брате, часи настали....22
Вечірнє сонце....23
Вийди, моя люба….....24
Від Майдану до Айдару....25
Військо (Звучить як міт)....26
В небеса замріяні кроки (Але ти не та)....26
Все проти нас....27
Вставай, сонце....29
Всьому свій час....30
В Чорне море кров Дніпром тече....31
Гей, браття опришки....32
Гей-гу, гей-га! Таке-то в нас життя....34
Гей, на півночі, на Волині....35
Гей, нумо, хлопці, до зброї....36
Гей Скобе!....37
Гей, соколи....38
Гей, степами....40
Гей, там на горі Січ іде....41
Гей, хлопці, в коло....42
Гори, гори (Я люблю волю, простір, далечінь)....43
Гради вогняні....44
Дерев'яні щити....45
Десь за Дніпром....47
Діло....48

Джура....49
Дочка героя....50
Дочка мельника....51
Жінка другова....51
Жовтень 90 (Києве, стань-но! Січ, пробудись!)....53
Задивляюсь у твої зіниці....54
Замок....55
За новими ворітьми....56
За поляном чорна роля....58
Засвистали козаченьки....59
За Україну (О, Україно! О, рідна Ненько)....61
Зірвалася хуртовина....62
Золотий левик....63
Іди від мене....64
Із полону....65
Їхав, їхав козак містом....66
Йде січове військо....68
Йшли селом партизани....69
Йшов хлопчина воювати....70
Капелюх....71
Карпатський вальс (Смерека)....72
Кедь ми прийшла карта....73
Козацький марш (Хтось та й вродиться з нас нещасливо)....74
Козача могила....75
Коли до губ твоїх....78
Колискова (Спи, маленький козачок)....79
Коли ти смієшся....80
Коли у путь....81
Комарик (Ой, що ж то за шум учинився)....82
Корида....83
Країна мрій....85
Леґіонер (Все, я їду…)....86
Лента за лентою (Вже вечір вечоріє)....87
Лист султану....88
Лицарський хрест....90
Мамай....92
Марш «Звитяги»....94
Марш сотні «Леви»....96
Марш «Леґіону»....97
Марш «Україна» (Чорними хмарами)....98
Марш Тарасівців....100

Мати яснозора....101
Машинґвери....102
Метаморфози....103
Ми йдем вперед 104
Ми йдемо....105
Микита Швачка....106
Місто....107
Надія є....109
На зеленій траві....110
На покинутих згарищах....112
Нас питають....113
Нація Ісламу (Пророк Магомет)....114
Нащо, брате....115
Неба зорі....117
Не журіться, юні друзі....118
Незнайомий брат (Ти мені пробач)....119
Не кажучи нікому....121
Неопалима купина....123
Не пора....125
Не сміє бути в нас страху....126
Не спи, моя рідна земля....127
Нехай....128
Ніхто крім нас (Висота)....129
Ой верше, мій верше....131
Ой, видно село (Гей, видно село)....132
Ой, гори ж мої, гори....133
Ой з гори, з гори (Мазури)....134
Ой на горі та й женці жнуть....135
Ой полечко, поле....136
Ой у лісі, на полянці....136
Олівці....138
Остання зима....139
Отаман....141
Очі відьми....142
Пам'ятай, друже....144
Під облачком....145
Пісня про мову....147
Пісня про Палія....148
Пливе кача....150
Повіяв вітер степовий....151
Повстанець....152

Полетів би-м на край світа....154
Похід козаків....155
Правда (Пісня про Правду)....157
Присвята Галицькому полку січових стрільців....158
Про неї (Коли хмеліє в думках голова)....160
Птаха на ймення Nachtigall....161
Рання рана любов… (Зірка на ім'я Марія)....162
Сам собі країна (Не встидайся – то твоя земля)....164
Село....165
Сестра....167
Скіфи (Дивнеє плем'я)....169
Скоростріл, фуфайка....170
Сонет....171
Сто бійців....172
Суботів....174
Схрещені стріли (Ой, Дніпро-ріка)....176
Там на горі, на Маківці….....178
Там, на Лемківщині... (Лемківщина)....179
Там, під Львівським замком....181
Треба встати і вийти....182
Україна (Хтось колись помер) 184
Україна (Дороги іншої не треба)....186
Україно (Ти належиш мені…)....187
Хмари грізніше зійшлися над головами....188
Хома....190
Хорунжий....191
Ци чули с-те, милі браття....193
Через ліс, понад став....195
Чом ти не прийшов?....196
Чорна вишиванка....197
Чорна гора 199
Чорні хлопці....200
Чорні черешні....201
Шабелина (Ой, хмариться)....202
Юначе, ти знай....203
Якби всі люди....204
Я – Крук (Сотник Крук)....206
Я – твоя стіна....208
Перелік ілюстрацій....209

Популярне видання

Співаник Українського Лицаря

Третє, поправлене і доповнене видання

Над упорядкуванням книги працювали:

Тарас Гривул, Богдан Лялька, Ярослав Юрчишин,
Юрій Юзич, Ярема Гриців, Оля Гриців

Літературний редактор: Ольга Свідзинська

Технічний редактор: Ольга Свідзинська

Відповідальний за випуск: Ярема Гриців

В електронній версії ці та інші пісні шукайте на інтернет-сторінці
www.pisni.org.ua

Підписано до друку 12.10.2016 р.
Формат: 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура PragmaticaC.
Друк офсетний. Наклад 1000 прим.

ТзОВ Видавництво «Свічадо»
Свідоцтво серія ДК №1651 від 15.01.2004 р.
79008, м. Львів, а/с 808, вул. Винниченка, 22
Тел.: (032) 235-73-09, тел./факс: (032) 240-35-08
e-mail: post@svichado.com, url: www.svichado.com

Друк ФОП Пуняк Ірина Ярославівна
77509, Івано-Франківська обл., Долинський р-н, с. Новичка,
вул. Гірська, 31. Тел.: (099) 052-93-87

ISBN 978-966-395-694-7

Молитва Лицаря

Великий Боже, молимо Тебе, щоб Ти зробив нас
гідними довір'я — бо є такі, що довіряють нам.

Зроби нас сумлінними — бо нашою сумлінністю
ми осягнемо наші найвищі ідеали.

Вчи нас братерськости й приятельськости —
бо є багато таких, що потребують приятелів.

Дай нам нагоду виказати нашу чемність,
чемність — це м'який килим на долівці життя.

Зроби нас корисними —
ліси й поля повні Твоїх сотворінь.

Поможи нам бути здисциплінованими — бо успіх
осягає лише той, хто перше навчиться слухняности.

Зроби, щоб ми завжди були доброї гадки,
бо життєрадісність — це наче зелена трава
серед каміння при дорозі.

Вправляй нас в ощадности — ощадні звички
вможливлюють нам бути щедрими для тих,
що потребують.

Хай будемо відважні, відважні в темноті
й відважні серед дня, але збережи нас,
щоб ми не зловживали цією відвагою.

Поможи нам бути чистими — в думці, в розмові,
в ділах; і щоб ми завжди пам'ятали,
що наші тіла є сотворені на Твій образ.

Понад усе, Отче, поможи нам
бути повними пошани — не лише супроти Тебе,
а й супроти всього, що Ти сотворив.
Поможи нам бути вірними Україні
та готовими на всі її потреби.

Ми просимо Твоєї опіки у всіх наших проханнях,
і дай, щоб ми ніколи не забували про Пластову
Присягу, що ми її добровільно зложили.

Амінь.

МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ УЧАСНИКІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКЦІЇ, СПРЯМОВАНОЇ НА УТВЕРДЖЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
МІНІСТЕРСТВА МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬ-2016